

**REGIONÁLNA ANALÝZA
TRHU PRÁCE A SOCIÁLNYCH VECÍ
UPSVAR TRENČÍN**

2011

ÚRAD PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY TRENČÍN.

Do pôsobnosti Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Trenčíne patria, v zmysle zákona č. 453/2003 Z.z. Národnej rady Slovenskej republiky o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti, územné obvody okresov Trenčín a Ilava.

OKRES TRENČÍN

1. ANALÝZA PREDPOKLADOV A OBMEDZENÍ ROZVOJA REGIÓNU

Geografické charakteristika:

Rozloha: 674,82 km²

Počet obcí a miest: 37, z toho 3 mestá /Trenčín, Trenčianske Teplice, Nemšová/

Okres Trenčín leží na rozhraní Trenčianskej a Ilavskej kotliny. Zo severozápadu ho obklopuje pohorie Biele Karpaty, z východu Strážovské vrchy, z juhu Inovecké pohorie. Povrch územia je značne členitý. Pohoria majú prevažne charakter hornatín, z ktorých vystupujú chrbty, hrebene a tvrdoše z odolnejších hornín. Na mieste menej odolných hornín vznikli erózne doliny a kotliny. Riečne toky sprevádzajú pásy rovinatých nív. Územie prechádza s narastajúcou nadmorskou výškou do mierne teplej a chladnej klimatickej oblasti. Najvyššiu nadmorskú výšku dosahuje Inovec (1042,2 m). Časť regiónu odvodňuje Váh, do ktorého sa z pravej strany vlieva Biela Voda, Vlára a Drietomica. Územie okresu sa nachádza v miernom klimatickom pásme.

Trenčín sa nachádza 120 km severne od hlavného mesta Bratislavy. Susedné okresy: Ilava, Prievidza, Bánovce n/B, Nové Mesto n/Váhom, dlhá severozápadná hranica je súčasne hranicou s Českou republikou. Významným faktorom Trenčianskeho regiónu je výhodné geografické umiestnenie v rámci Slovenska, uprostred hospodársky silne rozvinutého územia Bratislava – Trnava – Trenčín – Žilina, ako aj strategická poloha v dopravnom prepojení východ – západ a sever – juh. Okresom prechádza aj významný cestný koridor tvorený z väčšej časti diaľnicou medzi Bratislavou a Trenčínom.

Plní úlohu kultúrneho, správneho a hospodárskeho centra stredného Považia. Mesto Trenčín je krajským mestom, nachádzajú sa tu krajské inštitúcie, je sídlom Trenčianskeho samosprávneho kraja. Veľký potenciál má okres aj v odvetví poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva, dopravy, stavebníctva a cestovného ruchu. Poľnohospodárska pôda zaberá dve pätiny územia. Lesné spoločenstvá v meste môžeme zaradiť do dvoch vegetačných stupňov. Listnaté dreviny výrazne prevládajú nad zastúpením drevín ihličnatých, dominujúcou drevinou je buk. Prírodné zdroje Trenčianskeho regiónu sú bohaté a rôznorodé. Nachádzajú sa tu ložiská rôznych stavebných materiálov - pieskovec, vápenec, štrk a tehliarsky íl. Veľký význam majú aj zdroje minerálnych vôd, pri ktorých sa rozvinuli prosperujúce liečebné kúpele. Výdatné termálne vody v kúpeľoch Trenčianske Teplice majú blahodárny účinok predovšetkým na ochorenia pohybového aparátu a liečbu nervových chorôb. Sírnate teplé pramene sa používajú priamo bez úpravy na

balneoterapiu. Región má dobré podmienky pre rozvoj Slovensko-českej cezhraničnej spolupráce. Jedná sa o územie spájajúce významné európske aglomerácie, poloha vo významnom európskom dopravnom koridore sever- juh. Územím prechádzajú významné rozvojové osi sociálne a kultúrne.

Demografické predpoklady a obmedzenia:

Počet obyvateľov: 113 261

Hustota osídlenia: 167,8 obyvateľov na 1km²

Stupeň urbanizácie : 58,5 /podiel obyvateľov bývajúcich v mestách na celkovom počte/

Štruktúra podľa pohlavia: 51,2 % žien

Počet obyvateľov podľa hlavných vekových skupín:

Vek. sk.	Počet obyvateľov	z toho muži	z toho ženy
0	1 206	593	613
1-4	4 206	2 178	2 028
5-9	4 858	2 439	2 419
10-14	5 168	2 684	2 484
15-19	6 888	3 594	3 294
20-24	8 189	4 188	4 001
25-29	9 249	4 761	4 488
30-34	10 067	5 048	5 019
35-39	8 917	4 547	4 370
40-44	7 387	3 735	3 652
45-49	7 856	3 975	3 881
50-54	8 193	4 034	4 159
55-59	8 627	4 246	4 381
60-64	6 868	3 213	3 655
65-69	5 065	2 196	2 869
70-74	4 044	1 707	2 337
75-79	3 351	1 232	2 119
80-84	2 301	768	1 533
85-89	1 195	336	859
90-94	255	63	192
95-99	77	18	59
100+	27	5	22
Celkom	113 994	55 560	58 434

Zdroj: www.statistics.sk k 31.12.2010

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo okresu Trenčín

Muži	31 419
Ženy	26 500
SPOLU	57 919

Demografické ukazovatele v rokoch 2005 - 2011

Stav k 31.12.	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Muži	54770	55024	55219	55524	55507	55 598	55 196
Ženy	57991	58027	58122	58217	58221	58 384	58 065
Spolu	112761	113051	113341	113741	113728	113 982	113 261

Zdroj: www.statistics.sk k 31.12.2011

Demografický vývoj v nasledujúcom období charakterizovaný postupným nárastom počtu obyvateľov (najmä z dôvodu prisťahovania od r.2005) a nadpriemerným podielom obyvateľstva v predproduktívnom a produktívnom veku s pomerne priaznivou vekovou štruktúrou na väčšine územia, s rastom priemernej strednej dĺžky života. V roku 2011 je v celkovom počte zaznamenaný mierny pokles oproti minulému roku o 721 obyvateľov (0,63%).

Stredná dĺžka života pri narodení podľa územia a pohlavia

Územie	Muži	Ženy
Slovenská republika	71,62	78,84
Trenčiansky kraj	72,36	79,94
Okres Ilava	71,12	79,09
Okres Trenčín	73,5	80,42

Zdroj: www.statics.sk k 31.12.2010

Stav obyvateľstva je ovplyvňovaný zmenami ekonomických a sociálnych podmienok v spoločnosti a spomaľovaním procesu reprodukcie obyvateľstva prebieha proces starnutia obyvateľstva. Podľa posledného sčítania obyvateľov v okrese Trenčín v roku pribudlo viac 1170 živonarodených detí ako zomrelo 1097 osôb. Priemerný vek v trenčianskom okrese 40,33 rokov a index starnutia, ktorým sa vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku pripadajúci na 100 osôb v predproduktívnom veku za rok 2011 je 178,55 čo znamená, že klesá podiel detskej (predproduktívnej) zložky obyvateľstva a zvyšuje sa podiel poproduktívnej zložky.

Obyvateľstvo podľa národnostnej štruktúry v okrese:

Národnosť	Počet obyvateľov
slovenská	109 401
maďarská	187
rómska	68
česká, moravská, sliezská	2 175
rusínska	30
ukrajinská	44
nemecká	391
poľská	64

ruská	36
iná a neudaná	1 598

Zdroj: www.statistics.sk k 31.12.2010

Menšiny tvoria 4,03 % obyvateľstva okresu, z ktorej najpočetnejšiu tvorí česká, moravská a sliezská.

Ekonomický potenciál regiónu a jeho absorpčná schopnosť

Región je charakterizovaný vysokým stupňom diverzifikácie priemyselnej výroby, silnou tradíciou priemyselnej výroby, remesiel a podnikania. S tým úzko súvisí existencia profesijných organizácií /komory/, existencia prirodzených ekonomických a obchodných centier a centier služieb v regióne. Okres Trenčín so svojimi detašovanými pracoviskami je regiónom, kde sa zvýšila miera nezamestnanosti.

Rozdelenie podľa ekonomických činností podľa SK NACE v okrese Trenčín k 31.12.2011

SK NACE	Právnické osoby		Fyzické osoby	
	TN kraj	TN okres	TN kraj	TN okres
priemysel	1 907	404	8 311	1 258
z toho: priemyselná výroba	1 782	379	8 233	1 246
poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	560	114	1 543	281
stavebníctvo	1 033	266	9 872	1 884
ubytovacie a stravovacie služby	412	138	1 550	327
činnosti v oblasti nehnuteľností	1 779	585	185	53
doprava a skladovanie	426	110	1 319	282
informácie a komunikácia	384	133	881	209
veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	4 515	1 412	11 439	2 239
odborné, vedecké a technické činnosti	1 206	429	3 792	1 017
administratívne a podporné činnosti	595	183	1 000	224
umenie, zábava a rekreácia	858	213	318	85
ostatné	3 780	957	4 028	811
Spolu	17 455	4 944	44 238	8 670

Zdroj: www.statistics.sk

Región vzhľadom na jeho ekonomickú štruktúru patrí medzi regióny s priemyselnopoľnohospodárskym charakterom, s dominantným postavením priemyslu. Je tiež mimoriadne aktívny v oblasti podnikania malých a stredných firiem.

	TN kraj	TN okres	% podiel za okres
Tržby za vlastné výkony a tovar (v EUR)	6 909 515 573	681 121 727	9,86
Tržby z predaja do zahraničia (v EUR)	4 687 104 101	371 768 569	7,93

Priemerný evidenčný počet zamestnancov	67 413	9 019	13,38
Priemerná nominálna mesačná mzda v EUR	824	780	94,66

Zdroj: www.statistics.sk

Podniky podľa počtu zamestnancov

rok	nezistené	0-19	20-49	50-249	250 a viac
2008	134	2 728	87	78	20
2009	139	2 777	79	75	19
2010	221	2 963	86	59	19
2011	272	3160	107	61	15

Zdroj: www.statistics.sk

Prevládajú podniky s počtom do 19 zamestnancov. Podľa vybraných druhov vlastníctva narastá počet podnikov súkromného sektora 3601 a medziročne narastá zahraničných a aj medzinárodných podnikov.

Podniky podľa druhu vlastníctva

rok	podniky spolu	súkromný sektor	z toho zahraničné	z toho medzinárodné
2008	3 047	3 036	392	202
2009	3 089	3 077	370	183
2010	3 348	3 335	378	183
2011	3615	3601	425	199

Zdroj: www.statistics.sk

Počet právnických osôb podľa vybraných právnych foriem

Obdobie	2008	2009	2010	2011
Právnické osoby spolu	4 245	4 331	4 645	4 944
Obchodné spoločnosti	2 848	2 888	3 144	3 417
Družstvá	35	34	35	33
Štátne podniky	0	0	0	0
Rozpočtové organizácie	123	123	121	119
Príspevkové organizácie	16	14	14	14
Ostatné organizácie	1 223	1 272	1 331	1 361

Zdroj: www.statistics.sk

Počet fyzických osôb podľa právnych noriem

rok	FO - podnikatelia	Živnostníci	Slobod. povolanie	Sam. hosp. roľníci
2008	9 179	8 703	434	42
2009	9 109	8 626	441	42
2010	8 932	8 464	431	37
2011	8 670	8 188	448	34

Zdroj: www.statistics.sk

Podľa vybraných právnych foriem narastá počet právnických o 6,44% a klesá počet fyzických osôb o 2,93%.

Priemyselná výroba

Je zastúpená najmä:

- strojárskym priemyslom
- elektrotechnickým priemyslom
- sklárskym priemyslom
- odevným a textilným priemyslom
- kožušnickým priemyslom
- potravinárskym priemyslom
- drevospracujúcim priemyslom
- výrobou stavebných hmôt

Najväčší zamestnávateľia:

Zoznam najväčších zamestnávateľov nad 200 zamestnancov

Názov	Sídlo	SK NACE	Počet zamestn.
Leoni Autokabel Slovakia, s.r.o.	Trenčín	Výroba elektrických a elektronických prístrojov pre motorové vozidlá	3000-3999
Fakultná nemocnica Trenčín	Trenčín	Činnosti nemocníc	1000-1999
Lidl Slovenská republika, v.o.s.	Nemšová	Maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom	1000-1999
Johnson Controls Trenčín, s.r.o.	Trenčín	Ostatný výskum a experimentálny vývoj v oblasti prírodných a technických vied	500-999
TRENS, a.s.	Trenčín	Výroba strojov na obrábanie kovov	500-999
Marius Pedersen, a.s.	Trenčín	Zber iného ako nebezpečného odpadu	500-999
COOP Jednota Trenčín, s.d.	Trenčín	Maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom	500-999
KONŠTRUKTA - Industry, a.s.	Trenčín	Výroba ostatných strojov na špeciálne účely i. n.	250-499
CEMMAC a.s.	Horné Srnie	Výroba cementu	250-499
VETROPACK NEMŠOVÁ, s.r.o.	Nemšová	Výroba dutého skla	250-499
Kúpele Trenčianske Teplice, a.s.	Trenčianske Teplice	Ostatná zdravotná starostlivosť i. n.	250-499
Letecké opravovne Trenčín, a.s.	Trenčín	Oprava a údržba lietadiel a kozmických lodí	250-499
ACCORD, a. s.	Trenčín	Výroba ostatného vrchného ošatenia	250-499
B.T. Transport s.r.o.	Trenčín	Nákladná cestná doprava	250-499
Vojenský opravárenský podnik Trenčín, a.s.	Trenčín	Výroba vojenských bojových vozidiel	250-499
NAZA, spol.s r.o.	Trenčín	Výroba ostatného nábytku	200-249

Poľnohospodárske družstvo Vlára	Nemšová	Chov dojníc	200-249
Trenčianska vodohospodárska spoločnosť, a.s.	Trenčín	Zber, úprava a dodávka pitnej a úžitkovej vody	200-249
VOD - EKO a.s.Trenčín	Trenčín	Výstavba neobytných budov	200-249
ZEOTOP s r.o.	Trenčín	Maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom	200-249
STAVOKOV, spol. s r.o.	Trenčín	Výroba kovových konštrukcií a ich častí	200-249
GEMEX Trade, s.r.o.	Svinná	Nákladná cestná doprava	200-249

Zdroj: www.statistics.sk

Aj z prehľadu menších zamestnávateľských subjektov je zrejmé, že v regióne má prevahu elektrotechnický a strojársky priemysel.

Poľnohospodárstvo

Z hľadiska poľnohospodárskej výroby má kraj rôzne pestovateľské podmienky. Rastlinná výroba v teplejších, nižšie položených častiach kraja produkuje najmä zrniny, obilniny, cukrovú repu a viacročné krmoviny. Významné je ovocinárstvo a pestovanie chmeľu. Vo vyšších polohách sa pestujú prevažne zemiaky. So stúpajúcou nadmorskou výškou pribúdajú lúky a pasienky na ktoré nadväzuje chov hovädzieho dobytku a taktiež chov ošípaných.

Rozloha v ha	Poľnohosp. pôda	(z toho) orná pôda	Nepoľnohosp. pôda (ha)	(z toho) lesná pôda
67482	28885	15813	38597	30474

Zdroj: www.statistics.sk

Produkcia vybraných poľnohospodárskych plodín (t) podľa druhu plodiny a rok 2010

Kukurica a jej miešanky na zeleno a siláž	38347
Pšenica mäkká ozimná (vrátane osiva)	13418
Cukrová repa technická	19678
Trvalé trávne porasty	12812
Lucerna	7667

Zdroj: www.statistics.sk

Predpoklady a obmedzenia technickej infraštruktúry.

Z dopravného hľadiska sú dôležité cestné a železničné trasy, ktoré vedú Považím. Územím ide hlavný železničný ťah Bratislava - Žilina - Košice. Okolo Trenčína je vybudovaný diaľničný obchvat. Bude súčasťou diaľnice D1, ktorá pôjde celým Považím. Významné sú aj cestné a železničné spojenia, ktoré vedú do Českej republiky. Poloha okresu je významná aj pre železničnú dopravu. Je tu priame spojenie na Českú železnicu cez Vlársky průsmyk - Bylnice na Brno. Trenčín má priame spojenie na Bratislavu, Žilinu a Košice. Nachádza sa tu regionálna úzkorozchodná trať medzi železničným uzlom Trenčianska Teplá a známymi kúpeľmi Trenčianske Teplice.

Na pravidelnej verejnej preprave osôb na území kraja sa podieľajú verejná autobusová doprava a železničná osobná doprava. Keďže však nemá žiadne medzinárodné letisko, jeho vzdušné spojenie so svetom sa zabezpečuje z letísk susedných regiónov.

Úroveň služieb obyvateľstvu, občianska vybavenosť.

Silnou stránkou regiónu je dobrá občianska vybavenosť – voda, odkanalizovanie, zdravotné zariadenia, vybavenosť bytového fondu a obecných bytov. V bytovej výstavbe bolo ku koncu roka 2011 dokončených 358 bytov, z ktorých prevažujú najmä trojizbové a päť a viac izbové.

Dokončené byty za rok 2011

Územie	Počet dokončených bytov	v tom				
		jednoizbové a garsónky	dvojjizbové	trojjizbové	štvorizbové	päť a viacizbové
Trenčiansky kraj	1 227	66	191	314	378	278
Okres Trenčín	358	13	39	122	119	65

Zdroj: www.statistics.sk

V rámci zdravotnej starostlivosti k dispozícii nemocnica s poliklinikou, ktorá má 20 oddelení. Zamestnáva približne 200 lekárov a 800 zástupcov zdravotníckeho personálu.

Školstvo.

Na území okresu je dobre rozvinutá sieť predškolských a školských zariadení. Výchovnú činnosť zabezpečuje 14 školských klubov a 3 centrá voľného času.

Školy	materské	základné	Špeciál. základné	Základné umelecké
Počet tried	142	431	24	-
Počet detí	2925	8401	152	3482

Zdroj: www.uips.sk

V trenčianskom regióne v rámci systému stredných škôl v roku 2011 navštevovalo 7085 študentov, z toho najviac 75,1% stredné odborné školy a ukončilo 1857 absolventov.

Vysokoškolské vzdelanie bolo poskytované takmer 7000 študentom. V krajskom meste sídli Trenčianska univerzita a prvá neštátna vysoká škola na Slovensku - Vysoká škola manažmentu. Vzdelávanie pre seniorov realizuje Akadémia tretieho veku.

Vysoké školy /údaje k 30.10.2011/

Fakulta VŠ	Miesto štúdia	Počet študentov-denné	Počet študentov-externé
Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka		2812	1527
Fakulta sociálno - ekonomických vzťahov TnUAD	Trenčín	1302	676
Fakulta priemyselných technológií TnUAD	Púchov	286	124
Fakulta špeciálnej techniky TnUAD	Trenčín	492	181
Fakulta mechatroniky TnUAD	Trenčín	443	336
Fakulta zdravotníctva TnUAD	Trenčín	382	447
TnUAD - rektorát	Trenčín	350	99
Vysoká škola manažmentu		1102	611
Fakulta manažmentu VŠM (programy: jazykový, bakalársky, MBA)	Trenčín	1102	611

Stredné školy a odborné učilištia (údaje k 15.09.2011)

Typ školy	Názov školy	Adresa	Mesto	Počet študentov/ absolventov
GYM	Gymnázium E. Štúra	1. mája 2	Trenčín	1730/383
	Súkromné gymnázium	Na dolinách 27	Trenčín	
	Osemroč.šport.gymnázium	Kožušnícka 2	Trenčín	
	Piarist.gymn. J.B.	Palackého 4	Trenčín	
	Súkr.športové gymnázium	Sídlisko SNP 6	Trenč.Teplice	
SOŠ	Pedagog.a soc. akadémia	1. mája 7	Trenčín	5323/1464
	Stredná zdravotn.škola	J. Braneckého 4	Trenčín	
	Obchodná akadémia	Martina Rázusa 1	Trenčín	
	Stredná odborná umelecká škola	Staničná 8	Trenčín	
	SOŠ sv.Rafaela	Školská 9	Nemšová	
	Súkromná SOŠ	M.R.Štefánika 379	Trenčín	
	SOŠ letecko-technická	Legionárska 160	Trenčín	
	SOŠ	Pod Sokolice 14	Trenčín	
	Dopravná akadémia	Školská 66	Trenčín	
	SOŠ obch.	Jilemnického 24	Trenčín	
	SOŠ stavebná	Staničná 4	Trenčín	
	SOŠ Podnik.	Veľkomoravská 14	Trenčín	
ŠŠŠ	Praktická škola internátna	M.R.Štefánika 1	Trenč. Teplá	32/10
	Praktická škola ŠZŠI	E. Stárka 12	Trenčín	

Zdroj: www.uips.sk

Sídelné a urbárne predpoklady a obmedzenia.

Okres Trenčín má 37 obcí, z toho 3 majú štatút mesta (Trenčín, Trenčianske Teplice a Nemšová)

Územie	Stav na začiatku obdobia			Stredný (priemerný) stav			Stav ku koncu obdobia		
	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy
Trenčiansky kraj	594 454	291 495	302 959	594 229	291 316	302 913	594 186	291 384	302 802
okres Trenčín	113 045	55 056	57 989	113 045	55 074	57 971	113 261	55 196	58 065
Trenčín	55 794	26 721	29 073	55 836	26 756	29 080	55 832	26 763	29 069
Nemšová	6 280	3 112	3 168	6 279	3 106	3 173	6 269	3 099	3 170
Trenčianske Teplice	4 225	1 986	2 239	4 187	1 969	2 218	4 161	1 957	2 204

Zdroj: www.statistics.sk k 31.12..2011

Najviac obyvateľov žije v krajskom meste Trenčín, je fungujúce a dynamicky sa rozvíjajúce mesto na Slovensku.

Ostatné obce

Názov obce	Stav obyv.	Názov obce	Stav obyv.
Adamovské Kochanovce	835	Neporadza	773
Bobot	752	Omšenie	1 980
Dolná Poruba	836	Opatovce	415
Dolná Súča	2 928	Petrova Lehota	177
Drietoma	2 216	Selec	1007
Dubodiel	926	Skalka nad Váhom	1148
Horná Súča	3 412	Soblahov	2 102
Horňany	417	Svinná	1 580
Horné Srnie	2 866	Štvrtok	366
Hrabovka	444	Trenčianska Teplá	3 995
Chocholná - Velčice	1 732	Trenčianska Turná	3 078
Ivanovce	925	Trenčianske Jastrabie	1 213
Kostolná - Záriečie	664	Trenčianske Mitice	785
Krivosúd - Bodovka	318	Trenčianske Stankovce	3150
Melčice - Lieskové	1584	Veľká Hradná	686
Mníchova Lehota	1 200	Veľké Bierovce	631
Motešice	805	Zamarovce	832

Zdroj: www.statistics.sk k 31.12..2009

V obciach žije takmer 47000 obyvateľov čo je 41,5 % z celkového počtu obyvateľov v okrese. Z údajov nasledujúcej tabuľky vyplýva, že najviac osídlené sú obce s počtom 500 - 4999 obyvateľov.

Obce podľa počtu obyvateľov

	Počet obcí	Počet obyvateľov	Počet mužov	Počet žien
0 - 199	1	176	94	82
200 - 499	5	1 970	976	994
500 - 999	12	9 550	4 707	4 843
1 000 - 1 999	8	11 500	5 739	5 761
2 000 - 4 999	9	28 067	13 859	14 208
5 000 - 9 999	1	6 328	3 131	3 197
10 000 - 19 999	0	0	0	0
20 000 - 49 999	0	0	0	0
50 000 - 99 999	1	56 403	27 054	29 349
100 000+	0	0	0	0

Zdroj: www.statistics.sk k 31.12..2010

Sociálne predpoklady a obmedzenia.

Zamestnanci a priemerné mesačné mzdy v okresoch Trenčianskeho regiónu za rok 2011

kraj, okres	Zamestnanci a priemerné mzdy				Odpracované hodiny zamestnancov	
	priemerný evidenčný počet zamestnancov		priemerná nominálna mesačná mzda [EUR]			
	skutočnosť v sledovanom období	index rovnaké obdobie m.r. = 100%	skutočnosť v sledovanom období	index rovnaké obdobie m. r. = 100%	spolu [tis. hod.]	na 1 zamestnanca [hod.]
Trenčiansky kraj	130 135	107,5	764	103,6	221 176	1 700
Okres Trenčín	30 076	100,3	781	101,4	52 630	1 750

Zdroj: www.statistics.sk

V podnikoch okresu Trenčín s 20 a viac zamestnancami predstavoval v roku 2011 priemerný evidenčný počet zamestnancov 30076 osôb. Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v okrese Trenčín za sledované obdobie vzrástla a činila 781 EUR, u fyzických osôb je nižšia o 20 EUR pri priemernom počte 30870 zamestnancov.

	Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (EUR)		
	2009	2010	2011
Trenčiansky kraj	705,60	737	764
Trenčín	742,83	770	781
Ilava	704,25	747	784

Zdroj: www.statistics.sk

Podľa štatistického výkazníctva sa priemerný počet zamestnaných osôb za rok 2011 v okrese Trenčín medziročne zvýšil o 0,32%. Priemerná nominálna mesačná mzda sa v porovnaní s rokom 2010 zvýšila o 3,66 %. V rámci Trenčianskeho kraja bolo zamestnaných najviac osôb v okrese Trenčín. V regióne sú dostatočne zavedené služby: bankové, poisťovacie, leasingové, právne, projekčné inžinierske, výstavy a veľtrhy, reklamné, audítorské, podnikateľské služby obchodnej komory. Trenčianska regionálna komora SOPK sa zameriava na podporu prieniku slovenských podnikov na zahraničné trhy, nadväzovanie kooperačných vzťahov a prílev priamych zahraničných investícií do trenčianskeho regiónu. Na území kraja je dobre rozvinutá sieť predškolských a školských zariadení.

Ekologické predpoklady a obmedzenia

Do separovaného zberu sú zapojené všetky mestá a obce okresu. Na verejnú kanalizáciu je napojený vysoký počet obyvateľov. Kvalita ovzdušia je v súčasnosti ovplyvňovaná najmä priemyslom a dopravou. Rovnako aj na celkovom znečisťovaní ovzdušia sa významne podieľajú priemyselné odvetvia ako výroba stavebných materiálov, sklársky priemysel a ďalšie (napr. Cemmac, a.s Horné Srnie, Vetropack, a.s. Nemšová, Považský cukrovar a.s. Trenčianska Teplá, Letecké opravovne, a.s Trenčín).

Produkcia v t na km²

Územie	Tuhé emisie		Oxid siričitý		Oxid dusíka		Oxid uhoľnatý	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Slovenská republika	33 603	32 625	63 847	69 127	42 712	43 027	146 920	165 874
Trenčiansky kraj	4 146	3 843	33 252	37 232	7 329	6 892	10 481	11 476
Okres Trenčín	401	360	202	172	1106	1090	3168	4496

Zdroj: www.statistics.sk

SWOT ANALÝZA ROZVOJA REGIÓNU

Silné stránky okresu Trenčín	Slabé stránky okresu Trenčín
dostatok kvalifikovanej pracovnej sily	<i>nedostatočné prepojenie vzdelávacieho systému s podnikateľskou sférou</i>
rozvinutá sieť a dostupnosť regionálnych stredných škôl s vysokou kvalitou všeobecného a odborného vzdelávania	<i>nedostatočné využitie existujúcich výrobných kapacít, vrátane výskumu a vývoja</i>
diverzifikovaná odvetvová infraštruktúra s vybudovanou energetickou sieťou	<i>nižšia vzdelanostná štruktúra UoZ v strednom veku</i>
nižšia miera nezamestnanosti v porovnaní s inými regiónmi SR	<i>prevaha strojárskych a textilných odborníkov v evidencii prevažne so učňovským vzdelaním</i>
dostatočne zavedené služby: bankové, poisťovacie, leasingové, právne, projekčné inžinierske, výstavy a veľtrhy, reklamné, auditorské, podnikateľské služby obchodnej komory	<i>vysoký podiel znevýhodnených UoZ v evidencii – nad 50 rokov veku, zdravotne postihnutých, prepustených z organizačných dôvodov, dlhodobo nezamestnaných a absolventov</i>
možnosti cezhraničnej spolupráce s ČR	<i>pokles a nedostatok VPM hlavne pre odborníkov v strojárskom, elektrotechnickom a textilnom priemysle</i>
veľký potenciál pre rozvoj cestovného ruchu a kúpeľníctva	<i>útlm textilného, odevného a strojárkeho priemyslu</i>
rozvinutá výroba stavebných materiálov vrátane surovín a široký rozsah činností stavebných spoločností	<i>prítok uchádzačov, ktorí ukončili zamestnanie na dobu určitú resp. v skúšobnej dobe</i>
nadpriemerný vývoz priemyselných odvetví a to najmä to členských krajín EU	<i>Vysoké požiadavky na odbornosť zo strany zamestnávateľov na prijímaných zamestnancov</i>
vybudovaná sieť diaľnic smer Bratislava a Žilina	
Ohrozenia okresu Trenčín	Príležitosti okresu Trenčín
nezáujem zamestnávateľov prijímať znevýhodnených zamestnancov a prijímanie zamestnancom na dohodu	<i>vytvárať regionálne projekty v záujme riešenia situácie na trhu práce v regióne</i>
nedostatok investičného kapitálu na rozvoj konkurencieschopnosti podnikov, vrátane výskumu a vývoja	<i>využitie zdrojov EÚ na budovanie lokálnej občianskej a dopravnej infraštruktúry a infraštruktúry životného prostredia</i>
nepredpokladaný vývoj hospodárskej krízy a jej dopad na ekonomiku SR	<i>posilnenie systému celoživotného vzdelávania a cielej rekvalifikácie</i>
Meniaca sa legislatíva, usmernenia, metodické pokyny	<i>využitie významnej geografickej polohy územia a významných dopravných koridorov pre rozvoj cestovného ruchu a kúpeľníctva</i>

2. ANALÝZA TRHU PRÁCE

Stav a predpokladaný vývoj rozsahu a štruktúry zamestnanosti

Okres Trenčín patrí v rámci Slovenska dlhodobo k okresom s najnižšou mierou nezamestnanosti, z čoho jednoznačne vyplýva, že v regióne je vysoká zamestnanosť. Región má pomerne výhodnú geografickú polohu, čo využila firma AU OPTRONICS, ktorá zavádza výrobu LDC televízorov v novovybudovanom priemyselnom parku v Záblatí. Od marca 2011 firma rozbieha výrobu a prijíma nových zamestnancov do výroby.

Z hľadiska geografickej polohy Trenčína, je blízko do Českej republiky a Rakúska, čo mnohí obyvatelia využívajú na dochádzanie za prácou do týchto krajín.

V súčasnosti zamestnávateľia pri zamestnávaní UoZ využívajú najmä možnosti privyrobenia si v rámci evidencie napr. na dohody o vykonaní práce, pracovné zmluvy na kratší pracovný čas atď. Zamestnávateľom je veľmi výhodné zamestnávať UoZ inak ako na pracovnú zmluvu, nakoľko nemajú na daného zamestnanca vysoké náklady na odvody a práca ktorú potrebujú vykonať je daným "dohodárom" vykonaná.

Obdobná situácia je i pri podnikaní. V súčasnosti zaznamenávame veľký nárast žiadateľov o príspevok pri začatí podnikania, nakoľko mnoho zamestnávateľov má prácu iba sezónne, a nechcú mať so zamestnancom uzatvorenú riadnu pracovnú zmluvu. Uvedeným spôsobom sú zabezpečované najmä stavebné práce, kde zamestnávateľ zamestná viacerých živnostníkov.

Zamestnanosť podľa SK NACE

	Okres Trenčín			
	2006	2007	2008	2009
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a lesníctvo; Rybolov, chov rýb	1 301	1697	1 784	1065
Priemyselná výroba	9 958	11297	11 830	10501
Stavebníctvo	845	2907	3 977	748
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	2 479	9870	9 306	3 714
Hotely a reštaurácie	293	850	2 091	286
Doprava, skladovanie, pošty a telekomunikácie	1 695	3126	3 147	2 123
Finančné sprostredkovanie	637	882	892	493
Nehnuteľnosti, prenájom a obchodné činnosti	1 630	3262	5 118	438
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	5 095	4991	5 610	3 798
Školstvo	3 140	3209	3 287	2 329
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	3 069	3586	3 572	2 542
Ostatné spoločenské, sociálne a osobné služby	676	1802	1 933	658

Právna forma vlastníctva v okrese Trenčín

	Okres Trenčín		
	rok 2007	rok 2008	Rok 2009
Právnické osoby spolu	3 810	4 245	4 331
Obchodné spoločnosti	2 458	2 848	2 888
Družstvá	36	35	34
Štátne podniky	0	0	0
Rozpočtové organizácie	123	123	123
Príspevkové organizácie	17	16	14
Ostatné organizácie	1 176	1 223	1 212

Stav zamestnanosti podľa pohlavia

	Spolu		Muži		Ženy	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Spolu	31 758	31 500	15 732	15 792	16 026	15 708
Zákonnodarcovia, vedúci a riadiaci zamestnanci	1 839	2 020	1 123	1 291	717	729
Vedeckí a odborní duševní zamestnanci	3 840	4 258	1 680	1 791	2 160	2 467
Technickí, zdravotníckí a pedagogickí zamestnanci a zamestnanci v príbuzných odboroch	5 921	6 184	2 046	2 224	3 874	3 960
Nižší administratívni zamestnanci	1 997	1 969	433	360	1 564	1 609
Prevádzkoví zamestnanci v službách a obchode	3 150	2 957	1 305	1 235	1 845	1 722
Kvalifikovaní zamestnanci v poľnohospodárstve, lesníctve a v príbuzných odboroch (okr. obsl. stroj. a zariad.)	117	256	40	126	77	130
Remeselníci a kvalifikovaní výrobcovia, spracovatelia, opravári (okrem obsluhy strojov a zariadení)	4 248	3 962	3 056	3 019	1 192	943
Obsluha strojov a zariadení	5 530	5 101	3 321	3 119	2 209	1 982
Pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci	1 914	2 121	695	890	1 218	1 231
Príslušníci armády (profesionálni vojaci)	758	827	683	731	75	96
Neuvedené zamestnanie	2 445	1 845	1 351	1 006	1 094	838

Mobilita zamestnancov za prácou v rámci regiónu Trenčín + mimo región za rok 2010

Saldo sťahovania	140
Priťahovaní z ČR	25
Priťahovaní zo zahraničia	100
Vysťahovaní do SR	713
Priťahovaní zo SR	887

Vystáhovani do zahraničia	134
Sťahovanie vo vnútri územia	813
Vystáhovani do ČR	6
Pristáhovani spolu	987
Vystáhovani spolu	847

Stav a vývoj rozsahu a štruktúry voľných pracovných miest

Štruktúru voľných pracovných miest nahlasovaných na úrad práce podľa KZAM za posledných šesť rokov zobrazuje nasledovná tabuľka:

Počet voľných pracovných miest v okrese Trenčín

	KZAM 1	KZAM 2	KZAM 3	KZAM 4	KZAM 5	KZAM 6	KZAM 7	KZAM 8	KZAM 9	KZAM 0
2006	20	18	196	128	202	2	471	183	116	0
2007	15	8	90	71	204	0	178	103	106	0
2008	5	26	40	91	159	1	123	110	60	20
2009	16	15	61	10	131	0	68	45	54	0
2010	8	35	40	11	143	0	77	25	88	0
2011	14	161	64	58	149	0	139	22	1082	0

V roku 2011 sme zaznamenali výrazný nárast počtu nahlásených VPM oproti roku 2010, čo súviselo s príchodom nového investora do regiónu - spoločnosti AU Optronics (Slovakia) s.r.o., ktorá sa zaoberá výrobou LCD modulov a televízorov. Zamestnávateľ nahlásil voľné miesta v profesii výrobný pracovník, čo sa značne odzrkadlilo aj v zvýšení voľných miest v kategórii KZAM 9 a taktiež v zvýšení počtu miest, na ktoré je potrebné iba základné vzdelanie. Zo strany ostatných zamestnávateľov bol najväčší dopyt po prevádzkových pracovníkoch v službách a obchode a po remeselných a kvalifikovaných pracovníkoch. Z hľadiska profesií, najžiadanejšie boli predavač, kuchár a čašník. S tým súvisí aj štruktúra voľných miest podľa stupňa vzdelania, čo zobrazuje nasledujúca tabuľka. Väčšina zamestnávateľov vyžadovala 2.stupeň vzdelania – vyučenie v odbore a taktiež pri veľkom počte miest zamestnávateľ vyžadoval vysokoškolské vzdelanie, čo však súviselo s voľnými miestami v profesii lekár, nahlásenými zamestnávateľom Fakultná nemocnica Trenčín.

Štruktúra voľných pracovných miest podľa stupňa vzdelania

Stupeň vzdelania	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Počet VPM	0	1087	298	0	59	28	54	9	154	0

Aj podľa rozdelenia zamestnávateľov na základe NACE prevažovali skupiny :

46 – Veľkoobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov

47 - Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov

56 – Činnosti reštaurácií a pohostinstiev.

26 - Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov.

Čo sa týka výšky ponúkanej mzdy, prevažná väčšina zamestnávateľov tento údaj v nahláškach neuvádza.

Prehľad nahlasovania VPM v roku 2011 za jednotlivé mesiace

Počet VPM	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Ku koncu mesiaca	596	661	181	203	684	631	188	245	266	228	315	316
Počet obsadených/zrušených VPM	101	4	545	30	64	98	476	28	12	102	56	46
Počet novovzniknutých VPM	508	69	65	52	545	45	33	85	33	64	143	47

Z hľadiska krátkodobej perspektívy vývoja počtu VPM očakávame v roku 2012 nárast a to z dôvodu plánovaného zvyšovania výroby u investora AU Optronics (Slovakia) s.r.o..

Stav a vývoj nezamestnanosti

Miera nezamestnanosti v regióne Trenčín dosahuje hodnoty dlhodobo pod celoslovenským priemerom. K 31.12.2011 ÚPSVaR v Trenčíne evidoval celkom 4863 uchádzačov o zamestnanie. Miera nezamestnanosti dosiahla 7,72 %, čo je nárast oproti predchádzajúcemu obdobiu o 0,47%.

Nárast nezamestnanosti v roku 2011 bol spôsobený nahlásenými hromadnými prepúšťaniami, návratom Slovákov pracujúcich v EÚ a zahraničí, ukončovaním pracovných pomerov na dobu určitú. Predovšetkým ide o odvetvia strojárenského priemyslu a odvetvia naviazané na automobilový priemysel

Z hľadiska štruktúry uchádzačov o zamestnanie, prevahu v evidencii majú ženy, ktorých sme evidovali k 31.12.2011 o 163 viac ako mužov.

Štruktúru UoZ podľa z rôznych hľadísk zachytávajú nasledovné tabuľky:

Štruktúra UoZ z hľadiska pohlavia

UOZ	Rok 2011 v členení na kalendárne mesiace											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Muži	2449	2488	2429	2280	2225	2203	2123	2060	2194	2193	2290	2350
Ženy	2249	2239	2160	2125	2175	2314	2370	2327	2445	2445	2499	2513

UoZ z hľadiska veku

Vek UOZ	Rok 2011 v členení na kalendárne mesiace											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
50 r. a viac	1193	1227	1209	1180	1159	1173	1194	1179	1178	1193	1237	1317
35-49 r.	1400	1420	1365	1285	1251	1260	1256	1264	1261	1282	1323	1363
25-34 r.	1184	1164	1135	1091	1151	1241	1252	1198	1142	1156	1197	1212
15-24 r.	824	824	787	752	741	745	692	646	965	916	932	904

V roku 2011 k najviac ohrozeným skupinám patria občania od 35 do 49 rokov, t.j. populácia produktívneho veku. Na značnom náraste tejto skupiny UoZ sa vo veľkej miere podieľajú hromadné prepúšťania, ktoré sa dotkli najmä tejto vekovej kategórie. Najmenej evidovaných UoZ z hľadiska veku je v skupine 15 - 24 ročných, nakoľko sú to vo väčšine UoZ dobre jazykovo a počítačovými zručnosťami vybavení, nemajú zábrany cestovať za prácou ani odsťahovať sa za prácou do iného regiónu. Je to kategória UoZ, ktorí sú pružní a flexibilní, môžu pracovať v rámci

nadčasov aj za nižšie mzdy, nakoľko v mnohých prípadoch žijú ešte v spoločnej domácnosti s rodičmi, čo dnešnému zamestnávateľovi vyhovuje.

Štruktúra UoZ z hľadiska vzdelania

Stupeň vzdelania	Rok 2011 v členení na kalendárne mesiace											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
vzd.9 ved. výchova	10	10	9	10	12	11	14	14	18	18	18	16
vzd.8 vysokoškolské	492	474	445	450	541	663	668	621	577	569	569	583
vzd.7 vyššie	135	141	142	146	141	166	185	188	176	172	174	166
vzd.6 úpl.str.odb. s mat.	868	882	850	824	806	819	834	826	932	925	949	959
vzd.5 úpl.str.všeob.s mat.	163	177	191	193	191	177	171	173	167	165	178	178
vzd.4 úpl.str. s mat.	798	813	786	743	741	755	742	719	872	857	876	855
vzd.3 str.odb.bez mat.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
vzd.2 vyučenie	1783	1766	1702	1581	1524	1501	1465	1441	1503	1523	1598	1620
vzd.1 úplne základné	449	464	464	458	444	425	414	405	394	408	426	435
vzd.0 ned. základ. a bez vzdel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Ako ukazuje predchádzajúca tabuľka, nezamestnanosť sa nevyhýba ani UoZ s vysokoškolským vzdelaním, či vedeckým vzdelaním. Na konci roka sme zaznamenali viac ako 100%-ný nárast počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie s dosiahnutým vedeckým zameraním. Najviac UoZ je však evidovaných so stupňom vzdelania 02-vyučenie. Na tejto situácii sa v značnej miere podieľali hromadné prepúšťania, ktoré sa dotkli najmä tejto skupiny UoZ. Túto skutočnosť potvrdzuje i nasledujúca tabuľka, ktorá zachytáva štruktúru UoZ podľa naposledy vykonávaného zamestnania, kde najvýraznejšie zastúpenie majú remeselnícke profesie (KZAM 7). Ďalej nasleduje KZAM 9 – pomocní a nekvalifikovaní pracovníci, tu spadajú najmä pomocní stavební robotníci a pomocní poľnohospodárski robotníci, t.j. ktoré sa dajú zaučiť. V predchádzajúcom období boli na druhom mieste uchádzači o zamestnanie, ktorí naposledy pracovali v KZAM 3 – technickí zamestnanci, nakoľko okres Trenčín má technické zameranie zamestnávateľov. K najväčším zamestnávateľom s technickým zameraním patrí LEONI Slovakia, a.s. Trenčín, prípadne TRENS, a.s. Trenčín, Konštrukta defencie, a.s. Trenčín a iné.

V roku 2010 a následne zaznamenávame vysoký nárast UoZ, ktorí pred vstupom do evidencie nikde nepracovali. Zamestnanci ÚPSVaR Trenčín predpokladali, že sa jedná o občanov, ktorí si dané obdobie nechceli z rôznych dôvodov vykladať. V súčasnosti máme sprevádzkované prepojenie na databázu sociálnej poisťovne, kde sa dá overiť, či skutočne daný

klient nebol nikde zamestnaný takú dobu, ako on sám uvádza. Veľké percento takýchto klientov pred vstupom do evidencie skutočne nikde nepracovali aj niekoľko rokov. V súčasnosti vstupujú do evidencie uchádzačov o zamestnanie z dôvodu, že sa zvýšil odvod povinne plateného zdravotného poistenia, ktoré za uchádzačov o zamestnanie platí úrad.

Štruktúra UoZ z hľadiska KZAM

KZAM	Rok 2011 v členení na kalendárne mesiace											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
KZAM=1	117	118	113	112	117	112	116	119	131	122	121	129
KZAM=2	157	151	146	146	133	134	159	157	148	144	147	152
KZAM=3	332	334	314	312	314	337	350	342	324	339	347	353
KZAM=4	268	282	273	273	279	282	293	292	287	292	296	299
KZAM=5	326	339	334	339	330	330	344	331	341	357	369	386
KZAM=6	15	15	15	15	16	18	18	19	20	22	26	28
KZAM=7	425	406	390	350	356	358	346	348	332	326	340	372
KZAM=8	231	239	223	221	206	207	205	200	205	228	239	260
KZAM=9	343	351	339	313	299	301	291	280	285	282	308	329
KZAM=A	2482	2491	2441	2323	2350	2438	2370	2298	2565	2525	2587	2554
KZAM =0	2	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1

Z hľadiska dĺžky evidencie, zaznamenávame najväčšie zastúpenie v kategórii od 0 do 6 mesiacov. Čo sú tzv. rýchloobrátkoví klienti, ktorí disponujú dostatočným množstvom zručností a vzdelanostnou úrovňou, ktorá zamestnávateľom vyhovuje, preto sú i ľahko umiestniteľní. S nárastom dĺžky evidencie klesá počet UoZ a pri dĺžke nad 48 mesiacov znova stúpa počet evidovaných UoZ. Počet dlhodobo nezamestnaných UoZ z celkového počtu je však neustále vysoký.

Štruktúra UoZ z hľadiska dĺžky evidencie

Doba evidencie	Rok 2011 v členení na kalendárne mesiace											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
do 3 mesiacov	1399	1420	1375	1188	1210	1376	1445	1308	1596	1604	1718	1443
4 - 6 mesiacov	1018	1061	818	906	899	885	763	809	832	858	841	1080
7 - 9 mesiacov	574	533	680	648	628	482	538	547	542	463	505	583
10 - 12 mesiacov	324	332	373	345	349	437	429	406	292	345	355	371
13 - 18 mesiacov	536	518	441	421	430	459	419	416	492	482	483	472
19 - 24 mesiacov	445	430	445	398	352	325	314	307	263	248	249	278
25 - 30 mesiacov	168	199	205	239	264	280	296	278	288	270	237	217
31 - 36 mesiacov	55	51	70	76	83	91	104	128	137	166	192	201
37 - 42 mesiacov	43	45	46	47	44	45	36	36	49	52	55	66
43 - 48 mesiacov	29	30	30	27	30	24	31	33	32	33	35	36
nad 48 mesiacov	107	108	103	110	111	113	118	119	119	117	119	116

Dôvod ukončenia zamestnania

Doba evidencie	Rok 2011 v členení na kalendárne mesiace											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Dohodou	126	89	93	82	93	109	94	76	103	107	122	105
Organizačné zmeny	39	46	28	26	22	39	34	30	27	47	32	35
Ukončenie zo strany organizácie	2	7	4	0	1	2	5	1	6	2	5	2
Skúšobná doba	16	36	30	30	36	34	26	29	33	47	37	33
Doba určitá	74	33	18	22	30	53	38	12	31	30	39	60

V rámci dôvodov, podľa ktorých zamestnávateľa ukončovali pracovné pomery so svojimi zamestnancami, prevažujú dohody a organizačné dôvody, na čom majú znova veľký podiel hromadné prepúšťania. V súvislosti s ukončovaním pracovných pomerov zamestnancov z dôvodu organizačných zmien v roku 2011 zaznamenávame pokles. V januári ukončilo uvedeným spôsobom 39 klientov pracovný pomer a v decembri to bolo už iba 35, čo je pokles o 4 klientov.

Štruktúra UoZ z hľadiska znevýhodnených skupín UoZ

Znevýhodnenie UoZ	Rok 2011 v členení na kalendárne mesiace											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Organizačné dôvody skončenia PP	39	46	28	26	22	39	34	30	27	47	32	35
UoZ nad 50 rokov	1193	1227	1209	1180	1159	1173	1194	1179	1178	1193	1237	1317
Absolventi	557	544	509	475	481	546	483	412	722	657	638	609
Dlhodobo evidovaní UoZ	1383	1381	1340	1318	1314	1337	1318	1317	1380	1368	1370	1386
Počet UoZ so ZP	114	127	132	146	151	163	162	160	163	168	154	158

V rámci znevýhodnených UoZ, najväčšiu skupinu UoZ tvoria občania dlhodobo nezamestnaní, čo je rovnaká skupina ako v predchádzajúcom roku. Domnievame sa že veľký podiel na uvedenej situácii majú „dohody“, nakoľko klient pracujúci na dohodu odmieta inú prácu i keď na trvalý pracovný pomer.

ÚPSVaR Trenčín v roku 2011 evidoval v priemere 376 VPM za mesiac. Z celkového počtu 1689 novovzniknutých VPM za rok 2011 bolo 100 VPM vhodných pre občanov so zdravotným postihnutím a 1141 VPM vhodných pre absolventov škôl.

K 31.12.2011 pripadalo na 1 VPM 15,3 uchádzačov o zamestnanie. Cez agenta pre voľné pracovné miesta bola získaná približne polovica nahlásených voľných pracovných miest.

K hlavným príčinám poklesu zamestnanosti patrí predovšetkým celosvetová hospodárska kríza, ktorá sa odráža na vysokej miere nezamestnanosti i v okrese Trenčín. V roku 2011 prišiel do regiónu investor AU OPTRONIC, s.r.o., ktorý mierne zvýšil zamestnanosť. U tohto investora však veľa zamestnancov pracuje iba sezónne, čo sa znova odráža na miere nezamestnanosti okresu.

Politika trhu práce

Sprostredkovanie zamestnania

Vyhľadávaniu voľných pracovných miest sa v rámci svojej náplne práce venuje jeden zamestnanec – agent pre voľné pracovné miesta. Vyhľadávanie sa realizuje formou osobných návštev u zamestnávateľov, prevažne malých a stredných podnikov, s ktorými ÚPSVaR ešte nemá nadviazanú spoluprácu a ktorí svoje voľné pracovné miesta na úrad nenahlasujú. V rámci osobných návštev sú zamestnávateľom taktiež poskytované informácie ohľadom nástrojov APTP.

Voľné pracovné miesta nahlásené zamestnávateľmi sú ponúkané UoZ v rámci kontaktov a to prostredníctvom vystavených odporúčení, poskytnutím telefónnych čísiel, príp. mailovej adresy zamestnávateľa. Zamestnávatelia čoraz častejšie preferujú najskôr telefonický a mailový kontakt pred osobnými návštevami UoZ a potvrdzovaním vystavených odporúčení. K 31.12.2011 bolo vystavených 676 odporúčení do zamestnania, pričom prostredníctvom úradu práce s zamestnalo 537 uchádzačov o zamestnanie, čo predstavuje 79,44%-nú úspešnosť pri sprostredkovaní zamestnania.

K 31.12.2011 bolo v okrese Trenčín poskytnutých 1186 individuálnych informačno-poradenských služieb 93 záujemcom o zamestnanie (ZoZ). Z uvedeného počtu bolo 71 žien, 3 ZoZ bolo so zdravotným postihnutím.

Počas evidencie boli ZoZ poskytnuté služby oddelením informačno-poradenských a sprostredkovateľských služieb formou individuálneho poradenstva. Obsah informácií bol zameraný na :

- voľné pracovné miesta v regióne
- podmienky účasti na jednotlivých aktívnych opatreniach na trhu práce, projektoch a programoch realizovaných úradom
- možnosti ďalšieho vzdelávania
- výberové konania pre zamestnávateľov realizované úradom
- služby, ktoré poskytujú agentúry dočasného zamestnávania a agentúry sprostredkovania zamestnania za úhradu
- možnosť využitia bezplatného prístupu na internet a samoobslužného vyhľadávania informácií v informačno-poradenských strediskách v sídle úradu a na pracoviskách zriadených úradom a iné

ZoZ majú najviac záujem o informácie o voľných pracovných miestach, najmä v oblasti administratívy, manažérske a odborné profesie, o možnostiach vzdelávania a prípravy pre trh práce a o príspevok na začatie samostatne zárobkovej činnosti. ZoZ, ktorí využívajú internet, boli aktuálne ponuky voľných pracovných miest pravidelne posielané elektronickou poštou. Klientom sú distribuované letáky, informačné brožúry, vzory životopisov, motivačného listu. Vzhľadom k štruktúre a počtu nahlásených voľných pracovných miest nie je možné dostatočne uspokojiť požiadavky ZoZ.

Ponúkanie vhodného zamestnania UoZ zabezpečuje na ÚPSVaR Trenčín, najmä osobný kontakt sprostredkovateľky zamestnania a klienta, prípadne formu výberových konaní, ktorých bolo v roku 2011 organizovaných 15 na 604 voľných pracovných miest.

Jednalo sa predovšetkým o pracovné miesta v oblasti výroby (napr. operátor výroby, montážny pracovník), v oblasti obchodu (napr. predavač, vedúci predajne), v oblasti služieb (napr. recepčný, telefonický operátor, pracovník pre podporu predaja, administratívny pracovník) a v oblasti gastronómie (kuchár).

V roku 2011 ÚPSVaR Trenčín zaradil do evidencie UoZ cca 500 UoZ mesačne, ktorým boli ponúkané rôzne možnosti sprostredkovania zamestnania. Jednou z možností bola i účasť 685 klientov ÚPSVaR Trenčín na XIII. Medzinárodnej burze práce 12-13.05.2011 na výstavisku EXPO CENTER v Trenčíne. Súčasťou uvedenej burzy práce bol aj pestrý prednáškový program, napr. Pravidlá úspechu pri hľadaní zamestnania, Začnite podnikat'!, Mzdové predpisy – kompetencie inšpektorátu práce pri zistení nevyplatenia mzdy a iné.

Ďalšou aktivitou, na ktorej sa zúčastnilo 171 absolventov evidovaných na ÚPSVaR Trenčín bolo Informačné fórum stredoškolákov. Cieľom uvedenej aktivity bolo poskytnúť absolventom informácie o možnostiach práce, štúdia a podnikania. Na informačnom fóre stredoškolákov sa zúčastnili zamestnávateľia ponúkajúci pracovné príležitosti pre mladých, školy so svojimi študijnými programami a zástupcovia siete EURES s pracovnými ponukami v EÚ. Súčasťou aktivity bol aj sprievodný program s prednáškami na témy napr.: absolventská prax, výpomoc mladým podnikateľom poskytovaná z verejných zdrojov, programy akademickej mobility, ako získať prostriedky na začatie vlastného podnikania a pod.

V dňoch 10-11.11.2011 sa na Výstavisku EXPO CENTER v Trenčíne organizovalo JOB FÓRUM, ktorého sa zúčastnilo 1438 UoZ, z toho 583 mužov a 868 žien. Z celkového počtu zúčastnených bolo 211 UoZ s vysokoškolským vzdelaním a 65 so stredoškolským vzdelaním. K sprievodným podujatiam patrilo napr. testovanie úrovne jazykov, prednášky napr. na tému Ako postupovať keď stratím zamestnanie a pod.

K 31.12.2011 na oddelení informačno-poradenských a sprostredkovateľských služieb pracovalo 7 sprostredkovateľiek zamestnania, pričom na jednu sprostredkovateľku pripadá cca 694 UoZ. Z uvedenej informácie jednoznačne vyplýva, že aj úroveň sprostredkovania zamestnania sa znižuje na úroveň administratívnych úkonov, ktoré je potrebné vybaviť.

ÚPSVaR Trenčín v mesiaci december 2011 vyradil z evidencie UoZ 388 klientov, z toho 279 nastúpilo do zamestnania, 1 klient nastúpil na vysokú školu, 45 klientov bolo vyradených pre nespoluprácu, 34 klientov požiadalo o vyradenie z evidencie UoZ a 29 klientov bolo vyradených z iných dôvodov, napr. odchod do členského štátu EÚ alebo cudziny na viac ako 15 dní, odchod na materskú, nástup na výkon trestu a pod.

Financovanie sprostredkovania zamestnania je hradené zo štátneho rozpočtu.

Správne konanie (zaradovanie, vyradovanie, odvolacie konania vrátane stanovísk) si v rámci príslušnej agendy zabezpečujú sprostredkovateľky, t.j. 7 sprostredkovateľiek a 3 pracovníčky informačno-poradenských služieb.

Odborné poradenské služby

V roku 2011 ÚPSVaR Trenčín poskytol 6860 UoZ odborné poradenské služby, z toho bolo 3436 žien.

V rámci odborného poradenstva sa realizovalo individuálnou formou vypracovanie individuálneho akčného plánu so znevýhodnenými UoZ v zmysle § 8 písm. a), b), c), d) zák. č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov, a to :

- absolventi škôl
- občania nad 50 rokov veku
- dlhodobo evidovaní UoZ
- osamelí rodičia s deťmi

Najväčšou skupinou, ktorej bol vypracovaný akčný plán zo znevýhodnených UoZ, rovnako ako minulý rok, boli občania nad 50 rokov veku. Práve táto skupina sa nám javí ako

najrizikovejšia. Ako sami klienti uvádzajú, pri uplatňovaní na trhu práce pociťujú veľkú diskrimináciu zo strany zamestnávateľov. Z nášho pohľadu mnohí z týchto klientov nedisponujú potrebnými kvalifikačnými predpokladmi a flexibilitou prispôbiť sa súčasnému trhu práce. Absentuje u nich najmä jazyková vybavenosť a počítačová gramotnosť, čo sa aspoň čiastočne snažíme riešiť zaradovaním do vzdelávacích kurzov, na ktoré sa však dostane iba veľmi malé percento z tých UoZ, ktorí by to potrebovali.

Individuálnych akčných plánov bolo celkovo vypracovaných s 1981 UoZ, z toho s 969 ženami.

UoZ, ktorým boli vypracované IAP, prevládalo, rovnako ako po minulé roky, hlavne učňovské vzdelanie, najmenšou skupinou boli UoZ so základným vzdelaním a bez vzdelania.

Mimo IAP odborní poradcovia realizovali individuálny poradenský rozhovor s 581 UoZ, z toho s 342 ženami. V rámci individuálnych poradenských rozhovorov boli klienti poučení o možnosti uplatňovania nástrojov aktívnej politiky trhu práce. Najväčší záujem prejavili o nástroje aktívnej politiky ako vzdelávacie kurzy a príspevok na začatie samostatnej zárobkovej činnosti, ktorí mnohí vnímajú ako jediné východisko uplatnenia sa na trhu práce. Zo strany absolventov škôl zaznamenávame veľký záujem o absolventskú prax.

Odborní poradcovia ďalej realizovali aj výber na vzdelávanie a prípravu pre trh práce individuálnou formou. Individuálne sa výberu zúčastnilo 817 UoZ, z toho 477 žien. Najväčší záujem prejavili klienti o vzdelávacie kurzy ako: práca s PC, intenzívne jazykové kurzy, opatrovatel'ka, podvojné účtovníctvo, pracovník SBS a vodič VZV.

V roku 2011 odborní poradcovia zrealizovali 2 skupinové poradenské aktivity, na ktorých sa zúčastnilo 11 UoZ, z toho 9 žien. V súvislosti s realizáciou NP VII-2: aktivita 2.2 boli zrealizované 8 skupinových výberov do projektov a programov, na ktorých sa zúčastnilo 134 UoZ, z toho 80 žien. Skupinové poradenské aktivity boli zamerané na prípravu UoZ pred zaradením do poradenských projektov. Klienti boli oboznámení s obsahom a priebehom projektu a tiež s právami a povinnosťami, ktoré im vyplývajú z účasti na projekte.

O finančné príspevky v rámci odborných poradenských služieb požiadal 1 UoZ (muž). Boli mu preplatené cestovné výdavky v súvislosti s účasťou na aktivitách v rámci odborných poradenských služieb, ktoré trvali menej ako 3 dni. Vyplatených bolo 10,43€, finančné prostriedky boli poskytnuté zo štátneho rozpočtu.

Úroveň informačných a poradenských služieb za rok 2011

Informačné a poradenské služby predstavujú podporu a pomoc účastníkom trhu práce pri hľadaní zamestnania, jeho zmene, pri obsadzovaní voľných pracovných miest a uplatňovaní aktívnych opatrení na trhu práce.

Informácie sú klientom poskytované v rámci individuálneho poradenstva alebo formou skupinových aktivít, ktoré sú zamerané na jednotlivé kategórie znevýhodnených UoZ.

Najväčší záujem klientov zaznamenávame o informácie k voľným pracovným miestam v okrese a u strategických investorov a zamestnávateľov, ktorí ponúkajú možnosť ubytovania, resp. zabezpečujú dopravu zamestnancov a informácie o SZČ a príspevok v zmysle § 49. Informujú sa

tiež o nástrojoch aktívnej politiky trhu práce, najmä vzdelávanie a príprava pre trh práce. Časté sú otázky týkajúce sa nároku na dávku v nezamestnanosti a možnosti vykonávania zárobkovej činnosti počas evidencie na ÚPSVaR. Absolventi sa informujú i o podmienkach absolventskej praxe a možnosti práce v EÚ a v cudzine. Občania so ZP majú záujem o zoznamy chránených dielní, VPM pre občanov so ZP. Dlhodobí evidovaní UoZ sa zaujímajú o možnosti aktivačnej činnosti a dobrovoľníckych prác.

V roku 2011 bolo 10 336 klientom poskytnutých 6330 informačno-poradenských služieb. Z celkového počtu klientov bolo 2783 žien, 308 klientov so zdravotným postihnutím a 443 klientov navštívilo informačno-poradenské stredisko. Z celkového počtu 6330 služieb bolo 299 poskytnutých dištančnou formou a 283 služieb skupinovou formou.

Za rok 2011 bolo poskytnutých spolu 11 informačno-poradenských služieb pri výbere zamestnania 93 klientom.

Pri výbere zamestnanca bolo klientom poskytnutých 6 služieb individuálnou formou.

Záujem zo strany zamestnávateľov je prevažne o informácie týkajúce sa § 50 Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie, § 50a Príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami a § 50d Príspevok na podporu udržania zamestnanosti.

V rámci poskytovania služieb pri adaptácii zamestnanca v novom zamestnaní poskytujeme klientom všeobecné informácie týkajúce sa pracovnoprávných vzťahov a možnosti uplatnenia nástrojov aktívnych opatrení trhu práce v zmysle § 53 Príspevok na dochádzku za prácou a § 53a Príspevok na presťahovanie za prácou, pri osobnom kontakte.

V rámci preventívneho poradenstva pre zamestnávateľov bolo zorganizované jedno skupinové stretnutie pre 26 klientov.

Aktívne opatrenia trhu práce

Zamestnávanie cudzincov

V roku 2011 bolo v okrese Trenčín podaných 86 nových žiadostí o udelenie povolenia na zamestnanie pre štátneho príslušníka tretej krajiny. Povolenia boli vydané pre občanov nasledovných krajín: Chorvátsko 1, Taiwan 10, Čína 4, USA 2, Singapur 1, Macedónsko 1, Malajzia 2, Ruská Federácia 1, Ukrajina 1, Vietnam 63 . Predĺžených bolo 6 povolení na zamestnanie. Povolenia na zamestnanie boli vydávané a predlžované hlavne v oblastiach reštauračných služieb (kuchári), priemyselného šitia (šičky autopoťahov), elektrotechnického priemyslu (riadiaci a vedúci pracovníci) a školstva (lektori jazykov a odborných predmetov) . 22 povolení na zamestnanie bolo odňatých hlavne z dôvodu ukončenia pracovnoprávneho vzťahu pred ukončením platnosti povolenia na zamestnanie.

V priebehu roka 2011 začalo pracovať na pracovnoprávny vzťah v okrese Trenčín 47 občanov EÚ, pracovnoprávny vzťah ukončilo v tomto období 30 občanov EU. Hlavnou oblasťou zamestnania bol elektrotechnický priemysel, reštauračné služby, školstvo, zdravotníctvo. 127 občanov tretích krajín, na zamestnanie ktorých sa na území SR nevyžaduje povolenie na zamestnanie, začalo pracovnoprávny vzťah, 129 občanov tretích krajín ukončilo pracovnoprávny vzťah. Takmer 10-násobný nárast tohto počtu oproti roku 2010 bol spôsobený zavádzaním prevádzky spoločnosti AU Optronics, do ktorej boli vysielaní zamestnanci jej materskej spoločnosti.

Agentúry dočasného zamestnávania - § 29

V roku 2011 boli vydané povolenia pre nasledujúce agentúry dočasného zamestnávania:

IN - CITY Manpower, s.r.o., Niva 155/49, 911 01 Trenčín

FAIDA, s.r.o., Nábrežná 3, 911 01 Trenčín

AktivPersonal SK, s.r.o., Marka Aurélia 2942/2, 911 01 Trenčín

Poskytnutie náhrady časti cestovných výdavkov UoZ, ktoré súvisia s absolvovaním pohovoru alebo VK u zamestnávateľa - § 32

Okres Trenčín Spolu	Z toho ženy	Z toho znevýhodnení	Celková výška poskytnutých príspevkov v Eur
151	87	78	1159,75

Vzdelávanie a príprava pre trh práce - § 46

V roku 2011 sa realizovali 3 druhy vzdelávania a prípravy pre trh práce:

Tradičné remeslá (Modul: Viazanie a aranžovanie kvetín, Modul: Od Adventu do Vianoc)

Operátor CNC strojov

Nechtový dizajn

Vzdelávanie bolo financované z národných projektov NP III-2/A „Vzdelávanie a príprava pre trh práce“ a NP III-2/B „Zvyšovanie zamestnanosti a zamestnateľnosti znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie“.

Podrobný prehľad vzdelávania

Spôsob financovania	Dohodnutý počet UoZ	Dohodnutá suma (kurzovné) v Eur	Ženy z celk. počtu UoZ	Znevýhodnení z celk. počtu
NP III-2/A	8	7 987,20	0	0
NP III-2/B	26	12 821,40	25	26

Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť - § 49

Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť (SZČ) vyplácaný formou paušálneho príspevku podľa § 49 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2011 spolufinancovaný zo zdrojov štátneho rozpočtu a ESF a realizovaný v súlade s národným projektom NP I-2/D.

Prehľad vývoja v realizácii príspevku na SZČ v roku 2011

Okres Trenčín :			
Dohodnuté pracovné miesta	Dohodnutá suma v EUR	Vytvorené pracovné miesta	Počet umiestnených UoZ
153	393.982,65	173	173

Štruktúra umiestnených UoZ na SZČ (vytvorené pracovné miesta)

	Spolu	Trenčín
Ženy	128	85
Absolventi §8 a)	29	16
Nad 50 rokov §8 b)	26	13
DNO §8 c)	52	29
Rod. život §8 d)	8	1
Zverenie súdom §8 e)	2	1
Zdravotné. dôvody §8 f)	0	0
EU cudzinec §8 g)	0	0
OZP §8 h)	2	1
Pokles schopnosti §8 i)	0	0
Cudzinec azyl §8 j)	0	0
Nemôže vykon. zamestnanie §8 k)	30	22
Neskoč. štúdia §8 l)	0	0
Nezik. 1 zamest. pred VT §8 m)	0	0
Skonč. ústav. a ochr. výchovy §8 n)	0	0
Prepustenie z VT. a väzby §8 o)	0	0

Príspevok na zapracovanie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie - §49a

V roku 2011 v okrese Trenčín bola uzatvorená jedna dohoda so zamestnávateľom o zapracovaní znevýhodneného uchádzača o zamestnanie pred prijatím do zamestnania. Jednalo sa o pracovné miesto na pozíciu obchodno-technický pracovník - predajca. Na uvedené pracovné miesto bol prijatý znevýhodnený uchádzač o zamestnanie v zmysle zákona č.5/2004 Z.z. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov § 8 odst.1 písm. b/ - občan starší ako 50 rokov veku. Tento uchádzač o zamestnanie po dva a pol mesiaci zapracovania bol prijatý do pracovného pomeru u iného zamestnávateľa ako vykonával zapracovanie na pracovnú pozíciu " Administrátor ľudských zdrojov".

Dohodnutý príspevok na zapracovanie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie - 481,99 Eur. V dohodnutom príspevku nie je započítané úrazové poistenie a výdavky na stravné. Celkom vyplatený príspevok spolu i s úrazovým poistením a stravným - 622,65 Eur.

Prehľad o poskytnutí príspevku na zapracovanie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie v okrese Trenčín:

Dohodnutý príspevok	Celkom vyplatený príspevok	Z celkového príspevku vyplatené:		
		úrazové poistenie	stravné	príspevok
481,99 Eur	622,65 Eur	3,12 Eur	186,20 Eur	433,33 Eur

Silnú stránku tohto príspevku vidíme v tom, že po zapracovaní je zamestnávateľ povinný prijať znevýhodneného uchádzača o zamestnanie do pracovného pomeru avšak na strane druhej, keď zamestnávateľ tohto uchádzača do zamestnania neprijal, neplynula mu žiadna sankcia.

Od januára 2011 je účinná interná norma č.075/2010, ktorá túto skutočnosť zmenila. Ak si poskytovateľ zapracovania nesplní záväzok a neprijme znevýhodneného uchádzača o zamestnanie ktorý u neho vykonával zapracovanie dlhšie ako jeden celý kalendárny mesiac do pracovného pomeru najmenej na obdobie šiestich mesiacov nasledujúci deň po skončení zapracovania, úrad uzatvorí novú dohodu o zapracovaní znevýhodneného uchádzača o zamestnanie najskôr po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa porušenia záväzku.

V roku 2012 navrhujeme zvýšiť informovanosť o tomto príspevku zverejnením informácií v miestnych a regionálnych médiách, písomným alebo osobným oslovovaním zamestnávateľov aby bol zo strany zamestnávateľov väčší záujem o zamestnávanie

Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného UoZ - § 50

V roku 2011 sa príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie realizoval mimo národných projektov a bol financovaný zo štátneho rozpočtu. Zamestnávateľov tento príspevok veľmi neoslovil z dôvodu, že výška príspevku a dĺžka jej poberania neboli pre zamestnávateľov zaujímavé. Za okres Trenčín úrad uzatvoril dohodu s 12 zamestnávateľmi na vytvorenie 13 pracovných miest. Od jedného pracovného miesta zamestnávateľ po uzatvorení dohody odstúpil.

	Počet vytvorených PM	Priemerný počet mesiacov	Celková výška príspevku v Eur	Priemerná výška príspevku v Eur
Trenčín	13	12,5	20 067,06	1 543,62

Príspevok je určený na zamestnávanie znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie v zmysle §8 Zákona č.5/2004 Z.z.

Štruktúru znevýhodnených

	§8 a)	§8 b)	§8 c)
Trenčín	3	5	5

Príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami - §50a

Príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami sa realizoval do 31.10.2011 mimo národných projektov a bol financovaný zo štátneho rozpočtu. Od 01.12.2012 sa príspevok realizoval v súlade s Národným projektom č. I-2/D " Vybrané aktívne opatrenia trhu práce na podporu zamestnanosti" a bol financovaný zo zdrojov ESF a ŠR.

Oproti minulým rokom prejavili zamestnávatelia väčší záujem o tento príspevok. Napriek tomu by zamestnávatelia prijali vyššiu hrubú mzdu, ktorú by mohli dať svojim zamestnancom, aby im vznikol nárok na príspevok. V roku 2011 uzatvoril úrad dohodu s 54 zamestnávateľmi na podporu 69 pracovných miest v celkovej dohodnutej výške 299 355,12 Eur. Z tohto počtu vytvorených pracovných miest bolo odstúpené od 1 pracovného miesta.

	Počet podporených PM	Priemerný počet mesiacov	Celková výška príspevku v Eur	Priemerná výška príspevku v Eur
Trenčín	69	24	299 355,12	4338,48

Z celkového počtu podporených pracovných miest bolo 29 miest obsadených znevýhodnenými uchádzačmi o zamestnanie v zmysle §8 Zákona č.5/2004 Z.z.

Štruktúru znevýhodnených

	§8 a)	§8 b)	§8 c)	§8 k)
Trenčín	8	6	15	5

Najviac pracovných miest bolo podporených v oblasti služieb a obchodu a v administratíve.

Príspevok na podporu vytvárania a udržania pracovných miest v sociálnom podniku - § 50c

V okrese Trenčín nebola uzatvorená v sledovanom období žiadna dohoda.

Príspevok na podporu udržania zamestnanosti - § 50 d

Príspevok na podporu udržania zamestnanosti sa poskytuje zamestnávateľovi, ktorý zachová pracovné miesta aj v prípade vážnych prevádzkových dôvodov, pre ktoré nemôže zamestnancom pridelovať prácu a ktorý v záujme predísť alebo obmedziť prepúšťanie zamestnancov po dohode s úradom obmedzí na prechodné obdobie svoju prevádzkovú činnosť tak, že nebude zamestnancom pridelovať prácu v rozsahu najmenej 4 % ustanoveného týždenného pracovného času.

V roku 2011 neboli podpísané nové dohody so zamestnávateľmi avšak zamestnávateľa s ktorými boli podpísané dohody v roku 2009 žiadali o vyplatenie príspevku na podporu udržania zamestnanosti aj v roku 2011.

Celkový počet podporených pracovných miest na ktoré bol vyplatený príspevok - 64. Celkový poskytnutý príspevok - 3 708,31 Eur.

Stručný prehľad za okres Trenčín:

Okres	Počet podporených pracovných miest, na ktoré bol 1x vyplatený príspevok	Celkový počet podporených pracovných miest	Celkový poskytnutý príspevok
Trenčín	4	64	3 708,31

Príspevok bol zamestnávateľovi poskytnutý na úhradu preddavku na zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a príspevku na starobné dôchodkové sporenie, platených zamestnávateľom z náhrady mzdy a na úhradu preddavku na zdravotné poistenie a poistného na sociálne poistenie plateného zamestnancom z náhrady mzdy, ktorá patrí zamestnancovi.

Príspevok na podporu regionálnej a miestnej zamestnanosti - § 50i

V sledovanom období bolo uzatvorených 37 dohôd na poskytnutie príspevku, v celkovej výške 257 548,84 Eur. Do pracovného pomeru nastúpilo 76 znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie, ktorí pracovali pre 20 obecných úradov, jedno mesto a 7 organizácií, ktoré vykonávali svoju činnosť v niektorej z oblastí podľa § 52a ods. 1 písm. a).

Stručný prehľad za okres Trenčín:

Počet subjektov realizujúcich AČ	Počet uzatvorených dohôd	Dohodnuté PM	Vytvorené PM
28	37	76	76

Najviac pracovných pomerov bolo uzatvorených na profesiu pomocných pracovníkov, ktorí pomáhali pri separácii odpadu, úprave verejných priestranstiev, údržbe zelene, likvidácii divokých skládok odpadu, údržbe a oprave majetku obce. Svojou prácou tak prispeli k zlepšeniu životného prostredia, skvalitneniu kultúrnych, sociálnych a ekonomických podmienok života mesta a obce. Na jednej strane obce pomohli svojim občanom pri ich znovu navrátení na trh práce a pomohli im aj keď len dočasne zvýšiť životnú úroveň, na strane druhej získali pracovnú silu, ktorú by si nemohli dovoliť financovať len zo svojich vlastných prostriedkov.

Štruktúra umiestnených UoZ - Trenčín

	Počet
Ženy	29
§ 8 a)	11
§ 8 b)	41
§ 8 c)	34
§ 8 h)	3
§ 8 k)	10

Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe - § 51

Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe bol vyplácaný formou paušálneho príspevku podľa § 51 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti. Od 1.1.2011 do 30.06.2011 bola výška paušálneho príspevku v sume 185,38 Eur, od 1.7.2011 sa zvýšila suma životného minima a výška paušálneho príspevku sa zmenila na sumu 189,83 Eur.

Dohody uzatvorené od 01.01.2011 boli financované zo zdrojov ESF a ŠR v súlade s Národným projektom „Absolventska prax“, kód NP: 27110130017.

Štruktúra zaradených znevýhodnených absolventov na absolventskej praxi

Ženy	223
§8a	209
§8b	0
§8c	16
§8d	0
§8e	0
§8f	0
§8g	0
§8h	1
§8i	0
§8j	0
§8k	5

§8l	0
§8m	0
§8n	0
§8o	0
§8p	0

Celková dohodnutá výška príspevku v okrese Trenčín bola 242 661,56 Eur

Počet zaradených absolventov škôl na absolventskú prax za rok 2011

Okres	Počet absolventov zaradených na absolventskú prax
Trenčín	314

- priemerná doba vykonávania absolventskej praxe jedným absolventom v okrese Trenčín bola 3,5 mesiaca
- úspešnosť vykonávania absolventskej praxe z hľadiska umiestnenia absolventa na trhu práce, u zamestnávateľa, u ktorého vykonával absolventskú prax, alebo u iného zamestnávateľa, t.j. počet absolventov, ktorí počas absolventskej praxe príp. po jej ukončení sa umiestnili (zamestnali sa) na trhu práce bol 32
- úspešnosť absolventskej praxe vykonávanej v roku 2011 v okrese Trenčín bola 10,19 %, t.j. 32 absolventov našlo uplatnenie na trhu práce.

Aktivácia uchádzačov o zamestnanie - § 52, § 52a

	Počet subjektov realizujúcich AČ	Počet uzatvorených dohôd	Dohodnuté PM	Priemerný doba trvania miesta v mesiacoch	Vytvorené PM	Počet miest pre organizátorov
§ 52	2	4	21	7	21	4
§ 52a	9	10	26	6	26	3

Štruktúra umiestnených UoZ na aktivačnú činnosť

Počet umiestnených UoZ		§ 52	§ 52a
		21	26
Z toho	Ženy	8	21
	§ 8 a)	0	2
	§ 8 b)	8	11
	§ 8 c)	21	8
	§ 8 e)	0	1
	§ 8 i)	1	0
	§ 8 k)	3	8
	§ 8 o)	1	0

Dohodnuté finančné prostriedky v Eur

	Výška dohodnutého príspevku
§ 52	4 610,20
§ 52a	5 920,80
§52a paušál	28 868,92

Príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec – § 52

V roku 2011 využili príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb dve mestá. Aktivačná činnosť bola zameraná na podporu udržiavania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných UoZ, poberajúcich dávku v hmotnej núdzi a príspevkov k tejto dávke, na vykonávanie prác a činností určených na zlepšenie ekonomických, sociálnych, kultúrnych podmienok obyvateľov a životného prostredia miest a obcí a na vykonávanie verejnoprospešných činností:

- úprava, údržba verejnej zelene, čistenie komunikácií, chodníkov, parkov, cintorínov, potokov, výrub drevín
- čistenie a upratovanie budov a majetku v správe miest a obcí, kultúrnych domov, požiarnych zbrojníc a pod.
- realizácia drobných stavebných úprav, maliarske a natieračské práce, oprava plotov, drobné inštalačné práce
- administratívna činnosť
- sťahovacie a iné pomocné čistiace a upratovacie práce, likvidácia skládok

Keďže obce majú vo väčšej miere záujem o príspevok na podporu regionálnej a miestnej zamestnanosti, príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec sa značne eliminoval.

Príspevok na aktivačnú činnosť je vyplácaný formou refundácie oprávnených výdavkov podľa § 52 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v roku 2011 bol spolufinancovaný zo zdrojov štátneho rozpočtu a ESF a realizovaný v súlade s národným projektom č. V-2 „Aktivácia uchádzačov o zamestnanie“.

Príspevok na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby - § 52a

O príspevok na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby v roku 2011 požiadalo 9 subjektov.

Dobrovoľnícka služba bola zameraná na získanie praktických skúseností pre potreby trhu práce so zameraním na starostlivosť, poskytovanie verejnoprospešných služieb a ďalších služieb v oblasti sociálnych vecí, zdravotníctva, vzdelávania, kultúry, športu, pri charitatívnych a humanitných činnostiach.

Vykonávali sa tieto činnosti:

- pomocné práce pri vzdelávaní a s tým súvisiace pomocné administratívne práce - archivácia dokumentov, propagačná činnosť vzdelávania, príprava a realizácia vzdelávacieho procesu a jeho vyhodnotenie a kontrola
- realizácia kultúrnych podujatí
- poskytovanie telefonických informácií, výkladu a o mestskej veži, asistovanie pri inštalácií výstav, dozor pri výstavách

- poskytnutie pomoci pri starostlivosti o občanov so zdravotným postihnutím a ostatné osoby odkázané na starostlivosť iných osôb - drobné nákupy, doprovod na odborné vyšetrenia, zabezpečenie donášky liekov, pomocné práce - prebaľovanie, kŕmenie, meranie tlaku, teploty.

Dobrovoľnícka služba má pozitívne ohlasy a prínos ako pre subjekt, tak aj pre uchádzača o zamestnanie, ktorému sa v období vykonávania dobrovoľníckej služby poskytuje paušálny príspevok vo výške životného minima. Okrem toho nadobudne potrebnú prax i skúsenosti v svojom odbore, keďže pri zaraďovaní uchádzačov o zamestnanie na dobrovoľnícku službu sa okrem iného prihliada aj na ich vzdelanie, aby dobrovoľnícku službu vykonávali kvalifikovane.

Príspevok na dochádzku za prácou - § 53

Príspevok na dochádzku za prácou poskytuje úrad mesačne na úhradu časti preukázaných cestovných výdavkov na dochádzku z miesta trvalého pobytu alebo z miesta prechodného pobytu zamestnanca do miesta výkonu zamestnania uvedeného v pracovnej zmluve alebo na úhradu časti preukázaných cestovných výdavkov na dochádzku z miesta trvalého pobytu alebo z miesta prechodného pobytu občana do miesta prevádzkovania samostatnej zárobkovej činnosti.

Na príspevok na dochádzku za prácou má občan nárok, ak spĺňa zákonom stanovené podmienky a to: občan, ktorý bol UoZ vedeným v evidencii o zamestnanie najmenej 3 mesiace a bol vyradený z evidencie UoZ z dôvodu podľa § 36 ods. 1 písm. a) alebo b) zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na úhradu časti preukázaných cestovných výdavkov na dochádzku z miesta trvalého pobytu alebo z miesta prechodného pobytu do miesta výkonu zamestnania uvedeného v pracovnej zmluve a späť, alebo na úhradu časti preukázaných cestovných výdavkov na dochádzku z miesta trvalého pobytu alebo z miesta prechodného pobytu do miesta prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti a späť.

Príspevok na dochádzku sa poskytuje v sume preukázaných cestovných výdavkov, najviac v sume 135 Eur mesačne v závislosti od vzdialenosti miesta výkonu zamestnania alebo miesta prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti od miesta trvalého pobytu zamestnanca alebo od miesta prechodného pobytu.

Schválené žiadosti boli financované z finančných prostriedkov NP I-2, NP I-2/B, NP I-2/D a štátneho rozpočtu.

Pri financovaní z národných projektov je financovanie v pomere: štátny rozpočet (15 %) a zdroje ESF (85 %).

Kumulatív od začiatku roka 2011_okres Trenčín

Počet podporených UoZ	251
z toho ženy	135
Celkový finančný príspevok v Eur	63 079,67

Štruktúra : od 1. mája 2008 sa nesleduje u žiadateľov na tento príspevok štruktúra žiadateľa, nakoľko príspevok dostane každý občan bez ohľadu na štruktúru, ak spĺňa zákonom stanovené podmienky.

Priemerný počet mesiacov vyplácania príspevku na jedného občana v regióne Trenčín: 7 mesiacov.

Priemerná výška príspevku na 1 občana v regióne Trenčín: 35,00 Eur.

Príspevok na dopravu do zamestnania - §53b

O tento príspevok zatiaľ nepožiadali ani jeden zamestnávateľ i napriek informovanosti a publicity o poskytnutej pomoci.

Preto v roku 2012 je potrebné zvýšiť informovanosť a publicitu o možnosti poskytnúť pomoc v tejto oblasti napr. zverejnením informácií v miestnych a regionálnych médiách, osobným prípadne písomným oslovením potenciálnych zamestnávateľov.

Podpora zamestnávania občanov so ZP - § 55

V roku 2011 bolo zriadených právnickou osobou alebo fyzickou osobou 26 chránených dielní alebo chránených pracovísk, kde bolo vytvorených 77 pracovných miest pre občanov so zdravotným postihnutím. Z celkového počtu 26 bolo 21 chránených dielní/pracovísk (70 pracovných miest) vytvorených v okrese **Trenčín** a 5 (7 pracovných miest) v **okrese Ilava**.

V nadväznosti len na § 55 bolo zriadené jedno chránené pracovisko, kde sa zamestnal jeden občan so zdravotným postihnutím ako administratívny pracovník.

V roku 2011 sme zaznamenali 10 zrušení CHD/CHP.

Príprava na pracovné uplatnenie občana so zdravotným postihnutím - § 55a

Príprava na pracovné uplatnenie občana so zdravotným postihnutím sa vykonáva najmä so zreteľom na jeho zdravotnú spôsobilosť na prácu, pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a na náročnosť pracovnej činnosti, ktorú bude po skončení prípravy na pracovné uplatnenie vykonávať. Príprava na pracovné uplatnenie občana so zdravotným postihnutím zahŕňa zaškolenie a prípravu na prácu, ktoré trvajú najviac 6 mesiacov. Príprava na prácu občana so ZP je príprava umožňujúca postupné prispôbovanie sa na výkon práce.

Na zaškolenie alebo prípravu na prácu občana so zdravotným postihnutím môže úrad poskytnúť príspevok na úhradu oprávnených nákladov na zaškolenie alebo prípravu na prácu a úhradu oprávnených nákladov súvisiacich so zaškolením alebo prípravou na prácu občana so zdravotným postihnutím podľa § 55b a § 55c na základe uzatvorenej písomnej dohody.

Počas zaškolenia alebo prípravy na prácu, ktoré trvajú najviac jeden mesiac, má občan so zdravotným postihnutím, ktorý je uchádzačom o zamestnanie alebo záujemcom o zamestnanie, nárok na náhradu výdavkov v rozsahu podľa § 46 ods. 4 až 7 a 9. Občanovi so zdravotným postihnutím, ktorý je zamestnancom, počas zaškolenia alebo počas prípravy na prácu, ktoré trvajú najviac jeden mesiac, patrí mzda, plat, náhrada mzdy alebo náhrada platu.

Ak zaškolenie alebo príprava na prácu občana so zdravotným postihnutím, ktorý je uchádzačom o zamestnanie, trvá dlhšie ako jeden kalendárny mesiac, má nárok na dávku počas prípravy na pracovné uplatnenie občana so zdravotným postihnutím podľa § 48b.

V roku 2010 nebol poskytnutý príspevok na pracovné uplatnenie občana so zdravotným postihnutím.

Príspevok na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska - § 56

V roku 2011 bolo prostredníctvom § 56 v chránených dielnach a na chránených pracoviskách vytvorených 70 pracovných miest pre občanov so ZP.

Pracovné miesta vytvorené v nasledovných profesiách

Profesia	KZAM	Počet pracovných miest
Masér	5144	2
Predavač	5211	8
Predavač	3415	2
Administratívny pracovník	411503	1
Administratívny pracovník	4115	5
Telefonický operátor	422305	5
Krajčírka-šička	7436	23
Robotník v odevnej výrobe	743608	1
Upratovačka	9132	3
Montážny pracovník	932103	4
Pomocný zamestnanec	933907	1
Robotníčka	741208	6
Skladník	4131	1
Tlačiar textílií	7346	1
Práč	913301	1
Zapletač	8269	2
Navíjač	7215	2
Balič	9322	1
Obsluha strojov a zariadení	826406	1

Celková výška dohodnutého príspevku predstavuje **563 493,96** Eur. Priemerná výška príspevku na jedno pracovné miesto bola 8049,91 Eur.

Celková výška dohodnutého príspevku na pracovné miesta obsadené UoZ so ZP predstavuje 563493,96 Eur. Priemerná výška príspevku na jedného UoZ so ZP **8049,91**Eur.

V roku 2011 neboli predčasne ukončené dohody uzatvorené v zmysle § 56, do evidencie UoZ pred uplynutím dvoch rokov neprišiel žiadny UoZ.

Štruktúra umiestnených UoZ – § 56 v roku 2011

Počet umiestnených UoZ	70
Ženy	36
Absolventi § 8 a)	1
Nad 50 rokov § 8 b)	19
DNO § 8 c)	10
§ 8 d)	2
§ 8 e)	0
Zdravotné dôvody § 8 f)	0
§ 8 g)	0

OZP § 8 h)	70
§ 8 i)	0
§ 8 j)	0
§ 8 k)	0
§ 8 l)	0
§ 8 m)	0
§ 8 n)	0
§ 8 o)	0

Príspevok občanovi so zdravotným postihnutím na samostatnú zárobkovú činnosť - § 57

Príspevok občanovi so zdravotným postihnutím na SZČ podľa § 57 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v roku 2011 bol financovaný zo zdrojov štátneho rozpočtu.

V roku 2011 boli uzatvorené 2 dohody v zmysle § 57 s UoZ so ZP na celkovú sumu 16 094,08 Eur. Dohodnutý príspevok na jedného UoZ so zdravotným postihnutím v priemere predstavuje 8 047,04 Eur.

Štruktúra UoZ so ZP

UoZ so ZP	Pohlavie	Dĺžka evidencie (v mesiacoch)	Znevýhodnenie podľa §8	Vek	SK Nace Rev.2
1	Ž	7	h	41	14.19
1	M	15	h	39	25.62

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že z dvoch UoZ so zdravotným postihnutím bola jedna žena a jeden muž. Dvaja UoZ so zdravotným postihnutím sú v kategórii od 25 do 54 rokov a sú znevýhodnení.

UoZ začali prevádzkovať samostatne zárobkovú činnosť v oblasti kovoobrábania a výroby odevov.

Štruktúra umiestnených UoZ - § 57 v roku 2011 (vytvorené PM)

Počet umiestnených UoZ	6
Ženy	2
Absolventi § 8 a)	0
Nad 50 rokov § 8 b)	2
DNO § 8 c)	1
§ 8 d)	0
§ 8 e)	0
Zdravotné dôvody § 8 f)	0
§ 8 g)	0
OZP § 8 h)	6
§ 8 i)	0
§ 8 j)	0

§ 8 k)	0
§ 8 l)	0
§ 8 m)	0
§ 8 n)	0
§ 8 o)	0

Príspevok na obnovu alebo technické zhodnotenie hmotného majetku CHD alebo CHP - § 57a

O príspevok na obnovu alebo technické zhodnotenie hmotného majetku CHD alebo CHP podľa § 57a zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v roku 2011 by bol záujem, ale nakoľko je pozastavený nebola na tento nástroj v roku 2011 uzatvorená žiadna dohoda.

Príspevok na činnosť pracovného asistenta - §59

O príspevok na činnosť pracovného asistenta v roku 2011 požiadala jedna OSZČ so zdravotným postihnutím s ktorou bola podpísaná aj dohoda o poskytnutí príspevku. Asistent poskytoval pomoc OSZČ so zdravotným postihnutím pri výučbe anglického jazyka. Celkový dohodnutý príspevok na 12 mesiacov bol vo výške 5 431,80 Eur.

O príspevok na činnosť pracovného asistenta požiadali aj 7 zamestnávateľa, ktorí zamestnávajú občanov so zdravotným postihnutím. Títo zamestnávateľa sa zaviazali zamestnávať 12 pracovných asistentov pre 35 občanov so zdravotným postihnutím.

Celkom dohodnutý príspevok na činnosť pracovného asistenta v roku 2011 - 104 410,66 Eur. Vyplatený príspevok bol vo výške 20 409,27 Eur.

Stručný prehľad za okres Trenčín:

Okres	Mesačný dohodnutý príspevok	Celkový dohodnutý príspevok	Poskytnutý príspevok v roku 2011
Trenčín	8 700,91 Eur	104 410,66 Eur	20 409,27 Eur

Príspevok na činnosť pracovného asistenta je financovaný zo štátneho rozpočtu SR.

Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov CHD a CHP a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov - § 60

Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov CHD a CHP a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov podľa § 60 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v roku 2010 bol financovaný zo zdrojov štátneho rozpočtu SR.

Prehľad vývoja v realizácii príspevku § 60 v roku 2011

- celková výška príspevkov v regióne – 222 450,99 Eur
- priemerná výška príspevku na 1 PM občanov so ZP – 633,76 Eur
- počet podporených pracovných miest - 351

Príspevok na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov nebol zo strany zamestnávateľov žiadaný.

SWOT – ANALÝZA POLITIKY ZAMESTNANOSTI A TRHU PRÁCE

Silné stránky	Slabé stránky
Výhodná výška príspevku ,vytváranie nových pracovných miest aj v období počas krízy	<i>Vysoké požiadavky na odbornosť zo strany zamestnávateľov na prijímaných zamestnancov,</i>
	<i>Nezáujem o príspevky poskytované zo strany ÚPSVaR z dôvodu ich výšky a priveľkej byrokracie ,</i>
Ohrozenia	Príležitosti
Pretrvávajúca administratívna náročnosť národných projektov	<i>Odbúrať náročnú administratívu – využiť možnosti elektronického podávania žiadostí</i>
Meniaca sa legislatíva, usmernenia, metodické pokyny	<i>Prepojenosť jednotlivých inštitúcií- SP, ZP, DÚ, Inšpektorát práce</i>
Nezáujem zamestnávateľov prijímať do pracovného pomeru znevýhodnených UoZ	<i>Spolupodieľať sa pri realizácii projektov so zamestnávateľmi</i>
Dĺžka vedenia UoZ v evidencii UoZ pre účely poskytovania príspevkov je prídlhá	<i>Vytvárať regionálne projekty v záujme riešenia situácie na trhu práce v regióne</i>

3. ANALÝZA SOCIÁLNYCH VECÍ V OKRESE TRENČÍN

Analýza a očakávané tendencie vývoja pomoci v hmotnej núdzi.

Hmotná núdza a nezamestnanosť sú často ako spojené nádoby, pretože práve nezamestnanosť sa výraznou mierou podieľa na vzniku hmotnej núdže, resp. chudoby obyvateľstva, ktorej dôsledkom je následný horší prístup k vzdelaniu a tým aj následne nedostatočné alebo žiadne uspokojivé uplatnenie sa na trhu práce. Hmotnú núdzu definuje zákon č. 599/2003 Z.Z. o pomoci v hmotnej núdzi a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pomoci v hmotnej núdzi“) ako stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s ním spoločne posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením. Predmetný zákon predpokladá a zároveň vyžaduje aktívnu účasť občana a spolu s ním posudzovaných osôb na riešení ich hmotnej núdže, pretože dlhodobé zotrvávanie v systéme pomoci v hmotnej núdzi prináša negatívne dôsledky v podobe postupnej straty pracovných návykov, sociálnu izoláciu a s tým často spojené aj riziko vzniku závislostí. Dávkou v hmotnej núdzi a príspevkami k dávke majú byť preto vo všeobecnosti dočasne zabezpečené základné životné podmienky na prežitie občana, ktorými sú jedno teplé jedlo denne, nevyhnutné ošatenie a prístrešie.

Pomoc v hmotnej núdzi je pomocou občanovi, resp. rodine pri riešení situácie hmotnej núdže formou dávok a príspevkov. Pamätá na široké skupiny obyvateľstva, ktorým týmto spôsobom čiastočne napomáha pri riešení istých životných situácií spojených s nižším alebo žiadnym príjmom, ako je napríklad tehotenstvo (dávka pre tehotnú ženu od začiatku 4. mesiaca tehotenstva v sume 13,50 Eur), materstvo (dávka pre rodiča dieťaťa do jedného roku veku dieťaťa,

ak sa s týmto dieťaťom zúčastňuje preventívnych prehliadok tiež vo výške 13,50 Eur, ochranný príspevok pre osamelého rodiča, ktorý sa stará o dieťa do 31 týždňov veku v sume 63,07 Eur), obdobie poproduktívneho veku (automatický nárok na ochranný príspevok vo výške 63,07 Eur pre občana, ktorý dosiahol nárok na starobný dôchodok a automatický nárok na príspevok na bývanie v sume 55,80 Eur pre poberateľa starobného dôchodku, čo sa vzťahuje aj na poberateľa inej dôchodkovej dávky alebo sociálneho dôchodku, ktorý dovŕšil 62 rokov veku). Pomoc zo strany štátu sa odvíja od ústavnej garancie zabezpečenia základných životných podmienok a jej poskytovanie nie je v zásade závislé od náhodných a jednorazových príjmov. Veľmi dôležitou súčasťou pomoci v hmotnej núdzi ako procesu je sociálna práca s klientmi, na ktorú ale kvôli vysokej administratívnej zaťažnosti pracovníkov často nezostáva priestor.

V roku 2011 došlo z pohľadu vývoja počtu poberateľov pomoci v hmotnej núdzi v skupine jednotlivcov v medziročnom priemere k miernemu zníženiu počtu poberateľov o 38 osôb (zníženie o 2,1%). V prípade všetkých klientov v systéme pomoci v hmotnej núdzi (rodín) došlo tiež k miernemu zníženiu počtu spoločne posudzovaných osôb. V konkrétnom vyjadrení ide o priemerné zníženie počtu o 63 osôb, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje zníženie o 2,78 percent.

V roku 2011 úrad PSVR Trenčín v oblasti pomoci v hmotnej núdzi na pracovisku v Trenčíne podľa vyššie uvedeného zákona o pomoci v hmotnej núdzi vydal 6200 rozhodnutí.

Čo sa týka hodnotenia všeobecných tendencií roka 2011, z tabuľky č.1 je možné vidieť v podstate mesačne vyrovnaný počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke. Porovnaním priemernej mesačnej výšky vynaložených finančných nákladov na pomoc v hmotnej núdzi v rokoch 2009, 2010 a 2011 zisťujeme, že kým na výplatu dávok a príspevkov bolo v roku 2010 mesačne v priemere vynaložených o 10,84 percent menej finančných prostriedkov než v roku 2009, v roku 2011 bolo týchto prostriedkov v porovnaní s rokom 2010 (kedy bolo v priemere mesačne vyplatených 143 196 Eur) ešte o 3,43 percent menej. Rozdiel síce nie je taký výrazný, ako pri porovnaní rokov 2010 a 2011, objem finančných prostriedkov vyplatených v oblasti pomoci v hmotnej núdzi má však aj naďalej klesajúcu tendenciu. Uvedená situácia je pravdepodobne spôsobená už dlhšie trvajúcou nezmenenou výškou dávok a príspevkov.

V roku 2011 boli do praxe zavedené tri novely zákona o pomoci v hmotnej núdzi. Novela zákona č. 373/2010 Z.z. (účinná od 1.1.2011) umožňuje poskytovanie aktivačného príspevku počas vzdelávania a prípravy pre trh práce už len na projekty schválené Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Nasledujúcou novelou zákona o pomoci v hmotnej núdzi č. 120/2011 Z.z. bol s účinnosťou od 1.7.2011 rozšírený okruh poberateľov aktivačného príspevku o občanov v hmotnej núdzi, ktorí sú v evidencii uchádzačov o zamestnanie, ak sa zúčastňujú na vykonávaní menších služieb pre samosprávny kraj. V ten istý deň nadobudla účinnosť aj ďalšia novela zákona o pomoci v hmotnej núdzi č. 180/2011 Z.z., ktorá explicitne stanovila, že spôsob poskytovania dávky a príspevkov určí úrad.

Komplexná informácia o vývoji počtu poberateľov dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v roku 2011 v okrese Trenčín v štruktúre: počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke a počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke so spoločne posudzovanými osobami a vyplatené finančné prostriedky v eurách je prehľadne zobrazená v tabuľke č. 1.

Tabuľka č.1.

Vývoj počtu poberateľov dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke

	Poberatelia dávky a príspevkov v hmotnej núdzi			Suma vyplatených finančných prostriedkov
	Poberatelia (žiadatelia) o dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke	Poberatelia (žiadatelia) o dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke so spoločne posudzovanými osobami	Podiel počtu poberateľov pomoci v hmotnej núdzi k počtu obyvateľov okresu Trenčín k 31.12.2010 (113 994*)	
JANUÁR	1807	2259	1,98	142 247
FEBRUÁR	1748	2204	1,93	139 394
MAREC	1802	2276	2,00	141 830
APRÍL	1817	2285	2,00	144 796
MÁJ	1773	2212	1,94	140 289
JÚN	1757	2188	1,92	136 373
JÚL	1765	2189	1,92	136 088
AUGUST	1756	2169	1,92	135 074
SEPTEMBER	1762	2173	1,90	137 073
OKTÓBER	1769	2190	1,92	136 666
NOVEMBER	1741	2151	1,87	134 878
DECEMBER	1733	2136	1,87	134 605
priemer	1769	2203	1,93	138 276

Dávka v hmotnej núdzi.

Dávka v hmotnej núdzi je členená do šiestich kategórií v závislosti na životnej situácii žiadateľa a s ním spoločne posudzovaných osôb a to od dávky pre jednotlivca v sume 60,50 Eur mesačne cez jednotlivca s jedným až 4 deťmi a jednotlivca s viac ako 4 deťmi až po dávku pre dvojicu osôb s viac ako 4 deťmi v sume 212,30 Eur. Okrem tejto dávky zákon o pomoci v hmotnej núdzi v rámci starostlivosti o rodinu pamätá na tehotné ženy, ktoré majú nárok ešte okrem vyššie popísanej dávky aj na dávku vo výške 13,50 Eur od štvrtého mesiaca tehotenstva, rodiča s dieťaťom do 1 roku veku dieťaťa (dávka tiež vo výške 13,50 Eur), ak sa s týmto dieťaťom zúčastňuje pravidelných prehliadok u pediatra a tiež dávkou vo výške 17,20 Eur mesačne pamätá na rodiny s deťmi plniacimi povinnú školskú dochádzku. Táto dávka predstavuje významný motivačný nástroj najmä pre rodičovskú kontrolu plnenia povinnej školskej dochádzky.

Dlhodobé poberanie dávky v hmotnej núdzi je významným sociálnym problémom, ktorého riešenie je vzhľadom na množstvo faktorov, ktoré ovplyvňujú jeho pretrvávanie, veľmi problematické komplexne stanoviť. Nie je totiž s určitosťou možné zistiť, kedy v danom prípade ide o ciele konanie klientov spočívajúce v neuvedení pravdy o svojich príjmových alebo majetkových pomeroch za účelom získania ďalších finančných zdrojov a bezplatného zdravotného poistenia alebo ide o situáciu, kedy občan nedobrovoľne dlhodobo nemá možnosť vymaniť sa zo systému pomoci v hmotnej núdzi. ÚPSVaR Trenčín, oddelenie v hmotnej núdzi v roku 2011 evidovalo 261 občanov, ktorým bola dávka v hmotnej núdzi poskytovaná viac ako rok nepretržite, 225 občanov, ktorým bola dávka poskytovaná viac ako 5 rokov nepretržite a 137 občanov, ktorí nepretržite poberajú dávku od začiatku roka 2004, t.j. 8 rokov. Uvedené číslo predstavuje 7,74 percent z priemerného počtu poberateľov pomoci v hmotnej núdzi uvedeného v tabuľke č. 1.

V tabuľke č. 2 uvádzame vývoj počtu poberateľov niektorých druhov dávok v hmotnej núdzi v roku 2011.

Tabuľka č.2.

Vývoj počtu poberateľov niektorých druhov dávok

Rok 2011	Dávka pre tehotnú ženu	Dávka rodičovi dieťaťa do 1 roku veku	Dávka pre dieťa plniace si povinnú školskú dochádzku
JANUÁR	6	17	142
FEBRUÁR	7	17	142
MAREC	9	16	148
APRÍL	11	15	151
MÁJ	11	13	145
JÚN	12	14	140
JÚL	14	12	143
AUGUST	12	13	140
SEPTEMBER	13	13	140
OKTÓBER	9	15	143
NOVEMBER	7	15	141
DECEMBER	6	15	139

Príspevok na zdravotnú starostlivosť a príspevok na bývanie

Príspevok na zdravotnú starostlivosť vo výške dvoch eur patrí každému občanovi po splnení nároku na dávku a príspevky k dávke, pokiaľ mu príspevky k dávke neboli zastavené na šesť mesiacov z dôvodu nesplnenia povinností určených v zákone o pomoci v hmotnej núdzi.

Príspevok na bývanie predstavuje významný nástroj štátu slúžiaci na úhradu poplatkov spojených s bývaním pre občana v hmotnej núdzi a s ním spoločne posudzovaných občanov, ak splnili podmienky nároku na dávku, pričom podmienky naň sa prehodnocujú každých 6 mesiacov. Je určený viacerým skupinám osôb v závislosti od ich sociálneho statusu vo vzťahu k bytovým pomerom. Na to, aby občanovi a s ním spoločne posudzovaným osobám vznikol nárok na príspevok v hmotnej núdzi, musia sa tieto osoby nachádzať v situácii hmotnej núdze a spĺňať podmienku nároku na pomoc v hmotnej núdzi dávkou a príspevkami k dávke. Zároveň je potrebné vlastniť byt alebo rodinný dom alebo byť nájomcami bytu alebo rodinného domu alebo byť nájomcami obytnej miestnosti v zariadení určenom na trvalé bývanie alebo mať právo doživotného užívania bytu alebo rodinného domu. Pre zachovanie nároku na príspevok na bývanie je potrebné raz za pol roka preukazovať uhrádzanie nákladov spojených s bývaním za predchádzajúcich 6 po sebe nasledujúcich mesiacov alebo preukázať uznanie dlhu a dohody o splátkach.

Ani jednu z vyššie uvedených podmienok nemusí spĺňať poberateľ starobného dôchodku alebo poberateľ inej dôchodkovej dávky alebo sociálneho dôchodku, ktorý dovŕšil 62 rokov veku. Týmto občanom patrí príspevok na bývanie automaticky pri posudzovaní nároku na pomoc v hmotnej núdzi.

V tabuľke č. 3 je uvedený vývoj počtu poberateľov príspevku na zdravotnú starostlivosť a niektorých prípadov príspevku na bývanie v nasledovnom členení:

1. Príspevok na zdravotnú starostlivosť
2. Príspevok na bývanie pre vlastníka alebo nájomcu bytu, rodinného domu alebo miestnosti určenej na trvalé bývanie
3. Poberateľ starobného dôchodku a občan nad 62 rokov veku, ktorý je poberateľom inej dôchodkovej dávky alebo sociálneho dôchodku

Tabuľka č.3.

Vývoj počtu poberateľov príspevku na zdravotnú starostlivosť a príspevku na bývanie

Rok 2011	1.	2.	3.
JANUÁR	2229	492	485
FEBRUÁR	2177	499	419
MAREC	2255	520	444
APRÍL	2267	537	440
MÁJ	2199	521	434
JÚN	2172	508	433
JÚL	2181	507	428
AUGUST	2163	487	426
SEPTEMBER	2163	494	426
OKTÓBER	2182	496	429
NOVEMBER	2139	496	422
DECEMBER	2124	504	418

Aktivačný príspevok

Dlhodobé poberanie pomoci v hmotnej núdzi môže postupne vytvárať závislosť na dávke a príspevkoch v hmotnej núdzi, viesť k strate pracovných návykov a vôbec motivácie zamestnanie si hľadať. Zákon o pomoci v hmotnej núdzi disponuje viacerými nástrojmi, ktorých cieľom je nielen zabrániť sociálnemu vylúčeniu občana, ale súčasne uchovať aj jeho pracovné návyky v miere zodpovedajúcej budúcemu pracovnému uplatneniu, prípadne ho finančne motivovať pri rozhodovaní vzdelávať sa a tým sa pripravovať na zamestnanie iné, z hľadiska dopytu na pracovnom trhu vhodnejšie. Vykonávanie menších obecných služieb alebo dobrovoľníckych prác je tiež spôsob, ako si môže evidovaný uchádzač o zamestnanie poberajúci dávku v hmotnej núdzi dočasne zvýšiť objem finančných prostriedkov na zabezpečenie základných životných podmienok.

Jedným z týchto motivačných nástrojov je aktivačný príspevok, ktorý bol aj v roku 2011 využívaný občanmi v hmotnej núdzi v rámci aktívneho riešenia svojej sociálnej situácie. V tabuľke č. 4 je prehľadne uvedené porovnanie počtu poberateľov aktivačného príspevku z aspektu zamestnaných občanov v porovnaní s občanmi vedenými v evidencii uchádzačov o zamestnanie a tabuľka č. 5 uvádza vývoj počtu poberateľov aktivačného príspevku z dôvodu:

- zvyšovania kvalifikácie poberateľa rodičovského príspevku
- zamestnania sa dlhodobo nezamestnaného uchádzača o zamestnanie
- začatia vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti dlhodobo nezamestnaným uchádzačom o zamestnanie

Tabuľka č. 4.

Vývoj počtu poberateľov aktivačného príspevku v členení

	ZAMESTNANÍ OBČANIA			EVIDOVANÍ UCHÁDZAČI O ZAMESTNANIE		
	A1a Zvyšovanie kvalifikácie	A1b Vzdelávanie a príprava pre trh práce	A1c Menšie obecné služby	A2a Zvyšovanie kvalifikácie	A2b Vzdelávanie a príprava pre trh práce	A2c Menšie obecné služby
JANUÁR	0	0	0	16	0	58
FEBRUÁR	0	0	2	17	0	48
MAREC	0	0	2	16	0	51
APRÍL	0	0	2	16	0	57
MÁJ	0	0	2	16	0	65
JÚN	0	0	2	15	0	67
JÚL	0	0	2	13	0	69
AUGUST	0	0	2	10	0	72
SEPTEMBER	0	0	2	9	0	76
OKTÓBER	0	0	2	12	0	78
NOVEMBER	0	0	2	13	0	73
DECEMBER	0	0	2	13	5	69

Potešujúce je, že mestá a obce trenčianskeho okresu významnou mierou využívajú možnosť uzatvárať dohody o vykonávaní menších obecných služieb s občanmi svojej obce podľa § 3 ods. 3 písm. a) zákona č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov. Kým v marci 2011 bolo takto uzatvorených dohôd 39, v decembri 2011 ich bolo už 55, čo z celkového počtu menších obecných služieb vykonávaných občanmi v evidencii uchádzačov o zamestnanie poberajúcich pomoc v hmotnej núdzi predstavuje v decembri 2011 až 79 percent.

Tabuľka č. 5.

Počet poberateľov aktivačného príspevku v členení

	A3a Aktivačný príspevok pre dlhodobo nezamestnaného, ktorý sa zamestnal	A3b Aktivačný príspevok pre dlhodobo nezamestnaného, ktorý začal vykonávať SZČO	A4 Poberatelia rodič. príspevku zvyšujúci si kvalifikáciu
JANUÁR	20	0	0
FEBRUÁR	22	0	0
MAREC	28	0	0
APRÍL	33	0	0
MÁJ	28	2	0
JÚN	34	2	0
JÚL	44	2	0
AUGUST	45	2	0
SEPTEMBER	39	2	0

OKTÓBER	39	3	0
NOVEMBER	38	2	0
DECEMBER	32	3	1

Z porovnania s rokom 2010 z tabuľky č. 5 vyplýva výrazný pokles priemerného počtu vyplatených aktivačných príspevkov pre evidovaných uchádzačov o zamestnanie z dôvodu zvyšovania kvalifikácie v priemere o 72,60 percent, pretože kým v roku 2010 bol aktivačný príspevok z tohto dôvodu vyplácaný mesačne v priemere 18,25 občanom, v roku 2011 boli vzdelávacie programy pre dlhodobo evidovaných uchádzačov o zamestnanie poberajúcich pomoc v hmotnej núdzi až do novembra nerealizované.

Z porovnania s rokom 2010 vyplýva aj pokles priemerného počtu vyplatených aktivačných príspevkov pre evidovaných uchádzačov o zamestnanie z dôvodu zvyšovania kvalifikácie v priemere o 24,22 percent (v roku 2010 poberalo aktivačný príspevok z vyššie uvedeného dôvodu priemerne 18,25 občanov, v roku 2011 to bolo mesačne v priemere iba 13,83 občanov). Môže to poukazovať na znižujúci sa záujem občanov v hmotnej núdzi o zvyšovanie kvalifikácie a následnej možnosti lepšieho uplatnenia sa na trhu práce.

Výraznejší nárast vyplatených finančných prostriedkov na aktivačných príspevkov pre občanov v hmotnej núdzi – uchádzačov o zamestnanie z dôvodu vykonávania menších obecných služieb sme zaznamenali iba v roku 2010 v porovnaní s rokom 2009 (v priemere o 25,41 občanov mesačne – nárast o 39,5 percent). V roku 2011 bol priemerný počet týchto poberateľov porovnateľný s rokom 2010. V roku 2010 poberalo aktivačný príspevok z dôvodu vykonávania menších obecných služieb mesačne v priemere 64,33 osôb. V roku 2011 bolo týchto osôb v priemernom mesačnom vyjadrení 65,25 (priemerné mesačné zvýšenie o 1,43 percent).

Je potešujúce, že obce aj naďalej využívajú možnosť uzatvárať dohody o výkone menších obecných služieb s evidovanými uchádzačmi o zamestnanie, ktorí sú zároveň poberatelia dávky a príspevkov v hmotnej núdzi podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Naďalej pretrváva rastúca tendencia poskytovania aktivačného príspevku z dôvodu prijatia zamestnania dlhodobo evidovaným uchádzačom o zamestnanie, ktorý bol bezprostredne pred prijatím tohto zamestnania občanom v hmotnej núdzi a bola mu poskytovaná pomoc v hmotnej núdzi dávkou a príspevkami. Kým v roku 2010 bol vyplatený aktivačný príspevok z tohto dôvodu v priemere iba pre 16,5 občanov mesačne, v roku 2011 bol vyplatený v priemere pre 33,5 občanov mesačne. Celkový percentuálny nárast v roku 2011 teda predstavuje 103,03 percent v porovnaní s rokom 2010. Na lepšiu predstavu rastu je možné poukázať na fakt, že v porovnaní s rokom 2009 ide až o 857,14 mesačný priemerný percentný nárast, keďže aktivačný príspevok z dôvodu prijatia zamestnania dlhodobo evidovaným uchádzačom o zamestnanie, ktorý bol bezprostredne pred prijatím tohto zamestnania občanom v hmotnej núdzi a bola mu poskytovaná pomoc v hmotnej núdzi dávkou a príspevkami, bol v roku 2009 vyplatený v priemere mesačne iba 3,5 občanom.

V roku 2011 bol aktivačný príspevok pre dlhodobo evidovaných uchádzačov o zamestnanie, ktorí boli bezprostredne pred začatím samostatnej zárobkovej činnosti občanmi v hmotnej núdzi a bola im poskytovaná pomoc v hmotnej núdzi, poskytnutý mesačne v priemere 1,5 občanom. V roku 2010 a ani v roku 2009 nebol tento druh aktivačného príspevku vyplatený vôbec.

Ochranný príspevok

Ochranný príspevok je príspevok k dávke v hmotnej núdzi, ktorý patrí občanovi, resp. s ním spoločne posudzovanej osobe, ak si z dôvodu uvedenom v zákone o pomoci v hmotnej núdzi v určených životných situáciách nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť príjem vlastnou prácou a splnili podmienky nároku na dávku a príspevky v hmotnej núdzi. Životné situácie, ktoré majú za následok vznik nároku na ochranný príspevok sú vymenované nižšie. Vývoj počtu poberateľov ochranných príspevkov je podľa tohto členenia uvedený v tabuľke č. 6.

Ochranný príspevok patrí občanovi, ktorý:

1. dosiahol vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
2. je invalidný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %,
3. je osamelý rodič, ktorý sa osobne, celodenne a riadne stará o dieťa do 31 týždňov veku dieťaťa,
4. sa osobne, celodenne a riadne stará o dieťa, ktoré je podľa posudku príslušného orgánu dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím,
5. sa osobne, celodenne a riadne stará o občana, ktorý je podľa posudku príslušného orgánu občan s ťažkým zdravotným postihnutím,
6. má nepriaznivý zdravotný stav, za ktorý sa na účely tohto zákona považuje choroba, porucha zdravia uznaná príslušným ošetrojúcim lekárom trvajúca nepretržite viac ako 30 dní, alebo
7. sa zúčastňuje na resocializačných programoch, v rámci ktorých si nemôže zabezpečiť príjem vlastnou prácou.

Tabuľka č. 6.

Vývoj počtu poberateľov ochranného príspevku v členení

	1. § 7 písm. a)	2. § 7 písm. b)	3. § 7 písm. c)	4. § 7 písm. d)	5. § 7 písm. e)	6. § 7 písm. f)	7. § 7 písm. g)
JANUÁR	538	27	0	2	5	145	2
FEBRUÁR	502	27	0	3	5	147	2
MAREC	522	29	0	2	5	159	3
APRÍL	520	27	0	2	5	169	4
MÁJ	515	27	1	3	4	162	5
JÚN	513	25	2	3	4	165	3
JÚL	507	25	2	3	4	163	5
AUGUST	505	28	2	3	3	182	5
SEPTEMBER	502	30	2	3	3	178	4
OKTÓBER	501	27	3	2	3	171	5
NOVEMBER	500	26	3	2	3	181	5
DECEMBER	499	24	3	2	3	179	5

Porovnanie údajov rokov 2010 a 2011 naznačuje, že poskytovanie ochranného príspevku z dôvodu dosiahnutia veku potrebného na nárok na starobný dôchodok má klesajúcu tendenciu

rovnako, ako tomu bolo v roku 2010 v porovnaní s rokom 2009. Kým v roku 2009 bol ochranný príspevok z tohto dôvodu vyplatený v priemere 564 občanom mesačne, v roku 2010 bol vyplatený mesačne v priemere 510 občanom a v roku 2011 v priemere iba 449 občanom, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2010 priemerné percentuálne zníženie o 11,96 percenta. V porovnaní s rokom 2009 je toto zníženie ešte väčšie. Predstavuje 20,39 percenta. Uvedený pokles je spôsobený zotrvaním súm dávok a príspevkov už viac rokov na rovnakej úrovni, čo sa vzhľadom na každoročnú valorizáciu dôchodkov prejavilo v odlive časti poberateľov starobných a invalidných dôchodkov zo systému pomoci v hmotnej núdzi.

V priemernom mesačnom vyjadrení komparácie rokov 2010 a 2011 je v tabuľke č. 6 ukázaný pokles počtu nárokov na ochranný príspevok pre občanov, ktorí dosiahli vek potrebný na nárok na starobný dôchodok v systéme pomoci v hmotnej núdzi o 733 prípadov (rozdiel medzi celkovým počtom 6124 prípadov nároku na ochranný príspevok podľa § 7 písm. a) zákona o pomoci v hmotnej núdzi v roku 2010 a 5391 prípadov nároku na ochranný príspevok v roku 2010).

Počet nárokov na ochranný príspevok z dôvodu, že občan je invalidný a jeho pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je vyšší ako 70 % predstavuje 22,92. Tento počet sa veľmi nelíši od roku 2010, kedy takýchto poberateľov bolo v priemere 23,5 mesačne.

Nárast počtu poberateľov ochranného príspevku, ktorí sú osamelými rodičmi starajúcimi sa o dieťa do 37 týždňov veku je vzhľadom na celkový počet občanov v systéme pomoci v hmotnej núdzi v porovnaní s rokom 2010 (1,25 poberateľa mesačne) zanedbateľný. V roku 2011 predstavoval v priemere 2 poberateľov mesačne.

V porovnaní s rokom 2010 klesol počet občanov s nárokom na ochranný príspevok z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu, za ktorý sa na účely zákona o pomoci v hmotnej núdzi považuje choroba, porucha zdravia uznaná príslušným ošetrovujúcim lekárom trvajúca viac ako 30 dní, pretože kým v roku 2010 bol priemerný mesačný počet týchto poberateľov 167, v roku 2011 ich bolo priemerne mesačne už iba 140,58. Tento počet sa približuje počtu z roku 2009, kedy vznikol nárok na ochranný príspevok z dôvodu pretrvávajúceho nepriaznivého zdravotného stavu 131,5 občanom. Z hľadiska medziročného išlo v roku 2011 o 15,69 percentný pokles vzniku nároku na ochranný príspevok v porovnaní s rokom 2010.

Poskytovanie dotácií pre deti v hmotnej núdzi.

Poskytovanie dotácií pre deti v hmotnej núdzi je od 1.1.2011 realizované podľa zákona č. 544/2010 Z.z. o dotáciách v pôsobnosti MPSVR SR. Na poskytnutie dotácií nie je právny nárok.

Podľa predmetného zákona boli v roku 2011 poskytované dotácie pre deti, ktoré navštevujú predškolské zariadenia alebo školu a žijú v rodinách, ktorým sa poskytujú dávka v hmotnej núdzi a príspevky alebo ktorých príjem je najviac vo výške životného minima, ale súčasne je vyšší, ako suma nárokov na dávku a príspevky v hmotnej núdzi. Pre deti z rodín, ktorým sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a pre deti z rodín, ktorých príjem nedosahuje výšku životného minima, ktoré navštevujú predškolské zariadenie bolo v roku 2011 možné poskytnúť:

- dotáciu na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením
- dotáciu na podporu výchovy k plneniu školských povinností (aj pre deti, ktoré navštevujú posledný ročník predškolského zariadenia, resp. nultý ročník)

Pre deti z rodín, ktorým sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a pre deti z rodín, ktorých príjem nedosahuje výšku životného minima, ktoré navštevujú základnú školu alebo špeciálnu základnú školu bolo v roku 2011 možné poskytnúť:

- dotáciu na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením
- dotáciu na podporu výchovy k plneniu školských povinností (aj pre deti, ktoré navštevujú posledný ročník predškolského zariadenia, resp. nultý ročník)

V prípade poskytovania dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením bolo základnou podmienkou na poskytnutie dennej dotácie na dieťa v roku 2011, aby sa dieťa zúčastnilo vyučovania a odobralo stravu, obed alebo iné jedlo (desiatu, olovrant). Výška dotácie bola najviac v sume 1 euro na obed a 0,35 eura na iné jedlo s celkovou výškou dotácie na dieťa a deň 1 euro, pričom na príspevok od rodiča na stravu sa neprihliadalo. Rozhodnutie o spoluúčasti rodičov bolo v roku 2011 ponechané na zriaďovateľovi školy. Dotáciu bolo možné poskytnúť na všetky deti, ktoré navštevujú materskú školu alebo základnú školu počas školského polroka, aj keď sa počas sledovaného školského polroka znížil počet detí z rodín, ktorým sa poskytovala dávka a príspevky pod 50% celkového počtu detí v materskej škole alebo v základnej škole.

Čo sa týka poskytovania dotácie na podporu výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením, jej výška zostala nezmenená. Aj v roku 2011 ju bolo možné v príslušnom rozpočtovom roku poskytnúť najviac v sume 33,20 Eur na dieťa.

Tabuľka č. 7.

Vývoj počtu poberateľov dotácií na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťa ohrozeného sociálnym vylúčením v roku 2011

	Počet zriaďovateľov	Počet škôl z toho		Poskytnutá suma finančných prostriedkov		
		Poskytovanie dotácie individuálne	Poskytovanie dotácie na všetky deti	Poberajúcich dávku a príspevky v HN	S príjmom do životného minima	Poskytnutá suma finančných prostriedkov spolu
JANUÁR	21	47	0	2732,30	2269,10	5001,40
FEBRUÁR	20	46	0	2379,20	1979,20	4358,40
MAREC	20	46	0	1849,51	1721,47	3570,98
APRÍL	21	47	0	1524,43	1434,73	2959,16
MÁJ	21	47	0	2395,67	2269,63	4665,30
JÚN	21	47	0	2276,65	2149,94	4426,59
JÚL	10	19	0	60,48	193,36	253,84
AUGUST	2	11	0	0,00	24,00	24,00
SEPTEMBER	18	41	0	2060,80	1289,61	3350,41
OKTÓBER	20	43	0	2675,05	1906,11	4581,16
NOVEMBER	20	43	0	3053,12	1461,73	4514,85
DECEMBER	20	43	0	2632,71	2321,38	4954,09
priemer	18	40	0	1969,99	1585,02	3555,02

V rámci komparácie priemerne mesačne vynaložených finančných prostriedkov na dotáciu na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením v roku 2011 a v roku 2010 (dotácia na stravu) môžeme konštatovať, že v roku 2011 bolo pre deti

vyplatených v priemere mesačne 3555,02 Eur, čo predstavuje 15,05 percentné zvýšenie objemu vyplatených finančných prostriedkov priemerne vyplatených v roku 2010, kedy bolo v priemere vyplatených mesačne 3090,11 Eur. Výraznejšie zvýšenie tohto objemu je pritom viditeľné v prípade detí z rodín poberaúcich dávku a príspevky v hmotnej núdzi, konkrétne o 37,84 percent v porovnaní s rokom 2010, kedy bolo v priemere mesačne vyplatených 1429,23 Eur. V prípade detí z rodín s príjmom do životného minima tiež evidujeme nárast objemu finančných prostriedkov, avšak tento nie je výrazný. Predstavuje len 5,92 percent v porovnaní s rokom 2010, kedy bolo v priemere mesačne vyplatených 1496,42 Eur.

Dotácia na podporu výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením sa poskytuje pre dieťa iba dva krát do roka. V roku 2011 bola poskytnutá vo výške uvedenej v tab. č.8.

Tabuľka č. 8.

Vývoj počtu poberaúcich dotácie na podporu výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením v roku 2011

	Počet zriaďovateľov	Počet škôl z toho		Poskytnutá suma finančných prostriedkov		
		Poskytovanie dotácie individuálne	Poskytovanie dotácie na všetky deti	Poberaúcich dávku a príspevky v HN	S príjmom do životného minima	Poskytnutá suma finančných prostriedkov spolu
FEBRUÁR	19	45	0	2041,80	1676,60	3718,40
SEPTEMBER	18	44	0	2388,96	1642,41	4031,37
priemer	18,5	44,5	0	2215,38	1659,51	3874,89

V porovnaní s rokom 2010 došlo v roku 2011 aj v prípade dotácie na podporu výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením k nárastu objemu vyplatených finančných prostriedkov. V percentuálnom vyjadrení tento nárast predstavuje 14,74 percent (v roku 2010 bolo v priemere vyplatených 3377,06 Eur). Keďže došlo k nárastu detí z rodín poberaúcich dávku a príspevky v hmotnej núdzi, je prirodzené, že objem finančných prostriedkov poskytnutých na dotáciu na podporu výchovy k plneniu školských povinností bol vyšší práve v kategórii týchto detí v porovnaní s deťmi z rodín s príjmom do životného minima, ale ktorých príjem je vyšší, ako suma nároku na dávku a príspevky. V porovnaní s rokom 2010 bol v roku 2011 nárast objemu priemerne vyplatených finančných prostriedkov pre túto kategóriu detí až o 16,09 percent vyšší, než tomu bolo v roku 2010, kedy bolo vyplatených priemerne 1908,41 Eur.

Dotácia na podporu výchovy k plneniu školských povinností a dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením bola v roku 2011 poskytovaná aj na deti navštevujúce špeciálne základné školy, ktoré patria do sústavy základných škôl.

Poskytovanie dotácií pre deti v hmotnej núdzi je považované za dôležitý nástroj sociálnej politiky štátu na podporu rodín so školopovinnými deťmi a deťmi navštevujúcimi materské školy. Od zavedenia jeho poskytovania štát týmto spôsobom pomohol mnohým deťom z rodín v hmotnej núdzi nielen finančne, ale zároveň tento nástroj obsahuje aj psychologický aspekt, ktorým je pomôcť týmto deťom nevnímať príliš ťaživo fakt, že pochádzajú zo sociálne slabšej rodiny. Aj keď treba zároveň dodať, že vnímanie tejto skutočnosti je výrazne individuálne.

Náhradné výživné

Základným poslaním a zároveň aj hlavným cieľom poskytovania náhradného výživného je pomoc deťom, keď je v dôsledku neplnenia vyživovacej povinnosti zo strany povinného rodiča (rodičov) ohrozený ich zdravý vývin. Náhradné výživné je poskytované v zmysle zákona číslo 201/2008 Z.z. o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona číslo 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezů Ústavného súdu SR č. 615/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Predmetný zákon upravuje právne vzťahy pri poskytovaní náhradného výživného pre dieťa, pričom náhradné výživné je suma poskytnutá štátom na zabezpečenie výživy nezaopatreného dieťaťa (oprávnenej osoby) v prípade, ak si vyživovaciú povinnosť neplní povinná osoba, ktorou sa rozumie rodič dieťaťa alebo iná fyzická osoba, ktorej bola právoplatným rozhodnutím súdu alebo súdom schválenou dohodou uložená povinnosť platiť výživné dieťaťu.

Zároveň sa poskytuje aj jednostranným sirotám, ktorých výška sirotských dôchodkov nedosahuje výšku minimálneho výživného ustanoveného zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov alebo sirotám, ktorým nevznikol nárok na sirotský dôchodok za účelom riešenia situácie aj tých detí, ktoré žijú v riziku vzniku chudoby z dôvodu, že im po zomretom rodičovi nevznikol nárok na sirotský dôchodok alebo vznikol nárok na dôchodok príliš nízky. Náhradné výživné teda umožňuje riešiť aj situáciu detí, voči ktorým si už rodič nemôže plniť vyživovaciú povinnosť, ale nemôžu byť riešené ani v systéme sociálneho poistenia. Poskytovanie náhradného výživného je možné považovať za významný preventívny prvok zameraný na predchádzanie stavu hmotnej núdze detí. Informácia o vývoji poberateľov náhradného výživného v členení na deti, voči ktorým povinný rodič neplní svoju vyživovaciú povinnosť a osirelé deti spolu s informáciou o vyplatených finančných prostriedkoch je obsiahnutá v tabuľke č.9. Môžeme konštatovať, že počet vydaných rozhodnutí v oblasti náhradného výživného má stúpajúcu tendenciu. Kým v roku 2009 (309 vydaných rozhodnutí) predstavoval tento nárast 32,05 percent v porovnaní s rokom 2008 (234 vydaných rozhodnutí), v roku 2010 pri 396 vydaných rozhodnutiach tento nárast v porovnaní s rokom 2009 predstavoval 28,16 percent a v porovnaní s rokom 2008 až 69,23 percent. V roku 2011 ÚPSVaR Trenčín prostredníctvom odboru sociálnych vecí v oblasti náhradného výživného vydal 674 rozhodnutí, čo v porovnaní s rokom 2010 predstavuje 70,20 percentný nárast. V porovnaní s rokom 2008 (od začiatku platnosti predmetného zákona o náhradnom výživnom) ide až o 188,03 percentný nárast počtu rozhodnutí.

Tabuľka č. 9.

Vývoj počtu poberateľov náhradného výživného v roku 2011

	Oprávnená osoba, ktorej povinná osoba neplatí výživné		Osirelá oprávnená osoba	
	Počet detí	Vyplatené fin. prostriedky	Počet detí	Vyplatené fin. prostriedky
JANUÁR	156	8237,19	20	507,60
FEBRUÁR	163	8910,78	20	507,60
MAREC	162	8797,85	22	558,36
APRÍL	154	8434,44	22	558,36
MÁJ	160	8873,55	21	532,98
JÚN	156	8599,06	21	532,98
JÚL	154	8406,30	21	532,98

AUGUST	165	9445,94	21	546
SEPTEMBER	139	8979,72	20	520
OKTÓBER	151	8393,45	17	442
NOVEMBER	150	8377,69	17	442
DECEMBER	158	9088,56	19	494
priemer	155,67	8712,04	20,08	514,57

Ako už bolo naznačené pri analýze vývoja počtu vydaných rozhodnutí, vývoj počtu poberateľov a tým aj vyplatených finančných prostriedkov na náhradné výživné má aj naďalej stúpajúcu tendenciu. Vzhľadom na situáciu na trhu práce a nedostatočné systémové spoločenské opatrenia majúce za cieľ vymoženie výživného pre nezaopatrené dieťa od povinnej osoby sme na začiatku roka 2011 predpokladali ďalší nárast počtu poberateľov náhradného výživného a tým aj väčšie nároky na štátny rozpočet. Tieto prognózy sa naplnili.

Pri porovnaní údajov roka 2011 s rokom 2010 registrujeme 61,32 percentný nárast priemerného mesačného počtu detí s nárokom na náhradné výživné z dôvodu, že povinná osoba neplatí výživné. Bolo ich v priemere 156, t.j. o 60 mesačne viac ako v roku 2010. Pri porovnaní údajov roka 2010 s rokom 2009 sme registrovali 41,91 percentný nárast priemerného mesačného počtu poberateľov náhradného výživného z dôvodu, že povinná osoba neplatí výživné. Pre ilustráciu: v roku 2010 bolo týchto detí mesačne v priemere 96,5 a v roku 2009 bol tento priemerný počet iba 68 detí.

Čo sa týka vyplatených finančných prostriedkov v roku 2011 oddelenie pomoci v hmotnej núdzi vyplatilo náhradné výživné deťom s nárokom na náhradné výživné z dôvodu, že povinná osoba neplatí výživné, o 14,35 percent mesačne v priemere viac ako v roku 2010. V roku 2010 bolo mesačne priemerne vyplatené 7618,94 Eur.

V prípade poberateľov náhradného výživného z radov jednostranne osirelých detí môžeme vidieť tiež naďalej stúpajúcu tendenciu. Kým v roku 2010 bol priemerný mesačný počet oprávnených osôb 10, v roku 2011 ich bolo priemerne mesačne 20. Pre lepšiu predstavu: v roku 2009 bolo náhradné výživné vyplácané z dôvodu osirelosti a nízkeho, resp. žiadneho sirotského dôchodku 6 deťom.

Záverom možno konštatovať, že pomoc v hmotnej núdzi bola napriek nárastu úloh štátu v oblasti zabezpečovania základných životných podmienok poskytovaná tak, aby boli splnené všetky kritériá, ktorých splnenie bolo pre kvalitný výkon štátnej správy v tejto oblasti nevyhnutné. Aj vďaka pretrvávajúcemu skvalitňovaniu práce s klientmi a vysoko profesionálnemu a zároveň ľudskému prístupu zo strany pracovníkov pracujúcich na oddelení pomoci v hmotnej núdzi sme zaznamenali dlhodobé významné zníženie počtu odvolaní voči vydaným rozhodnutiam v oblasti pomoci v hmotnej núdzi a náhradného výživného. Kým v roku 2005 bolo odvolaní občanov proti prvostupňovým rozhodnutiam v oblasti pomoci v hmotnej núdzi 34, tento počet neustále klesal a od roka 2008 je pod desiatkou odvolaní ročne. V minulom roku sa voči rozhodnutiu v oblasti pomoci v hmotnej núdzi a náhradného výživného odvolalo iba 7 klientov.

Vzhľadom na vývoj v oblasti pomoci v hmotnej núdzi je potrebné sa zamyslieť nad potrebou nahradenia prevažne administratívno-byrokratického vyplácania dávky a príspevkov v hmotnej núdzi zavedením takých pracovných postupov, ktoré budú umožňovať komplexné posúdenie často zložitej životnej situácie klienta a pomoc klientovi efektívne využiť dávku a príspevky v hmotnej núdzi na uľahčenie jeho situácie. Uvedené predpokladá vznik dostatočného priestoru a možností na poznanie a kvalitné využívanie nástrojov sociálneho poradenstva a sociálnej práce ako praktickej aktivity s individuálnym klientom. Výsledkom bude vyššia pravdepodobnosť

správneho posúdenia individuálnej situácie klienta a jeho nároku na dávku a príspevky v hmotnej núdzi, čo v konečnom dôsledku prispieva k zamedzeniu zneužívania pomoci v hmotnej núdzi.

SWOT analýza sociálnej oblasti pomoci v hmotnej núdzi

Silné stránky	Slabé stránky
vysoká odbornosť sociálnych pracovníkov a ďalšie zvyšovanie ich kvalifikácie	<i>Preťaženosť pracovníkov – ich prílišná administratívna záťaženosť - syndróm vyhorenia – zvýšená depersonalizácia</i>
Možnosť využívať dotáciu na podporu výchovy k plneniu školských povinností a dotáciu na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťa ohrozeného sociálnym vylúčením	<i>mnohé deti v HN, ktoré navštevujú ZŠ v obci, resp. meste mimo svojho trvalého bydliska, nevyužívajú možnosť využitia dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom z dôvodu nevyhovujúcich autobusových spojení</i>
optimálna úroveň lokalizácie sociálnych činností vykonávaných v pôsobnosti ÚPSVaR Trenčín	<i>stále nedostatočné využívanie možnosti poukazovať dávku a príspevky v hmotnej núdzi osobitnému príjemcovi – je viazané na súhlas osobitného príjemcu</i>
rozvinutá sieť sociálnych zariadení a služieb	
aj napriek kríze dlhodobo nízka miera nezamestnanosti v porovnaní s priemerom v SR	
rozvíjajúce sa partnerstvá v sociálnej oblasti (štátna správa, samospráva, VUC, mimovládne organizácie) – v praktickom meradle sa prejavili najmä pri riešení sociálnej situácie dôchodcov s nízkym príjmom, ale evidentné sú aj v rámci udržiavania pracovných návykov uchádzačov o zamestnanie z radov poberateľov pomoci v hmotnej núdzi	
Ohrozenia	Príležitosti
Pretrvávajúca kríza by mohla spôsobiť ďalší nárast počtu občanov v hmotnej núdzi, ich prepád do chudoby a častejšie využívanie možností nelegálnej práce	<i>rozvoj služieb v oblasti sociálneho poradenstva</i>
Nedostatok priestoru a prostriedkov na vykonávanie sociálnej práce ako praktickej aktivity sociálnymi pracovníkmi oddelenia pomoci v hmotnej núdzi a následné zníženie ochrannej funkcie pomoci v hmotnej núdzi s rizikom rastu príjmov v oblasti šedej ekonomiky	<i>Možnosť transformácie administratívneho charakteru výkonu sociálnej práce v oblasti pomoci v hmotnej núdzi k väčšiemu dôrazu na sociálne poradenstvo a praktickú prácu s klientom</i>
	<i>možnosť väčšej spolupráce ÚPSVaR, samosprávy a mimovládnych organizácií pri zabezpečovaní pomoci v hmotnej núdzi najmä využitím inštitútu osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke</i>

Analýza a očakávané tendencie vývoja štátnych sociálnych dávok .

Štátne sociálne dávky sú príspevky štátu poskytované na výchovu a výživu nezaopatrených detí, na zabezpečenie riadnej starostlivosti o mal. deti, na pokrytie výdavkov spojených so zabezpečením nevyhnutných potrieb novorodencov, na materiálne zabezpečenie detí zverených do náhradnej rodinnej starostlivosti, na úhradu výdavkov vynaložených na starostlivosť o dieťa a príspevok štátu na úhradu výdavkov spojených so zabezpečením pohrebu zomretého.

Na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín zabezpečuje agendu štátnych sociálnych dávok 11 pracovníkov. Do pôsobnosti úradu v okrese Ilava patrí detašované pracovisko Dubnica nad Váhom a Ilava, kde agendu štátnych sociálnych dávok zabezpečuje 6 zamestnancov. V porovnaní s predchádzajúcim obdobím je to o dvoch pracovníkov menej.

O nároku na štátne sociálne dávky sa rozhoduje podľa zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, zákona č. 280/2002 Z.z. o rodičovskom príspevku v znení neskorších predpisov, zákona č. 627/2005 Z.z. o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa v znení neskorších predpisov, zákona č. 235/1998 Z.z. o príspevku pri narodení dieťaťa, o príspevku rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovane narodili dvojčatá a ktorým sa menia ďalšie zákony v znení neskorších predpisov, zákona č. 238/1998 Z.z. o príspevku na pohreb v znení neskorších predpisov a podľa zákona č. 561/2008 Z.z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, ktoré nadobudli účinnosť od 1. mája 2010 a ktorými sa stanovuje postup pre vykonávanie nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a určuje sa obsah jeho príloh priniesli zmeny v rozhodovacej činnosti v oblasti koordinácie poskytovania štátnych dávok v rámci krajín Európskej únie..

Tieto nariadenia sú záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch Európskeho hospodárskeho priestoru vrátane Švajčiarska pri uplatnení prechodných ustanovení v súvislosti s Islandom, Lichtenštajnskom, Nórskom a Švajčiarskom.

V zmysle čl. 7, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, majú právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky z čoho vyplýva, že aj základné nariadenie a vykonávacie nariadenie a ďalšie súvisiace predpisy sú nadradené právnym predpisom SR.

V rámci koordinácie rodinných dávok bolo v roku 2011 v okrese Trenčín evidovaných 196 slovenských žiadateľov o prídavok na dieťa a 29 slovenských žiadateľov o rodičovský príspevok v členských štátoch EÚ. Zároveň v okrese Trenčín bolo potvrdených 227 formulárov, ktoré slúžia na výmenu informácií medzi jednotlivými členskými štátmi EÚ.

Správna a efektívna implementácia uvedených zákonov v praxi si vyžaduje ovládanie ďalších súvisiacich zákonov, napr. zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov, zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a iných zákonov.

Podľa zákona č. 235/1998 Z.z. o príspevku pri narodení dieťaťa, o príspevku rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovane narodili dvojčatá a ktorým sa menia ďalšie zákony v znení neskorších predpisov sa posudzuje nárok na príspevok pri narodení dieťaťa a príplatok k príspevku pri narodení dieťaťa a príspevok rodičom.

Príspevok pri narodení dieťaťa je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva na pokrytie výdavkov spojených so zabezpečením nevyhnutných potrieb novorodenca. V roku 2011 sa tento príspevok poskytoval vo výške 151,37 eur na každé novonarodené dieťa. Ak sa súčasne narodili dve a viac detí a dve z nich sa dožili aspoň 28 dní, zvyšuje sa príspevok pri narodení dieťaťa o jednu polovicu sumy 151,37 eur na každé dieťa, ktoré sa dožilo aspoň 28 dní. V okrese Trenčín sa poskytol príspevok pri narodení dieťaťa pre 1140 novonarodených detí v celkovej sume 179 tisíc eur. Oddelenie štátnych sociálnych dávok (ďalej len "oddelenie ŠSD") pri rozhodovaní o nároku na príspevok pri narodení a príplatok k príspevku pri narodení vydalo 9 rozhodnutí o zamietnutí príspevku.

Pri narodení prvého, druhého alebo tretieho dieťaťa sa poskytuje príplatok k príspevku pri narodení dieťaťa. V roku 2011 výška príplatku predstavovala sumu 678,49 eur a bol vyplatený 1090 poberateľom v celkovom objeme takmer 739 tisíc eur.

Rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri a viac detí alebo v priebehu dvoch rokov opakovane dvojčatá alebo viac detí súčasne sa poskytuje raz za rok štátna sociálna dávka príspevok rodičom. Tento príspevok sa vypláca podľa veku súčasne narodených detí, t.j. do 6 rokov veku detí je príspevok v sume 81,99 eur na každé súčasne narodené dieťa, vo veku od 6 do 15 rokov je príspevok v sume 101,25 eura na každé súčasne narodené dieťa a vo veku 15 rokov sa príspevok poskytuje v sume 107,55 eura na každé súčasne narodené dieťa. V roku 2011 sa tento príspevok vyplatil 5 poberateľom v celkovej sume 1 661 eur. Informácia o počte vyplatených dávok a počte poberateľov v roku 2010 a v roku 2011 je uvedená v tabuľke č. 1. Zároveň je v tabuľke uvedené percentuálne porovnanie počtu poberateľov v roku 2010 s počtom poberateľov v roku 2011.

Tabuľka č. 1

Porovnanie počtu poberateľov a vyplatených príspevkov pri narodení dieťaťa

	Rok 2010		Rok 2011		Rozdiel v %
	počet príspevkov	Vyplatená suma	počet príspevkov	Vyplatená suma	
Príspevok pri narodení	1 123	172 259,06	1 140	172 561,18	+ 0,17
Príplatok k príspevku	1 070	632 352,66	1 090	746 399	+ 18,03
Príspevok rodičom	5	1 286,43	5	1 661,59	+ 28,88

Prídavok na dieťa príplatok k prídavku na dieťa sa poskytuje podľa zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Prídavok na dieťa poskytuje štát oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa. V roku 2011 úrad prídavok poskytoval vo výške 22,54 eura priemerne mesačne 14499 poberateľom pre 23721 detí a v roku 2011 bol vyplatený prídavok v celkovej sume 6 234 tisíc eur.

Rodičom nezaopatrených detí, na ktoré nemožno uplatniť daňový bonus bol vyplácaný príplatok k prídavku na dieťa v mesačnej výške 10,57 eura. V roku 2011 bol vyplácaný v priemere 79 poberateľom a bol vyplatený v celkovej v sume 12 tisíc eur.

Oddelenie ŠSD pri rozhodovaní o nároku na prídavok na dieťa vydalo za rok 2010 celkom 2623 rozhodnutí, čo predstavuje 18 vydaných rozhodnutí mesačne jednou pracovníčkou oddelenia.

Tabuľka č. 2

Vývoj počtu poberateľov prídavku a príplatku k prídavku v roku 2010

	Prídavok na dieťa		Príplatok k prídavku na dieťa	
	Počet	Vyplatená suma	počet	Vyplatená suma
Január 2010	14 670	529 823,75	78	948,16
Február 2010	14 565	523 926,56	80	965,67
Marec 2010	14 577	527 135,40	79	958,67
Apríl 2010	14 622	524 667,64	80	1 041,46
Máj 2010	14 631	525 345,19	79	958,66
Jún 2010	14 576	524 526,15	80	965,67
Júl 2010	14 546	520 745,26	74	1 058,14
August 2010	14 585	517 099,84	68	907,93
September 2010	14 559	519 172,24	71	858,76
Október 2010	14 395	498 765,51	70	1 069,31
November 2010	14 349	509 573,55	66	764,14
December 2010	14 343	513 823,94	69	906,86
Spolu	174 416	6 234 599,03	950	11 397,16
Mesačný priemer	14 534	519 549,75	79,16	949,76

Nárok na rodičovský príspevok (ďalej len "RP") sa posudzuje podľa zákona č. 571/2009 Z.z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je príspevkom štátu určený rodičom na zabezpečovanie riadnej starostlivosti o dieťa. Základnou podmienkou pre poberanie rodičovského príspevku v roku 2011 bolo nevykonávanie zárobkovej činnosti a osobná starostlivosť o dieťa. V roku 2011 bola výška rodičovského príspevku 194,70 eura. V roku 2011 bolo vyplatených 29 982 rodičovských príspevkov v celkovom objeme 6 371 tis. eur, čo je v priemere mesačne 2 660 poberateľov rodičovského príspevku. Porovnanie počtu poberateľov rodičovského príspevku a vyplatených finančných prostriedkov je uvedené v tabuľke:

Vývoj počtu poberateľov RP a objem fin. prostriedkov v roku 2010 a 2011

Rodičovský príspevok	Rok 2010	Rok 2011
Počet vyplatených príspevkov	29 982	31 924
Priemerný mesačný počet príspevkov	2 498	2 660
Celková vyplatená suma RP	6 046 510,31	6 371 640 23
Priemerná mesačne vyplatená suma RP	503 875,86	530 970,25

Pri rozhodovaní o nároku na výplatu rodičovského príspevku oddelenie ŠSD v roku 2010 vydalo 3 565 rozhodnutí, čo predstavuje takmer 27 vydaných rozhodnutí na jednu pracovníčku mesačne.

Na úhradu výdavkov spojených so zabezpečením pohrebu zomretého úrad poskytuje príspevok na pohreb vo výške 79,67 eur. Nárok na túto štátnu sociálnu dávku sa posudzuje podľa zákona č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb v znení neskorších predpisov. V roku 2011 oddelenie ŠSD vyplatilo príspevok na pohreb 1 143 poberateľom v celkovej sume 91062,81 eur.

Analýza a očakávané tendencie vývoja príspevkov na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa

Zákon č. 627/2005 Z.z. o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa v znení neskorších predpisov upravuje poskytovanie príspevkov, ktorými štát podporuje náhradnú starostlivosť o dieťa, ak náhradnú starostlivosť o dieťa vykonáva osobne na základe rozhodnutia súdu alebo na základe rozhodnutia príslušného orgánu iná fyzická osoba ako rodič.

Oddelenie ŠSD rozhoduje v zmysle zákona o náhradnej starostlivosti o týchto príspevkoch:

- Jednorazový príspevok pri zverení dieťaťa do náhradnej starostlivosti
- Jednorazový príspevok pri zániku náhradnej starostlivosti
- Opakovaný príspevok dieťaťu
- Opakovaný príspevok náhradnému rodičovi
- Zvýšený opakovaný príspevok náhradnému rodičovi
- Odmena pestúna podľa § 19 ods. 3

Príspevky v náhradnej starostlivosti	Rok 2010		Rok 2011	
	počet príspevkov	Vyplatená suma [tis. €]	počet príspevkov	Vyplatená suma [v tis. €]
Opakovaný príspevok dieťaťu	754	78	853	82
Jednorazové príspevky v NS	21	11	19	12
Opakovaný príspevok náhradnému rodičovi	239	38	247	41
Odmena pestúna § 19 ods. 3	30	2	28	2
Osobitný opak. príspevok NR	9	1	10	1
Príspevky v NS spolu:	1053	130	1 157	138

V roku 2011 oddelenie ŠSD vyplatilo 1157 príspevkov v náhradnej starostlivosti v celkovej sume 138 tis. eur. V porovnaní s rokom 2010 sa počet vyplatených príspevkov mierne zvýšil. Príspevky ako také podliehajú koordinačným predpisom, avšak odd. ŠSD doteraz nezrealizovalo ani jednu výplatu dávky v náhradnej starostlivosti, ktoré by boli vyplatené v zmysle koordinačných predpisov.

V rozhodovacej činnosti pri posudzovaní nároku na príspevky v náhradnej starostlivosti, oddelenie ŠSD, pracovisko v Trenčíne v roku 2011 vydalo 221 rozhodnutí. Počet vyplatených príspevkov v náhradnej starostlivosti je v roku 2011 takmer na rovnakej úrovni ako v roku 2010. Podľa zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov sa určuje výživné v každom prípade, t.j. aj u nesolventných rodičov a zároveň zákon stanovuje minimálnu výšku výživného. Príspevky v náhradnej starostlivosti vyplácané prostredníctvom oddelenia ŠSD sa vyplácajú podľa jednotlivých foriem náhradnej starostlivosti. Je potrebné konštatovať, že poklesol počet prípadov zverených detí do pestúnskej starostlivosti oproti predchádzajúcemu obdobiu. Naopak sa zvýšil počet detí zverených do náhradnej osobnej starostlivosti. V praxi to znamená, že pri rozhodovaní o nároku napr. na opakovaný príspevok dieťaťu sa určené výživné zohľadňuje ako príjem, tým sa

znižuje výška poskytovaných príspevkov a často krát aj ich počet. V mnohých prípadoch je určené výživné vyššie ako zákonom stanovená suma príspevku.

S ohľadom na platnú legislatívu v oblasti náhradnej rodinnej starostlivosti sa oproti predchádzajúcemu obdobiu nezmenili podmienky nároku v prípade opakovaného príspevku náhradnému rodičovi.

Budúci vývoj v oblasti náhradnej rodinnej starostlivosti v okrese Trenčín závisí od viacerých faktorov. Na jednej strane zhoršená ekonomická situácia obyvateľstva spôsobuje problémy v rodinách a tým je možné predpokladať aj určitý nárast v oblasti náhradnej starostlivosti. Ďalším dôležitým faktorom je vývoj pôrodnosti a demografické zloženie obyvateľstva. Pri jednotlivých druhov príspevkov nadväzuje oddelenie ŠSD na činnosť a výsledky oddelenia sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately. To znamená, že rozhodujúci je počet a formy nariadenej náhradnej starostlivosti.

Analýza a očakávané tendencie vývoja príspevku na starostlivosť o dieťa

Od 1. januára 2009 je účinný zákon č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje poskytovanie príspevku na starostlivosť o dieťa do troch rokov veku dieťaťa alebo do šiestich rokov veku dieťaťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom. Poskytovaním príspevku štát prispieva rodičovi alebo fyzickej osobe, ktorej je dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na úhradu výdavkov vynaložených na starostlivosť o dieťa v čase, keď rodič vykonáva zárobkovú činnosť alebo študuje na strednej alebo vysokej škole. Ak poskytovateľom služby je zariadenie, iná právnická osoba, alebo fyzická osoba, ktorá poskytuje službu na živnosť, príspevok je financovaný z prostriedkov ESF v rámci projektu NP XXV-2 „Príspevok na službu starostlivosti o dieťa“. Je poskytovaný v sume preukázaných výdavkov, najviac v sume 230 eura.

V prípade, že rodič v čase keď vykonáva zárobkovú činnosť, alebo študuje na strednej alebo vysokej škole zabezpečí starostlivosť o dieťa inou fyzickou osobou alebo druhým rodičom, má nárok na príspevok na starostlivosť vo výške 25 % sumy rodičovského príspevku, čo je 41,10 eura. Tento príspevok je financovaný z prostriedkov štátneho rozpočtu.

V tabuľke je uvedená informácia o vyplatenom príspevku na starostlivosť (okres Trenčín) v roku 2011. Príspevky sú rozčlenené na príspevky financované zo štátneho rozpočtu a príspevky financované v rámci projektu NP XXV-2 z prostriedkov ESF.

Trenčín	Počet príspevkov				Vyplatená suma v €	
	2010	2011	Ø 2010	Ø2011	r. 2010	r. 2011
Príspevok na starostlivosť – štátny rozpočet	587	348	48,91	47	30 747,11	25 983,35
Príspevok na starostlivosť - ESF	276	604	23,00	50	42 396,23	55 200,14
Spolu za rok	863	1 152	71,92	97	73143,34	81 183,49

V roku 2011 oddelenie ŠSD vyplatilo 548 príspevkov na starostlivosť o dieťa, ktoré boli financované zo štátneho rozpočtu, čím klesol počet vyplatených príspevkov na starostlivosť v porovnaní s rokom 2010 o 6,6 %. Zároveň v roku 2011 oddelenie ŠSD vyplatilo 604 príspevkov na starostlivosť o dieťa financovaných z prostriedkov ESF v celkovej výške 55 200,14 eur. V porovnaní s rokom 2010 stúpol počet vyplatených príspevkov na starostlivosť financovaných z prostriedkov ESF v rámci projektu NP XXV-2 takmer trojnásobne. Na úhradu príspevku na starostlivosť v roku 2011 sa vyplatilo celkovo 81 183,49 eura, čo je o 8 040,15 eura viac ako v roku 2010. keďže sa príspevok vyplácaný z prostriedkov ESF v rámci projektu NP XXV-2

dostáva stále viac do povedomia občanov vzniklo pomerne veľa zariadení, v ktorých je poskytovaná starostlivosť o deti. očakívame v tomto roku nárast celkových nákladov na túto formu starostlivosti

V rozhodovacej činnosti vo veci nároku na príspevok na starostlivosť oddelenie ŠSD vydalo 298 rozhodnutí.

Analýza vývoja príspevku rodičovi

Príspevok rodičovi bol poskytovaný rodičom, ktorí sa rozhodli opätovne nastúpiť do zamestnania a v priebehu poberania rodičovského príspevku do troch rokov veku dieťaťa požiadali úrad o vyplatenie 25% zostávajúcej sumy rodičovského príspevku na starostlivosť o dieťa. V roku 2010 malo čerpanie tohto príspevku stúpajúcu tendenciu, ale novelizáciou zákona o rodičovskom príspevku od januára 2011 bol príspevok rodičovi zrušený.

Analýza vývoja počtu poberateľov dotácií na výkon osobitného príjemcu

Na základe výnosu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky z 5. decembra 2007 č. 29775/2007-II/1 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MPSVR SR v znení výnosu z 26. novembra 2008 č. 23609/2008-II/1 mohli úrady práce poskytnúť dotáciu na výkon osobitného príjemcu poberateľa štátnej sociálnej dávky.

Za rok 2011 oddelenie ŠSD neposkytlo ani jednu dotáciu na výkon osobitného príjemcu pre poberateľa štátnej sociálnej dávky. Z hľadiska predpokladaného vývoja náš región patrí medzi regióny s nízkym počtom neprispôsobivých a samospráva teda nemá pre malý počet prípadov kde plní funkciu osobitného príjemcu o túto formu dácie záujem.

Analýza a očakávané tendencie vývoja v oblasti posudkových činností

1. Štruktúra počtu vydaných posudkov podľa okresov a krajov:

A. Komplexné posudky na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov

Vydané komplexné posudky (MFP nad 50%)	679
--	-----

B. Lekárske posudky s MFP pod 50% na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov

Vydané lekárske posudky s MFP pod 50%	17
---------------------------------------	----

C. Posudky vydané na účely štátnych sociálnych dávok

Posudky vydané na účely štátnych sociálnych dávok	98
---	----

D. Posudky vydané na účely zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov

Posudky vydané na zákona č. 5/2004 Z.z.	102
---	-----

Nárast počtu vydaných posudkov z 5 v roku 2010 na 102 v roku 2011 súvisí s príchodom zamestnávateľa - firmy Optroníc, ktorá od pracovníkov požadovala 100% zdravotný stav a zároveň nemala dobré referencie medzi uchádzačmi o zamestnanie. Vzhľadom k tomu veľa UoZ odmietlo ponúkanú prácu zo zdravotných dôvodov.

E. Posudky vydané na účely parkovacích preukazov

Posudky vydané na účely parkovacích preukazov	105
---	-----

Pokles počtu vydaných posudkov na účely parkovacích preukazov súvisí so zmenou legislatívy. Od 01.07.2011 slúži ako podklad na vydanie rozhodnutia o parkovacom preukaze lekárskeho posudok.

F. Komplexné posudky podľa druhu zdravotného postihnutia, u ktorého bola MFP 50% a viac

Vydané komplexné posudky podľa druhu zdravotného postihnutia	
I. Infekčné a parazitárne choroby	0
II. Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov	7
III. Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok	144
IV. Duševné poruchy a poruchy správania	77
V. Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov)	118
VI. Zrak	24
VII. Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia	34
VIII. Srdce a obehové ústrojenstvo	64
IX. Dýchacia sústava	12
X. Tráviace ústrojenstvo	56
XI. Ochorenie kože	11
XII. Pohybový a podporný aparát	103
XIII. Močové ústrojenstvo	14
XIV. Pohlavné orgány	12
XV. Hlava a tvár	3
XVI. Kombinované postihnutie zraku a sluchu	0

G. Komplexné posudky vydané na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov podľa navrhovaných príspevkov

Komplexné posudky podľa navrhovaných príspevkov	
Peňažný príspevok na osobnú asistenciu	41
Peňažný príspevok na kúpu pomôcky, na výcvik používania pomôcky a na úpravu pomôcky	63
Peňažný príspevok na opravu pomôcky	109
Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla	18
Peňažný príspevok na prepravu	8
Peňažný príspevok na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže	16
Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov:	
- na diétne stravovanie	194
- súvisiace s hygienou alebo opotrebovanie šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia	297
- súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla	96
- súvisiace so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom	1

Peňažný príspevok na opatrovanie	248
----------------------------------	-----

H. Podiel fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím z počtu obyvateľov v SR v %

Podiel FO s ŤZP z počtu obyvateľov v SR v %	0,15
---	------

I. Podiel držiteľov preukazov s ťažkým zdravotným postihnutím z počtu obyvateľov v SR v %

Podiel držiteľov preukazov s ŤZP z počtu obyvateľov v SR v %	0,14
--	------

J. Podiel fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím do 18 rokov (detí) z celkového počtu ťažko zdravotne postihnutých osôb v %

Podiel FO s ŤZP do 18 rokov z celkového počtu ŤZP osôb v %	3,74
--	------

K. Počet žien a mužov z celkového počtu ťažko zdravotne postihnutých osôb

Celkový počet zdravotne postihnutých osôb	8122
Počet žien	4677
Počet mužov	3445

L. Počet detí od 3-6 rokov, ktoré majú nepriaznivý zdravotný stav pre účely vyplácania rodičovského príspevku

Počet detí od 3-6 rokov, ktoré majú nepriaznivý zdravotný stav pre účely vyplácania rodičovského príspevku	181
--	-----

2. Počty vydaných rozhodnutí

Počty vydaných rozhodnutí	
o preukaze ŤZP a ŤZP/S	592
o parkovacom preukaze	327
Spolu	919

3. Počet vydaných preukazov fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím (bez sprievodcu, so sprievodcom) za rok 2011 v členení podľa veku

Počet vydaných preukazov občana	s ŤZP	s ŤZP/S	Spolu
do 6 rokov veku	5	19	24
od 6 do 18 rokov	18	27	45
nad 18 rokov	470	495	965

Okrem preukazov vydávaných v novom konaní na základe rozhodnutia, prebieha výmena preukazov občana s ťažkým zdravotným postihnutím za preukazy fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré už obsahujú aj ochranné prvky (vodotlač, hologram, zaliatie preukazu do fólie). Vydávanie nových preukazov je časovo náročnejšie. Výmena preukazov bude prebiehať do 31. decembra 2013. V priebehu roku 2012 a 2013 očakávame zvýšený záujem o výmenu preukazov, ako aj hromadné výmeny preukazov pre obyvateľov zariadení sociálnych služieb.

4. Počet držiteľov preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím a preukazov fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím CELKOVO

Počet držiteľov preukazov občana s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím	
bez sprievodcu	3898
so sprievodcom	3427
do 18 rokov	313
nad 18 rokov	7012
Spolu	7325

5. Počet vydaných parkovacích preukazov za rok 2011

Počet vydaných parkovacích preukazov	
na základe odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom	165
na základe zrakového postihnutia (praktická alebo úplná slepota oboch očí)	8
na základe výmeny za osobitné označenie	23
Spolu	196

Výmena osobitných označení motorových vozidiel za parkovacie preukazy prebieha postupne. V roku 2011 sme napriek očakávanému zvýšenému záujmu vymenili len 23 označení. Keďže lehota na výmenu osobitných označení za parkovacie preukazy sa skrátila do 31. decembra 2012 očakávame v budúcom roku zvýšený záujem o ich výmenu.

6. Počet držiteľov parkovacích preukazov CELKOVO

Počet držiteľov parkovacích preukazov celkovo (+ na základe migrácie)	887
---	------------

Uvedený údaj obsahuje držiteľov parkovacích preukazov vyhotovených tunajším úradom, spolu držiteľmi osobitných označení motorových vozidiel vyhotovenými obvodným a krajským úradom - údaj z migrácie.

7. Počet evidovaných fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím v členení podľa veku

Počet evidovaných fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	
do 3 rokov veku	10
do 6 rokov veku	43
do 15 rokov veku	163
do 18 rokov veku	88
do 60 rokov veku	2869
do 65 rokov veku	713
nad 65 rokov veku	4236

8. Počet evidovaných fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorí majú mieru funkčnej poruchy určenú zvýšením o 10%

Počet evidovaných fyzických osôb s ŤZP s MFP určenou zvýšením o 10%	38
---	-----------

9. Počet detí s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom

Počet detí s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom	
do 6 rokov veku dieťaťa	181
6 – 15 rokov veku dieťaťa	0
15 – 18 rokov veku dieťaťa	9
Spolu	190

V roku 2011 nebolo posúdené žiadne dieťa z vekovej kategórie 6 – 15 rokov, pretože príspevok k prídavku na dieťa, na účely ktorého sa posudzovanie vykonávalo, bol zrušený. Nárast v počte detí s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom v kategórii do 6 rokov veku o 26% súvisí so zmenou legislatívy, ktorá umožňuje mamičkám poberať rodičovský príspevok a súčasne pracovať.

10. Štruktúra počtu prejednávaných prípadov posudzovania zdravotnej spôsobilosti UoZ (možnosti zaradenia do vhodného zamestnania vzhľadom na zdravotný stav, možnosti účasti na programe aktívnych opatrení na trhu práce a na aktívnej činnosti vzhľadom na zdravotný stav, opodstatnenosti zdravotných dôvodov na skončenie prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti zo zdravotných dôvodov, na ktorú bol poskytnutý príspevok,

Počet prípadov posudzovania zdravotnej spôsobilosti UoZ v roku 2011

na účely možnosti zaradenia do vhodného zamestnania vzhľadom na zdravotný stav	92
na účely možnosti účasti na programe aktívnych opatrení na trhu práce a na aktívnej činnosti vzhľadom na zdravotný stav	0
na účely opodstatnenosti zdravotných dôvodov na skončenie prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti zo zdravotných dôvodov, na ktorú bol poskytnutý príspevok	1
Spolu	93

11. Počet posudkov vydaných odborným konzíliom posudkových lekárov

Posudky vydané odborným konzíliom posudkových lekárov	9
---	---

Analýza a očakávané tendencie poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu a peňažného príspevku za opatrovanie

V roku 2011 sa výkon agendy riadil zákonom č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzácie ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej ŤZP), ktorý bol implementovaný do praxe od 01. 01. 2009. Uvedená legislatíva upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, pri vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom a parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím.

Od 01. 07. 2011 nadobudol účinnosť zákon č. 180/2011, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 447/2008 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Novelizované boli nasledovné ustanovenie:

- § 18 ods. 3 a ods. 18

- § 22 ods. 5, ods. 6, ods. 9, ods. 13
- § 23 ods. 9
- § 27 ods. 5 písm. b)
- § 28 ods. 2, ods. 3, doplnené o ods. 5 a 6
- § 33 ods. 20
- § 34 ods. 16
- § 37 ods. 1, ods. 2, ods. 10, ods. 10, ods. 12, ods. 17 a doplnené ods. 20 a 21
- § 38 ods. 16
- § 39 ods. 2
- § 40 ods. 1, ods. 12, ods. 13, ods. 20
- § 41 ods. 4 a doplnené ods. 10 a 13
- § 45 ods. 4, ods. 5, ods. 7, ods. 9 a doplnený ods. 10
- § 55 ods. 11, ods. 13, ods. 14
- § 56 a doplnený
- § 67 a , § 67b, § 67c doplnené.

Opatrenia MPSVR SR č. 6/2008 a č. 7/2008, ktorými je ustanovený zoznam stavebných prác pri výpočte výšky peňažného príspevku na úpravu bytu, prípadne rodinného domu a zoznam pomôcok, sú naďalej v platnosti bez zmien. Ku dňu 1. 7. 2011 bola opatrením MPSVR SR č. 194/2011 zmenená výška sumy životného minima. Nakoľko výška peňažných príspevkov na kompenzácie je stanovená percentuálnym podielom zo sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, ku dňu 1. 7. 2011 sa uskutočnil prepočet peňažných príspevkov na kompenzácie na základe príjmových pomerov dosiahnutých v roku 2010 a úpravy sumy životného minima. Valorizácia peňažných príspevkov na kompenzácie sa vykonáva každoročne.

Rozsah činností oddelenia peňažných príspevkov na kompenzácie ŤZP je stanovený v § 52 zákona č. 447/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Oddelenie peňažných príspevkov na kompenzácie ťažkého zdravotného postihnutia ako organizačná zložka odboru sociálnych vecí a rodiny je orientované na klienta, jeho spokojnosť a preto i v roku 2011 pokračoval trend zvyšovania úrovne poskytovaných služieb, najmä kvalitného sociálneho poradenstva a rozhodovacej činnosti.

Cieľom úpravy právnych vzťahov je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za podmienok a v oblastiach ustanovených zákonom. Peňažné príspevky na kompenzáciu sú rozdelené do 2 kategórií:

- opakované – (- na osobnú asistenciu, - na prepravu, - na kompenzáciu zvýšených výdavkov, - na opatrovanie)
- jednorazové – (- na kúpu pomôcky, - na výcvik používania pomôcky, - na úpravu pomôcky, - na opravu pomôcky, - na kúpu zdvíhacieho zariadenia, - na kúpu osobného motorového vozidla, - na úpravu bytu, - na úpravu rodinného domu, - na úpravu garáže)

Okrem uvedeného zákona si výkon agendy v oblasti peňažných príspevkov na kompenzácie vyžaduje aj znalosti z iných právnych predpisov, napr. zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych

službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov, zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon NR SR č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciach v znení neskorších predpisov, zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov, občiansky zákonník, zákon č. 461/2003 o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, zákon č. 599/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, exekučný zákon a ďalšie.

Opakované peňažné príspevky na kompenzáciu sa vyplácajú mesiac pozadu.

Výkon agendy peňažných príspevkov na kompenzácie dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia zabezpečovalo v sídle Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín 8 zamestnancov. Činnosť uvedených zamestnancov koordinoval 1 vedúci zamestnanec, ktorý komplexne riadil zlúčené oddelenie peňažných príspevkov ŤZP s oddelením posudkových činností od 01. 12. 2010.

Počet poberateľov a čerpanie finančných prostriedkov na peňažný príspevok na kúpu pomôcky

Mesiac	Rok 2010		Rok 2011	
	Počet poberateľov	Poskytnuté finančné prostriedky v €	Počet poberateľov	Poskytnuté finančné prostriedky v €
Január	2	2 068,98	4	5 392,90
Február	7	4 071,87	8	10 969,80
Marec	8	3 288,88	3	1 830,68
Apríl	2	915,85	2	1 679,66
Máj	3	1 881,99	1	283,48
Jún	6	4 511,99	12	8 053,62
Júl	6	5 701,10	5	6 458,70
August	8	7 123,87	3	1 959,58
September	5	9 772,50	7	7 153,05
Október	6	3 771,26	4	4 614,09
November	10	10 683,63	5	2 380,10
December	9	13 786,59	7	9 088,71
sumár	72	67 578,51	61	59 864,37

Peňažný príspevok na kúpu pomôcky

V roku 2011 sme poskytli peňažný príspevok na kúpu pomôcky 61 žiadateľom, čo predstavuje pokles o 11 poberateľov, t. j. o 15,28 % oproti roku 2010. Vo finančnom vyjadrení predstavuje peňažný príspevok na kúpu pomôcky čiastku 59 864,37 Eur. Išlo najmä o pomôcky pre fyzické osoby s ŤZP zraku a sluchu, ktorých cieľom bolo podporiť ich sebestačnosť a nezávislosť od rodinných príslušníkov. Pre fyzické osoby s postihnutím jemnej motoriky horných končatín sme poskytovali peňažné príspevky najmä na kúpu počítačov, skenerov, pre

fyzické osoby s poruchou mobility zase peňažné príspevky na kúpu druhého mechanického i elektrického invalidného vozíka, tiež boli poskytnuté peňažné príspevky na kúpu načúvacích prístrojov a ďalšie. V regióne evidujeme značný počet ľudí s poruchami sluchu, ktorí žiadajú o peňažné príspevky na kúpu pomôcok pre nepočujúcich, za účelom odstránenia bariér pri komunikácií, tiež fyzických osôb s ŤZP s poruchami jemnej motoriky.

Peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky

Na uvedený účel nebol poskytnutý peňažný príspevok, kým v roku 2010 bolo vyhovené 1 žiadateľovi a bol mu poskytnutý peňažný príspevok vo výške 466,84 Eur za účelom získania vodičského oprávnenia pre fyzickú osobu, ktorá je odkázaná na individuálnu prepravu.

Peňažný príspevok na úpravu pomôcky

Kým v roku 2010 bol poskytnutý uvedený peňažný príspevok 1 žiadateľovi v sume 874 Eur, v roku 2011 o poskytnutie uvedeného peňažného príspevku nepožiadal nikto a preto nebol ani poskytnutý.

Počet poberateľov a čerpanie finančných prostriedkov na peňažný príspevok na opravu pomôcky

Mesiac	Rok 2010		Rok 2011	
	Počet poberateľov	Poskytnuté finančné prostriedky v €	Počet poberateľov	Poskytnuté finančné prostriedky v €
Január	2	106,12	1	190,00
Február	1	6,65		
Marec			3	1 206,35
Apríl	4	1 681,50		
Máj	1	80,50	1	126,00
Jún	4	846,50	1	114,00
Júl				
August	2	211,86		
September	4	156,21		
Október	2	791,35	2	248,20
November			1	240,28
December				
sumár	20	3 880,69	9	2 124,83

Z prehľadu je zrejmé, že oproti roku 2010 došlo v roku 2011 k nižšiemu čerpaniu finančných prostriedkov na opravy pomôcok o 1755,86 Eur, vzhľadom k poklesu počtu žiadateľov o 11. Peňažný príspevok je určený na odstránenie technickej chyby, resp. nefunkčnosti pomôcky, na ktorej kúpu bol poskytnutý žiadateľovi peňažný príspevok.

Počet poberateľov a čerpanie finančných prostriedkov na peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia

Mesiac	Rok 2010		Rok 2011	
	Počet poberateľov	Poskytnuté finančné prostriedky v €	Počet poberateľov	Poskytnuté finančné prostriedky v €
Január	0			
Február	1	8 513,90	1	11 590,00
Marec	0		2	11 283,30
Apríl	0		1	6 270,00
Máj	1	10 847,10		
Jún	2	9 952,20		
Júl	2	13 441,93	3	37 756,80
August	3	22 237,31	2	15 332,70
September	1	6 342,20	3	22 010,00
Október	2	16 567,49		
November				
December			1	9 765,00
sumár	12	87 902,13	13	114 007,80

Peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia bol poskytnutý 13 žiadateľom, čo je o 1 viac v porovnaní s rokom 2010, t. j. nárast v percentuálnom vyjadrení predstavuje o 8,33 % a vynaložené finančné prostriedky boli o 26 105,67 Eur vyššie ako v roku 2010. Išlo o kúpu zdvíhacej schodiskovej plošiny, schodolezov, stoličkovýťahov, zdvíhacích zariadení na uľahčenie manipulácie s fyzickou osobou s ŤZP a na prekonanie architektonických bariér. Okrem toho sme poskytli na základy zmluvy 3 schodolezy na dobu neurčitú záujemcom o zdvíhacie zariadenia, ktoré mal úrad k dispozícii, nakoľko mu boli v zmysle zákona vrátené po zomretých užívateľoch alebo prestali plniť svoj účel pre pôvodného užívateľa.

Počet poberateľov a čerpanie finančných prostriedkov na peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla

Mesiac	Rok 2010		Rok 2011	
	Počet poberateľov	Poskytnuté finančné prostriedky v €	Počet poberateľov	Poskytnuté finančné prostriedky v €
Január	2	13 277,58	4	26 555,16
Február	2	13 277,58	1	6 638,79
Marec	1	6 638,79	1	6 638,79

Apríl	2	13 277,58	2	13 277,58
Máj	7	47 313,95	1	6 638,79
Jún	3	21 419,73	1	6 638,79
Júl	1	6 638,79	1	6 638,79
August	1	6 638,79	2	13 456,28
September			1	6 638,79
Október	3	22 312,50		
November			2	13 013,79
December			4	27 844,81
sumár	22	150 795,29	20	133 980,36

V hodnotenom roku bol uvedený peňažný príspevok poskytnutý 20 žiadateľom, ktorí sú podľa komplexného posudku odkázaní na individuálnu prepravu. V porovnaní s rokom 2010 došlo k poklesu o 2 v dôsledku čoho bola dosiahnutá finančná úspora 16 814,93 Eur, t. j. o 11,15 %. Veľa žiadateľov žiadalo o poskytnutie peňažného príspevku opakovane po uplynutí 7 rokov od poskytnutia predchádzajúceho peňažného príspevku a svoje podania odôvodňovali poruchovosťou osobného motorového vozidla, ktorá ohrozuje bezpečnosť prepravovanej osoby, ale i malým priestorom, najmä z dôvodu manipulácie s invalidným vozíkom.

Počet poberateľov a čerpanie finančných prostriedkov na peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla

V roku 2011 bol poskytnutý uvedený peňažný príspevok v 2 prípadoch a vyplatená suma predstavovala 3 683,81 Eur. V porovnaní s rokom 2010 je to menej o 4 prípady a zníženie čerpania finančných prostriedkov o 12 846,88 Eur. Išlo o úpravu osobného motorového vozidla na ručné ovládanie, inštaláciu automatickej prevodovky, inštaláciu otočného, resp. výsuvného sedadla pre vodiča, prípadne spolujazdca, ktorí sú odkázaní na uvedenú úpravu.

Počet poberateľov a čerpanie finančných prostriedkov na peňažný príspevok na úpravu bytu

V sledovanom roku bol poskytnutý peňažný príspevok 8 žiadateľom a vyplatené finančné prostriedky predstavovali 21 607,21 Eur. V roku 2010 bolo vyhovené 5 žiadateľom a vyplatená čiastka predstavuje 14 407,05 Eur. V čerpaní finančných prostriedkov bola zaznamenaná úspora v porovnaní s rokom 2010. Poskytnutím peňažného príspevku boli odstránené bariéry fyzickej osoby s ŤZP, najmä v kúpeľni, či vstupe do bytového domu.

Počet poberateľov a čerpanie finančných prostriedkov na peňažný príspevok na úpravu rodinného domu

Peňažný príspevok bol poskytnutý 8 žiadateľom v celkovej sume 11 278,08 Eur. V roku 2010 bol peňažný príspevok poskytnutý 9 žiadateľom v celkovej čiastke 20 529,10 Eur. Medziročne zaznamenávame pokles čerpania o 45,09 %. Úpravy boli zamerané na odstránenie bariér najmä v kúpeľni, či na toalete, ich dostupnosť z invalidných vozíkov, prípadne na vybudovanie nájazdovej rampy.

Počet poberateľov a čerpanie finančných prostriedkov na peňažný príspevok na úpravu garáže

O poskytnutie uvedeného peňažného príspevku nikto nežiadal, rovnako tomu bolo aj v roku 2010.

Počet poberateľov a čerpanie finančných prostriedkov na peňažný príspevok na osobnú asistenciu

Mesiac	Rok 2010		Rok 2011	
	Počet poberateľov	Poskytnuté finančné prostriedky v €	Počet poberateľov	Poskytnuté finančné prostriedky v €
Január	96	29 970,43	89	32 026,16
Február	95	33 798,00	98	36 661,37
Marec	92	32 642,16	102	33 948,93
Apríl	98	35 437,59	102	38 582,18
Máj	97	34 605,54	102	37 607,37
Jún	95	35 373,09	100	37 115,88
Júl	96	34 555,23	102	38 854,16
August	99	38 309,35	106	41 526,94
September	102	38 714,19	105	40 908,57
Október	99	36 633,42	103	43 144,54
November	99	36 788,97	106	44 191,23
December	97	34 921,92	100	42 175,92
sumár		421 749,89		466 743,25

Počet poberateľov peňažného príspevku na osobnú asistenciu mierne vzrástol oproti roku 2010, čo sa odzrkadlilo aj na vyššom čerpaní finančných prostriedkov. Záujem o peňažný príspevok je vyšší zo strany obyvateľov miest ako v obciach. Peňažný príspevok je zameraný na podporu sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ŤZP a podporu nezávislosti pri vzdelávacích a voľnočasových aktivitách. V porovnaní s rokom 2010 zaznamenávame vyššie čerpanie finančných prostriedkov o 44 993,36 Eur.

Peňažný príspevok na prepravu

Mesiac	Rok 2010		Rok 2011	
	Počet poberateľov	Poskytnuté finančné prostriedky v €	Počet poberateľov	Poskytnuté finančné prostriedky v €
Január	12	1 104,00	12	1 072,68
Február	12	1 106,25	13	1 198,95
Marec	12	1 102,28	13	1 202,75
Apríl	12	1 108,56	12	1 106,16
Máj	12	1 097,22	12	1 112,24
Jún	12	1 103,15	12	1 103,51
Júl	11	1 018,77	12	1 105,72
August	11	1 001,44	12	1 114,67
September	10	925,66	12	1 113,28
Október	11	999,67	12	1 096,78
November	12	1 113,35	12	1 127,42
December	12	1 115,25	12	1 120,25
sumár		12 795,60		13 474,41

Počet poberateľov peňažného príspevku na prepravu je v priemere 12, čo je úroveň roku 2010. Vyplatená bola čiastka 13 474,41 Eur, čo predstavuje oproti roku 2010 viac o 678,81 Eur. Peňažný príspevok využívajú fyzické osoby s ŤZP, ktoré nevlastnia osobné motorové vozidlo, prípadne vodičské oprávnenie, alebo nie sú schopné zo zdravotného hľadiska riadiť osobné motorové vozidlo, ale sú odkázané na individuálnu prepravu.

Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie

Mesiac	Rok 2010		Rok 2011	
	Počet poberateľov	Poskytnuté finančné prostriedky v €	Počet poberateľov	Poskytnuté finančné prostriedky v €
Január	853	17 276,19	896	18 282,24
Február	860	17 424,03	897	18 313,21
Marec	863	17 523,72	902	18 406,14
Apríl	863	17 513,43	902	18 457,74
Máj	875	17 754,09	899	18 454,27
Jún	889	18 053,19	904	18 602,24

Júl	885	18 036,00	910	18 691,74
August	877	17 855,49	887	18 645,37
September	886	18 034,46	895	18 821,98
Október	888	18 110,16	912	19 262,48
November	891	18 178,99	912	19 332,96
December	892	18 237,48	914	19 396,40
sumár		213 997,23		224 666,77

Zaznamenávame neustály rast žiadateľov o peňažný príspevok na diétne stravovanie, čo ovplyvňuje vzostup ochorení na diabetes mellitus s komplikáciami na inzulínovej liečbe i celiakiu, ktoré si vyžadujú špecifický diétny režim. Je častý výskyt ochorení už u maloletých detí. Z uvedeného stavu vyplýva i medziročný nárast výdavkov o 10 669,54 Eur.

Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na hygienu a opotrebovanie

Mesiac	Rok 2010		Rok 2011	
	Počet poberateľov	Poskytnuté finančné prostriedky v €	Počet poberateľov	Poskytnuté finančné prostriedky v €
Január	1 183	20 335,77	1 175	20 221,75
Február	1 186	20 387,34	1 169	20 118,49
Marec	1 194	20 524,86	1 165	20 049,65
Apríl	1 184	20 352,96	1 171	20 152,91
Máj	1 200	20 628,00	1 160	19 963,60
Jún	1 206	20 731,14	1 157	19 911,97
Júl	1 203	20 679,57	1 155	19 877,55
August	1 188	20 445,48	1 146	20 192,52
September	1 187	20 428,27	1 150	20 263,00
Október	1 184	20 376,64	1 147	20 210,14
November	1 183	20 359,43	1 148	20 227,76
December	1 181	20 325,01	1 142	20 122,04
sumár		245 574,47		241 311,38

Počet poberateľov oproti počtu poberateľov v roku 2010 v priemere poklesol a bolo vykazané nižšie čerpanie finančných prostriedkov o 4 263,09 Eur. Poskytnutím peňažného príspevku sa kompenzujú zvýšené výdavky žiadateľov v dôsledku onkologických ochorení, praktickej a úplnej slepoty, kožných ochorení, inkontinenčných porúch a podobne.

Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na prevádzku osobného motorového vozidla

Mesiac	Rok 2010		Rok 2011	
	Počet poberateľov	Poskytnuté finančné prostriedky v €	Počet poberateľov	Poskytnuté finančné prostriedky v €
Január	460	14 227,80	472	14 613,12
Február	459	14 196,87	475	14 706,00
Marec	463	14 320,59	478	14 798,88
Apríl	467	14 444,31	478	14 798,88
Máj	469	14 506,17	479	14 829,84
Jún	472	14 598,96	479	14 829,84
Júl	475	14 691,75	478	14 798,88
August	468	14 489,28	471	14 935,41
September	469	14 520,24	477	15 125,67
Október	472	14 613,12	477	15 125,67
November	470	14 551,20	476	15 093,96
December	470	14 551,20	474	15 030,54
sumár		173 711,49		178 686,69

Počet poberateľov medziročne mierne vzrástol, čo sa prejavilo i na čerpaní finančných prostriedkov, ktoré je o 4 975,20 Eur vyššie ako v roku 2010. Peňažným príspevkom sa kompenzujú zvýšené výdavky súvisiace s individuálnou prepravou žiadateľom, ktorí sú odkázaní na individuálnu prepravu a spĺňajú i ďalšie kritéria, ktorými je výkon zamestnania, prípadne živnosti, návšteva školských zariadení, plnenie pravidelných voľnočasových aktivít.

Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na psa so špeciálnym výcvikom

Mesiac	Rok 2010		Rok 2011	
	Počet poberateľov	Poskytnuté finančné prostriedky v €	Počet poberateľov	Poskytnuté finančné prostriedky v €
Január	3	123,75	2	82,58
Február	3	123,75	2	82,58
Marec	3	123,75	2	82,58
Apríl	3	123,75	2	82,58
Máj	3	123,75	2	82,58

Jún	3	123,75	2	82,58
Júl	2	82,58	2	82,58
August	2	82,58	2	84,56
September	2	82,58	2	84,56
Október	2	82,58	2	84,56
November	2	82,58	2	84,56
December	2	82,58	2	84,56
sumár		1 237,98		1 000,86

Oproti roku 2010 sme zaznamenali úbytok 1 poberateľa uvedeného peňažného príspevku vplyvom úmrtia, v dôsledku čoho zaznamenávame i pokles čerpania finančných prostriedkov o 237,12 Eur .

Peňažný príspevok na opatrovanie poskytovaný fyzickým osobám, ktoré sú poberateľmi dôchodkovej dávky opatrujúcich 1 fyzickú osobu s ŤZP

Obdobie	Rok 2010		Rok 2011	
	Počet poberateľov	Čerpanie finančných prostriedkov v eurách	Počet poberateľov	Čerpanie finančných prostriedkov v eurách
Január	119	9 460,93	175	14 227,69
Február	123	9 987,53	184	14 867,42
Marec	135	10 942,63	185	15 001,40
Apríl	140	11 498,79	184	15 011,40
Máj	149	12 170,97	188	15 309,87
Jún	150	12 346,10	191	15 488,32
Júl	153	12 366,66	192	15 742,51
August	154	12 463,87	194	16 356,42
September	155	12 522,82	200	16 623,19
Október	161	13 317,89	203	17 030,79
November	168	13 776,64	208	17 308,46
December	169	13 729,10	211	17 393,13
spolu		144 583,93		190 360,60

Úmerne s prírastkom počtu poberateľov sa zvýšil v roku 2011 aj objem vyplatených finančných prostriedkov na peňažný príspevok na opatrovanie .

Peňažný príspevok na opatrovanie poskytovaný fyzickým osobám, ktoré sú poberateľmi dôchodkových dávok opatrujúcich 2 a viac fyzických osôb s ŤZP

Obdobie	Rok 2010		Rok 2011	
	Počet poberateľov	Čerpanie finančných prostriedkov v eurách	Počet poberateľov	Čerpanie finančných prostriedkov v eurách
Január	3	371,80	4	414,06
Február	3	316,84	4	414,06
Marec	3	316,84	4	414,06
Apríl	3	316,84	4	414,06
Máj	3	300,24	4	405,81
Jún	4	413,62	3	300,57
Júl	4	413,62	3	300,57
August	4	414,06	3	308,76
September	4	414,06	4	396,81
Október	4	414,06	3	308,76
November	4	414,06	4	424,98
December	4	414,06	4	424,98
spolu		4 520,10		4 527,48

Peňažný príspevok na opatrovanie, keď fyzickej osobe sa poskytuje peňažný príspevok na základe prechodného ustanovenia § 66 ods. 5 zákona č. 447/2008 Z. z.

Obdobie	Rok 2010		Rok 2011	
	Počet poberateľov	Čerpanie finančných prostriedkov v eurách	Počet poberateľov	Čerpanie finančných prostriedkov v eurách
Január	184	15 068,68	147	12 270,06
Február	182	14 878,52	147	12 235,13
Marec	179	14 829,20	147	12 235,13
Apríl	179	14 812,37	147	12 264,16
Máj	178	14 732,13	146	12 134,22
Jún	175	14 383,45	147	12 251,73
Júl	168	13 941,00	147	12 154,07
August	163	13 466,64	147	12 430,79
September	159	13 208,07	144	12 183,24
Október	159	13 173,84	142	12 040,34
November	154	12 816,41	141	11 985,49
December	156	12 940,49	140	11 897,44

spolu		168 250,80		146 081,80
-------	--	-------------------	--	-------------------

Peňažný príspevok na opatrovanie, poskytovaný ostatným fyzickým osobám (produktívny vek), opatrujúcich 1 fyzickú osobu s ŤZP

Obdobie	Rok 2010		Rok 2011	
	Počet poberateľov	Čerpanie finančných prostriedkov v eurách	Počet poberateľov	Čerpanie finančných prostriedkov v eurách
Január	323	56 304,72	345	53 072,47
Február	327	57 170,00	341	52 609,88
Marec	333	57 993,38	340	52 351,19
Apríl	337	58 252,99	337	52 564,28
Máj	347	59 403,19	344	53 466,72
Jún	346	59 442,84	346	53 656,29
Júl	350	59 669,94	343	53 955,15
August	343	53 532,01	342	59 825,85
September	343	53 675,73	342	59 086,06
Október	338	53 040,05	340	58 873,07
November	340	53 113,21	346	59 954,32
December	339	52 774,38	348	60 351,52
spolu		674 372,44		669 766,80

V kategórii žiadateľov o peňažný príspevok na opatrovanie v produktívnom veku bol zaznamenaný mierny nárast. Uvedený stav ovplyvňuje nepriaznivá situácia na trhu práce, keď fyzické osoby v produktívnom veku strácajú zamestnania a hľadajú alternatívny zdroj príjmu aj peňažný príspevok na opatrovanie. Vyplatené finančné prostriedky zaznamenali medziročný pokles oproti roku 2010. Peňažný príspevok však nedosahuje ani základnú výšku, ktorú stanovuje zákon a fyzické osoby sú odkázané i na poberanie dávok a príspevkov v hmotnej núdzi, prípadne vykonávajú i zárobkovú činnosť. V mnohých prípadoch i keď je opatrovanie vykonávané 2 a viac osobám s ŤZP, peňažný príspevok na opatrovanie je po aplikácii legislatívnych kritérií nižší ako za opatrovanie 1 osoby a nepokryje nevyhnutné životné náklady.

Peňažný príspevok na opatrovanie, poskytovaný ostatným fyzickým osobám (produktívny vek), opatrujúcich 2 a viac fyzických osôb s ŤZP

Obdobie	Rok 2010		Rok 2011	
	Počet poberateľov	Čerpanie finančných prostriedkov v eurách	Počet poberateľov	Čerpanie finančných prostriedkov v eurách
Január	13	2 585,42	13	2 232,92
Február	12	2 390,93	12	2 163,42
Marec	12	2 263,13	13	2 428,57
Apríl	10	1 961,78	13	2 428,57

Máj	11	2 035,60	13	2 428,57
Jún	11	2 110,35	13	2 428,57
Júl	11	2 110,35	15	2 651,57
August	12	1 861,78	15	3 084,65
September	11	1 811,07	14	3 022,08
Október	13	2 232,92	15	3 326,80
November	13	2 232,92	15	3 326,80
December	13	2 190,98	14	3 055,05
spolu		25 787,23		32 577,57

Medziročne bol zaznamenaný nárast počtu poberateľom, čo sa prejavilo i na objeme vyplatených finančných prostriedkov, keď bol zaznamenaný nárast výdavkov o 6 790,34 Eur.

Peňažný príspevok na opatrovanie, poskytovaný ostatným fyzickým osobám (produktívny vek), opatrujúcich 1 fyzickú osobu s ŤZP čiastočne

Obdobie	Rok 2010		Rok 2011	
	Počet poberateľov	Čerpanie finančných prostriedkov v eurách	Počet poberateľov	Čerpanie finančných prostriedkov v eurách
Január	23	4 883,26	16	3 437,12
Február	22	4 651,36	17	3 669,21
Marec	23	4 883,26	17	3 669,21
Apríl	23	4 883,26	17	3 669,21
Máj	23	4 883,26	17	3 669,21
Jún	23	4 883,26	16	3 486,92
Júl	23	4 883,26	18	3 901,30
August	22	4 524,65	16	3 607,06
September	22	4 519,81	14	3 210,84
Október	19	3 716,41	17	3 870,42
November	16	3 351,14	15	3 447,30
December	16	3 351,14	16	3 633,96
spolu		53 414,07		43 271,76

Z prehľadu je evidentné, že v uvedenej kategórii poberateľov peňažného príspevku na opatrovanie došlo k zníženiu počtu poberateľov, čo malo vplyv i na zníženie objemu vyplatených finančných prostriedkov o 10 142,31 Eur.

Peňažný príspevok na opatrovanie, poskytovaný ostatným fyzickým osobám (produktívny vek), opatrujúcich 2 a viac fyzických osôb s ŤZP čiastočne

Obdobie	Rok 2010		Rok 2011	
	Počet poberateľov	Čerpanie finančných prostriedkov v eurách	Počet poberateľov	Čerpanie finančných prostriedkov v eurách
Január				
Február				
Marec				
Apríl				
Máj				
Jún				
Júl				
August				
September			1	236,46
Október			1	313,95
November			1	313,95
December			1	313,95
spolu		0		1 178,31

V roku 2010 úrad nemal poberateľov peňažného príspevku na opatrovanie v uvedenej kategórii, pribudol 1 poberateľ až v mesiaci september 2011 a celkom bolo vyplatených 1 178,31 Eur.

Peňažný príspevok na opatrovanie, poskytovaný ostatným fyzickým osobám (produktívny vek), opatrujúcich 2 a viac fyzických osôb s ŤZP kombinovane

Obdobie	Rok 2010		Rok 2011	
	Počet poberateľov	Čerpanie finančných prostriedkov v eurách	Počet poberateľov	Čerpanie finančných prostriedkov v eurách
Január	2	635,58	1	318,07
Február	2	635,58	1	318,07
Marec	2	635,58	1	318,07
Apríl	2	635,58	1	318,07
Máj	2	635,58	1	318,07
Jún	2	635,58	1	318,07
Júl	2	635,58	1	318,07
August	2	635,58	1	297,68
September	2	635,58	1	297,68

Október	1	318,07		
November	1	318,07		
December	1	318,07		
spolu		6 675,55		2 821,85

Prehľad o vybavovaných žiadostiach o peňažné príspevky na kompenzáciu a peňažný príspevok za opatrovanie

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	Počet všetkých podaní	Z toho:	
		počet žiadostí o peňažné príspevky na kompenzáciu a peňažný príspevok za opatrovanie	počet žiadostí o peňažné príspevky na kompenzáciu a peňažný príspevok za opatrovanie
Okres Trenčín	15 708	965	75

Peňažný príspevok na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže za rok 2011

Činnosť na oddelení peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia možno hodnotiť ako náročnú, vyžadujúcu podstatnú dávku trpezlivosti, zodpovednosť a vzhľadom k tomu i zvýšenú pozornosť.

ÚPSVaR	Počet priznaných peňažných príspevkov	Počet prípadov, v kt. bol vyhotovený znalecký posudok	Výška nákladov podľa dokladu o cene v €	Výška nákladov po úprave znalcom v €	Úspora v €	Odmena znalca v €	Úspora v € po odpočítaní odmeny znalca
Trenčín	15	4	36 013,48	34 425,92	1 588,56	0	0,00

Rozhodovacia činnosť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín - okres Trenčín

Prehľad za obdobie r. 2011 - §22 až 36

Obdobie rok 2011	§ 22	§ 24 - kúpa pomôcky	§ 24 - úprava pomôcky	§ 24 - výcvik použ. pomôcky	§ 24 - spolu	§ 32	§ 33	§ 34	§ 35	§ 36
rozhodnutie o priznaní PP*	13	161			161	9	14	16	3	2
rozhodnutie o nepriznaní PP	10	17		1	18		2	10	2	4
vyplatenie rozdielu		1			1		1			
povinnosť vrátiť rozdiel		1			1					
rozhodnutie o znížení PP	2									

rozhodnutie o zvýšení PP	124									7
rozhodnutie o odňatí PP a zastavení výplaty	2							3		1
rozhodnutie o povinnosti vrátiť PP, alebo pomernú časť		1			1					
zastavenie výplaty										
Rozhodnutie o odňatí										
obnovenie výplaty										
rozh. o prerušení konania	1	30			30		5	6	3	1
rozhodnutie o zastavení konania		12			12		1			
prehodnotenie v zmysle §66 ods 5										
Rozh. o odvolaní vrámci autoremedúry										
Spolu	152	223		1	224	9	23	35	8	15
z toho: rozhodnutie vydané po lehote										
Rozhodnutie o ustanovení znalca										
Rozh. o ustanovení opatrovníka	2	2			2		1			
iné rozhodnutia										6

Prehľad za obdobie r. 2011 - §37 až §40

Obdobie rok 2011	§ 37 - úprava bytu	§ 37 - rod. domu	§ 37 - garáže	§ 37 - spolu	§ 38 ods. 1, písm a)	§38ods .1,písm .b),bod 1	§38ods .1,písm .b),bod 2	§38ods .1písm. b),bod 3	§ 40
rozhodnutie o priznaní PP*	9	6		15	129	160	29		208
rozhodnutie o nepriznaní PP	7	3		10	36	32	33		61
vyplatenie rozdielu	1			1					1
povinnosť vrátiť rozdiel									3
rozhodnutie o znížení PP									45
rozhodnutie o zvýšení PP					1				372
rozhodnutie o odňatí PP a zastavení výplaty	1			1	27	46	12		152

rozhodnutie o povinnosti vrátiť PP, alebo pomernú časť					1	4			6
zastavenie výplaty					4	3	3		
Rozhodnutie o odňatí					4		4		
obnovenie výplaty									
rozh. o prerušení konania	12	4		16	9	5	6		10
rozhodnutie o zastavení konania	2	4		6			3		5
prehodnotenie v zmysle §66 ods 5									
Rozh. o odvolaní vrámci autoremedúry									
Spolu	32	17		49	211	250	90		863
z toho: rozhodnutie vydané po lehote									
Rozhodnutie o ustanovení znalca									
Rozh. o ustanovení opatrovníka	1			1	1	5			5
iné rozhodnutia									1

SWOT analýza v oblasti poskytovania peňažných príspevkov na kompenzácie

Silné stránky	Slabé stránky
vysoká odbornosť sociálnych pracovníkov a profesionálny prístup ku klientovi	<i>Nedostatočná kapacita finančne dostupných poskytovateľov sociálnych služieb</i>
Dostupnosť potrebných informácií prostredníctvom webových stránok, napr.: www.upsvar.sk alebo www.employment.gov.sk , prípadne www.upsvar.tn.sk ,	
Systematické vzdelávanie zamestnancov	<i>nedostatočné využívanie možnosti poukazovať dávku a príspevky v hmotnej núdzi osobitnému príjemcovi – je viazané na súhlas osobitného príjemcu</i>
Dostupnosť úradu – bezbariérový prístup a lepšie možnosti parkovania osôb s ŤZP	
Možnosť využitia cezhraničnej spolupráce	
Ohrozenia	Príležitosti
Praxou overené medzery v legislatíve, jej zložitosť a opatrenia MPSVR SR si vyžadujú doplnenie	<i>Možnosť sústavného prehlbovania vzdelávania a tréningov potrebných zručností zamestnancov</i>
	<i>možnosť stretávať sa so zástupcami zväzov ťažko zdravotne postihnutých a vzájomne si vymieňať informácie a spolupracovať pri tvorbe legislatívy</i>

Analýza a očakávané tendencie pri vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela veľmi závažne zasahuje do rodinných vzťahov a životov ľudí v tej najintímnejšej sfére, ktorou je rodina. Zároveň závisí od mnohých faktorov spoločenského života ako sú najmä sociálno-ekonomické podmienky, riešenie bytovej otázky, nezamestnanosť atď. Počet spisov SDD stúpa, čo je spôsobené najmä finančnou krízou, nárastom nezamestnanosti, nedostupnosťou bytov, ekonomickou nezávislosťou žien a pod. Finančná kríza spôsobuje stratu zamestnania mnohých žiteľov rodiny, čím sa výrazne zhoršujú finančné podmienky pre fungovanie rodiny. Mnohí otcovia rodín ale aj matky sú nútené hľadať si prácu v zahraničí, čím trpí rodina a vzťahy v nej. So stúpajúcou nezamestnanosťou a nemožnosťou sa uplatniť na trhu práce súvisí znížený príjem do rodiny, čoho priamym dôsledkom je neschopnosť splácať úvery na bývanie, či vôbec hradiť narastajúce náklady súvisiace s bývaním. Mnohé rodiny nemajú vlastné bývanie, čo ich „odsudzuje“ na život v podnájme, ktorý je finančne veľmi náročný (platiť prenájom ako aj platiť bežné výdavky spojené s užívaním bytu) a ktorý vzhľadom na nedostatočný príjem financií do rodiny nie je možné pokryť. Rodiny sa tak dostávajú do dlhov, ktoré nie sú schopné splácať. Ocitajú sa často bez strechy nad hlavou, resp. striedajú často podnájmy. Zároveň sa zhoršujú vzťahy medzi manželmi, resp. partnermi, čo sa nepriaznivo podpisuje aj vo vzťahu k deťom.

Počet spisov SDD za rok 2011 bol 4693 rodín s počtom detí 5716, z toho nových prípadov v priebehu sledovaného roka pribudlo 672 rodín s 788 deťmi.

Čo sa týka rozhodovacej činnosti - v roku 2011 nevydal ÚPSVR pracovisko Trenčín žiadne rozhodnutie o uložení výchovného opatrenia – upozornenia, povinnosti zúčastniť sa na liečbe v špecializovanej ambulantnej starostlivosti, o povinnosti zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe a o povinnosti podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulantnej starostlivosti. Výchovné opatrenia podľa zákona č. 305/2005 Z.z. neboli využívané kvôli administratívnej náročnosti, ktoré kladie na rozhodovaciu činnosť zákon o správnom konaní č. 71/1967 Z. z., ďalej vzhľadom na efektivitu uloženého výchovného opatrenia (chýba vymožiteľnosť uloženého výchovného opatrenia nakoľko ide o výchovné opatrenia nariadené úradom nie súdom) ako aj skutočnosť, že výchovné opatrenia uložené orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately nemajú pre občanov takú právnu silu a váhu ako výchovné opatrenia uložené súdom.

V roku 2011 ÚPSVR Trenčín ako určený úrad pre organizovanie náhradnej rodinnej starostlivosti v Trenčianskom kraji rozhodol o zapísaní 49 žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť, z čoho v 32 prípadoch išlo o žiadateľov o pestúnsku starostlivosť a v 17 prípadoch o žiadateľov o osvojenie. V porovnaní s rokom 2010 klesol celkový počet žiadateľov o NRS, taktiež prevyšuje skoro dvojnásobne počet žiadateľov o pestúnsku starostlivosť oproti žiadateľom o osvojenie, čo tiež možno zhodnotiť ako dôsledok zhoršených sociálno-ekonomických podmienok a nedostatku finančných príjmov obyvateľstva. Zároveň sa predlžuje „čakacia doba“ v prípadoch žiadateľov o osvojenie , ktorí majú požiadavku na dieťa – novorodenca z dvoch na dva a pol až tri roky, čím si možno vysvetliť úbytok počtu žiadateľov o osvojenie.

Ďalším dôvodom vyššieho počtu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť bolo v roku 2011 to, že žiadateľmi o pestúnsku starostlivosť sú príbuzní, ktorí majú záujem o zverenie detí z rodiny / čím sa eliminuje nariadenie ústavnej starostlivosti a poukazuje na stále silné rodinné založenie občanov našej republiky, kde má rodina veľmi silnú tradíciu a v prípade, že zlyhá pôvodná rodina resp. niektorý z jej členov sa nemôže , nevie, či nechce starať alebo z dôvodu úmrtia nemá kto

zabezpečovať starostlivosť, „nastupuje „širšia rodina, ktorá významnou mierou supluje rolu tej pôvodnej. / Zároveň narastá počet „samožiadateľiek“ o pestúnsku starostlivosť.

Návrhy a podnety na vydanie predbežného opatrenia sú veľmi závažným zásahom do rodinnoprávnych vzťahov. Dôvody musia byť veľmi vážne, aby splnili podmienky podľa občianskeho súdneho poriadku, teda či si situácia vyžaduje dočasnú úpravu pomerov, či situácia neznesie odklad a teda je nutné rozhodnúť o predbežnom opatrení. V roku 2011 bolo podaných 12 podnetov na vydanie predbežného opatrenia, 1 na nariadenie ústavnej starostlivosti a 381 podnetov vo veciach výchovy a výživy mal. detí. ÚPSVR Trenčín nepodal v uplynulom roku žiadny podnet na zrušenie ústavnej starostlivosti, avšak bol nápomocný, ak si takýto návrh mali vôľu podať rodičia detí umiestnených v ústavnej starostlivosti. Ústavná starostlivosť je najzávažnejším opatrením podľa zákona o rodine, ktorým súd vstupuje do vzťahov rodičov a detí. Pri jej nariadení sa rodičom dieťa odníma z osobnej starostlivosti a prichádzajú o právo osobne sa starať o dieťa. Dôvodmi sú zanedbávanie starostlivosti, trestná činnosť rodičov, alkoholizmus rodičov, nedostatočné bytové podmienky v kombinácii so zanedbávaním starostlivosti, či neschopnosťou rodičov zabezpečovať deťom riadnu starostlivosť. Samotné bytové podmienky nie sú podľa zákona o rodine dôvodom na nariadenie ústavnej starostlivosti, pritom sú jedným z hlavných faktorov v rámci dôvodov pre ktoré je nariadená ústavná starostlivosť.

S podanými návrhmi a podnetmi vo veciach výchovy a výživy súvisia súdne pojednávania vo veciach maloletých detí a to v rámci rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností k mal. deťom, vo veciach výživného, úpravy styku, zapretia alebo určenia otcovstva, zmeny zverenia, schválenie právneho úkonu, nariadenia ústavnej starostlivosti, príp. výchovných opatrení. Počet pojednávanií za rok 2011 bol 1416, čo znamená vysoké nároky na dostatočný počet erudovaných pracovníkov oddelenia SPODaSK, ktorí zastupujú práva a právom chránené záujmy detí pred súdom ako kolízny opatrovník. Počet kolíznych opatrovníkov za pracovisko Trenčín bol 8, pričom stúpa náročnosť prípadov, čo neúmerne zvyšuje psychickú náročnosť vykonávanej činnosti a má za dôsledok fluktuáciu zamestnancov oddelenia SPODaSK, ktorá začala v roku 2011 a naplno sa prejavila v roku 2012. Počet detí, ktoré zastupoval úrad v rámci výkon funkcie kolízneho opatrovníka bolo za rok 2011 1060.

Zároveň so zmenou občianskeho súdneho poriadku začala prebiehať aj zmena štruktúry súdov, s cieľom vytvoriť tzv. „rodinné súdy“, ktoré by sa výhradne venovali problematike rodiny, úprave rodinných vzťahov ako celku. K trom sudkyňiam opatrovateľského oddelenia, ktoré mali v agende rodinné právo, pribudla ďalšia z civilného oddelenia a tento trend má pokračovať aj v budúcom roku, pričom predstava je, aby celkovo bolo pokrytá agenda „rodiny“ 4 sudkyňami, čo však vyžaduje aj personálne navýšenie počtu sudcov tohto oddelenia.

V roku 2011 sme ako úrad neboli ustanovený za poručníka. Poručníkom by sa ÚPSVR mohol stať ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v prípade maloletých bez sprievodu, ktorým bol na území SR udelený azyl alebo poskytnutá doplnková ochrana.

Dôvodmi nariadenia ústavnej starostlivosti bolo najmä zanedbávanie detí rodičmi, potom trestná činnosť dieťaťa alebo inak trestná a iné dôvody. Nad rodinou navrhujeme súdu nariadiť v prípade pretrvávania nedostatkov v zabezpečovaní riadnej starostlivosti o deti dohľad ako výchovné opatrenie, ktorý vykonávame v súčinnosti so školou, lekárom, obcou, referátom poradensko -psychologických služieb ÚPSVR, či externým psychológom, detským psychiatrom, príp. iným odborníkom. Krajným riešením pri neplnení účelu nariadeného výchovného opatrenia je nariadenie ústavnej starostlivosti.

Ukončenie poskytovania starostlivosti v zariadeniach na vykonávanie rozhodnutí súdu bolo v roku 2011 hlavne z dôvodov plnoletosti, sanácie rodinného prostredia, uplynutia obdobia uloženého výchovného opatrenia a zverenia do náhradnej rodinnej starostlivosti. Celkovo bola ukončená starostlivosť u 23 detí.

Náhradná osobná starostlivosť je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča. Je v našej praxi dosť využívaným inštitútom. V prípade, že biologická rodina nemôže alebo nie je schopná zabezpečiť starostlivosť o dieťa, je tu širšia rodina, ktorá v potrebných prípadoch nahrádza rodiča v rámci osobnej starostlivosti o dieťa. Súd pri rozhodovaní o náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa. V roku 2011 bol počet detí zverených do náhradnej osobnej starostlivosti, 11 do starostlivosti 10 rodín, kde väčšinu tvorili starí rodičia (v 9 prípadoch detí), v 1 prípade išlo o iných príbuzných a v 1 o blízke osoby. . Dôvodmi bolo zanedbávanie starostlivosti, výchovné problémy, neschopnosť zabezpečiť starostlivosť , úmrtie člena rodiny a pod.

Pestúnska starostlivosť je takisto samostatne upravená v zákone o rodine, je náhradnou starostlivosťou spolu s náhradnou osobnou starostlivosťou a ústavnou starostlivosťou. V prípadoch, kedy rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa a ak je to v jeho záujme potrebné, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a splnila zákonom stanovené podmienky. Počet detí zverených do pestúnskej starostlivosti starým rodičom bolo 13 do 6 rodín, 1 dieťa bolo zverené poručníkovi. Celkovo k 31.12. evidujeme 59 detí v pestúnskej starostlivosti v 38 pestúnskych rodinách a 5 detí v 4 rodinách poručníkov.

Osvojenie ako samostatne upravená časť v Zákone o rodine je inštitútom, pri ktorom vzniká medzi osvojiteľmi a osvojencami vzťah ako je medzi biologickými rodičmi a deťmi. O osvojení rozhoduje na návrh osvojiteľov súd. Osvojiteľia sú zapísaní v rodnom liste osvojenca namiesto biologických rodičov, čím zanikajú práva a povinnosti biologických rodičov. Právoplatne osvojených bolo 10 detí a to 4-mi rozhodnutiami súdu.

Sociálna kuratela pre deti je špecifická oblasť z okruhu sociálnoprávnej ochrany. Venuje sa deťom s poruchami správania, deťom, ktoré zanedbávajú školskú dochádzku, páchajú trestnú činnosť, alebo sú obeťou trestného činu, s výchovno-problémovým správaním, deťom so závislosťami. Počet prípadov v roku 2011 bol celkovo 224, z toho 58 detí do 14 rokov a 166 detí od 15 do 18 rokov. Najväčšiu skupinu v rámci dôvodov vykonávania sociálnej kurately pre deti tvorí trestná činnosť, pomoc a ochrana v priestupkovom konaní, zanedbávanie školskej dochádzky a narušené vzťahy. Experimentovanie a závislosti na drogách sa vyskytlo v 6 prípadoch detí. Svedkom trestného činu bolo 11 detí.

Sociálna kuratela sa nevykonáva iba pre deti ale aj pre plnoleté fyzické osoby. Kuratela pre plnoletých sa vykonáva iba na pracovisku Trenčín, pričom zahŕňa plnoletých aj z Dubnice a Ilavy a priľahlých obcí. Ide vo väčšine prípadov o plnoletých prepustených z výkonu trestu odňatia slobody alebo z výkonu väzby. Sociálna kurátorka pomáha plnoletému v prípade prejavenia jeho záujmu s hľadaním práce, so zaevidovaním sa do evidencie uchádzačov o zamestnanie, poskytuje pomoc pri vybavovaní dávky v hmotnej núdzi, pri hľadaní ubytovania, ak sa prepustený nemá kam vrátiť, prípadne sprostredkuje kontakt s rodinou ak je to potrebné. Zároveň prebieha spolupráca so sociálnymi pracovníkmi Ústavov na výkon trestu alebo výkon väzby, ktorí dopredu avizujú prepustenie plnoletého občana a špecifikujú druh pomoci, ktorý budú požadovať od sociálneho kurátora. Najväčší záujem zo strany prepustených je o poskytnutie resocializačného príspevku, ktorý sa poskytuje na uľahčenie resocializácie osôb po prepustení z výkonu trestu alebo väzby a to najmä na vybavenie osobných dokladov a zabezpečenie nevyhnutných vecí osobnej potreby, na úhradu nákladov spojených s bývaním, vybavenie občianskeho preukazu atd. Môže sa poskytnúť najviac vo výške 40% životného minima pre plnoletú fyzickú osobu. Resocializačný príspevok poskytujeme v peňažnej forme a to najčastejšie na vybavenie občianskeho preukazu, na stravu, cestovné, ubytovanie, lieky atď. Za rok 2011 bola poskytnutá sociálna kuratela 171, z toho 98 prepusteným z výkonu trestu, 3 z výkonu väzby, 27 bolo prepustených podmienene z výkonu trestu a 5 z výkonu väzby. Počet rozhodnutí o resocializačnom príspevku bol v roku 2011 – 62.

V rámci vykonávania opatrení na zabezpečenie sústavnej ochrany života, zdravia a priaznivého psychického, fyzického a sociálneho vývinu sú pracovníci v tzv. dosažiteľnosti. Každý pracovný deň od 15,00 hod. do rána druhého dňa do 7,00 hod. vrátane víkendov sa striedajú pracovníci oddelenia v pohotovosti v mieste bydliska s pridelením služobného telefónu pre prípad, že by boli volaní k výsluchu dieťaťa ako obeť trestného činu alebo z dôvodu, že dieťa páchalo trestnú činnosť alebo že sa dieťa ocitlo bez akejkoľvek starostlivosti a je potrebné vykonať opatrenia na zabezpečenie ochrany zdravia, fyzického, psychického a sociálneho vývinu dieťaťa – podanie podnetu na vydanie predbežného opatrenia na umiestnenie dieťaťa, ktoré je ohrozené na živote do starostlivosti ústavného zariadenia alebo inej osoby. V roku 2011 bol podaných 5 návrhov na vydanie predbežného opatrenia, ktoré sa týkali 7 detí.

Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa vykonávajú okrem iných prostredí aj v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorými sú krízové strediská, detské domovy, resocializačné strediská a v zariadeniach na vykonávanie rozhodnutí súdu a to sú diagnostické centrá, reedukačné centrá a domovy sociálnych služieb.

Krízové strediská vykonávajú predovšetkým opatrenia v rámci nariadeného predbežného opatrenia alebo výchovného opatrenia, kedy plnia úlohy odbornej diagnostiky. Deti majú byť podľa zákona prednostne umiestňované na predbežné alebo výchovné opatrenie do krízového strediska. Po uplynutí doby, na ktoré bolo vydané predbežné opatrenie a dôvody jeho nariadenia pominuli, sa dieťa môže opätovne vrátiť k svojim rodičom, alebo je nad ním nariadená ústavná starostlivosť, pričom je premiestnený do detského domova alebo reedukačného centra alebo je nad ním nariadené výchovné opatrenie na 6 mesiacov v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky. Samozrejme pri umiestňovaní sa vždy zohľadňuje perspektíva zotrvania v zariadení, či na prechodné obdobie alebo dlhší časový úsek a tiež či po uplynutí doby, na ktorú bolo nariadené predbežné opatrenie sa dieťa môže vrátiť do pôvodného prostredia alebo je nad ním nariadená ústavná starostlivosť. V takom prípade nemôže zostať umiestnený v krízovom stredisku ale premiestnený do iného zariadenia. S cieľom vyhnúť sa premiestňovaniu dieťaťa sa v prípade, že kolízny opatrovník usúdi, že pôjde o nariadenie ústavnej starostlivosti sa hneď umiestňuje do detských domovov nie do krízových stredísk.

Na tento účel si určený úrad, ktorým je aj ÚPSVR Trenčín v rámci priorít v oblasti vykonávania rozhodnutí súdu predplácal miesta v krízových strediskách na výkon predbežného alebo výchovného opatrenia. Od 1.7.2011 prešli kompetencie vo vzťahu k prioritám v oblasti vykonávania ústavnej starostlivosti v detských domovoch ako na výkon rozhodnutia súdu v krízových a resocializačných strediskách na Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, resp. na jeho detašované pracoviská v Žiline alebo v Košiciach. Pre Trenčiansky kraj plní úlohu koordinátora pracovisko Žilina.

ÚPSVR Trenčín uzatvoril v roku 2011 zmluvu o poskytnutí finančného príspevku na miesta v krízovom stredisku, ktoré zriaďuje neštátny subjekt nezisková organizácia Orchidea, so sídlom v Prievidzi v počte 10 miest a v krízovom stredisku Centrum sociálnych služieb Domino, ktorého zriaďovateľom je Trenčiansky samosprávny kraj v počte 5 miest. Od 1.7. 2011 boli postúpené zmluvy na Ústredie práce.

Do krízových stredísk boli v roku 2011 umiestnené 5 detí, z toho 3-om bola ukončená starostlivosť v priebehu roka, na konci roka boli v krízovom stredisku umiestnené 3 deti.

Do resocializačného strediska sme v roku 2011 neumiestnili žiadne dieťa na základe rozhodnutia súdu na podklade posudku od odborného lekára – adiktológa.

V detských domovoch bolo k 1.1.2011 umiestnených 72 detí, 20 detí bolo novoumiestnených, 3 dieťa bolo presunuté do iného zariadenia alebo okresu a u 13 detí bola ukončená ústavná starostlivosť. Počet detí k 31.12.2011 v detských domovoch bol 78.

V reedukačných zariadeniach bolo umiestnených na začiatku roka 9 detí, z toho 2 novoumiestnené, v 1 prípade bola ukončená starostlivosť z dôvodu presunu dieťaťa do iného zariadenia alebo okresu a v 1 prípade bola ukončená starostlivosť. Stav detí na konci roka 2011 bol 5.

V domovoch sociálnych služieb bolo umiestnených 5 detí s nariadenou ústavnou starostlivosťou, pričom počas roka bola ukončená starostlivosť 2 deťom, ku koncu roka boli v DSS umiestnené 3 deti.

ÚPSVR Trenčín bol do 30.6. 2011 jedným z ôsmich určených úradov, ktoré boli zriaďovateľmi detských domovov. Novelou zákona o SPODaSK od 1.7.2011 prešli kompetencie vo vzťahu k detským domovom z určených úradov na Ústredie PSVR v Bratislave, resp. na jeho detašované pracoviská v Žiline a Košiciach. Koordináciu Trenčianskeho kraja po stránke detských domovov zastrešuje pracovisko Žilina. Preto sa za celý rok 2011 nemôžeme vyjadrovať ku kapacitám, či obloženosti detských domovov.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, aj keď nie je zriaďovateľom detských domovov, naďalej plní funkciu opatrovníka pre maloletých bez sprievodu, ktorí sú z celého SR umiestňovaní do Detského domova pre maloletých bez sprievodu v Hornom Orechovom.

Za kalendárny rok 2011 bol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín ustanovený za opatrovníka v 40 prípadoch maloletých bez sprievodu. Najväčšími skupinami maloletých za rok 2011 boli príslušníci krajín ako Afganistan a Somálsko.

SWOT analýza sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately

Silné stránky	Slabé stránky
kvalifikovaní pracovníci, ktorí si prehľbujú vedomosti ďalším vzdelávaním	nedostatočná flexibilita súdov
odborná spolupráca s orgánmi činnými v trestnom konaní	vysoký počet administratívnych úkonov pri výkone činnosti
spolupráca s detskými domovmi na vysokej odbornej úrovni	nelegálna migrácia maloletých a plnoletých osôb
Ohrozenia	Príležitosti
legislatívne medzery v zákonoch	<i>neustále zvyšovanie kvalifikácie pracovníkov úradov a zamestnancov detských domovov</i>
nízky až žiadny záujem obcí o riešenie problémov svojich občanov	<i>zapájanie neštátnych subjektov a obcí do problematiky sociálnoprávnej ochrany</i>
narastajúci počet rozvodov a nestabilita rodín	
dopad ekonomickej krízy na rodinu	

OKRES ILAVA

1. ANALÝZA PREDPOKLADOV A OBMEDZENÍ ROZVOJA REGIÓNU

Geografická charakteristika:

- Rozloha: 358,5 km²
- Počet obcí a miest: 18 obcí a 3 mestá Ilava, Dubnica nad Váhom, Nová Dubnica

Územie okresu Ilava leží uprostred Ilavskej kotliny, patrí do Karpatskej sústavy – k Západným Karpatom. Hrebene Bielych Karpát tvoria hranicu s Českou republikou. Susediace okresy – Púchov, Považská Bystrica, Prievidza, Trenčín, Žilina. Hydrografickou osou je rieka Váh a jeho prítoky. Klimaticky patrí k typu teplej, mierne vlhkej oblasti, prevládajú hnedé lesné pôdy.

Ilavský okres je v podstate chudobný na prírodné zdroje. Suroviny a materiály pre spracovateľský priemysel sa dovážajú. Za zmienku stojí ťažba kameňa v Kolačine a Tunežiciach a ťažba štrkopiesku vo Vážskej nive pre potreby cestného hospodárstva (v súčasnosti na dostavbu jednotlivých diaľničných úsekov). Národohospodársky význam má ložisko vápenca v obci Ladce, využívané na výrobu cementu a vápna. Suroviny vhodné na tehliarsku výrobu sú v ložiskách Ilava a Tuchyňa. Výskyt nerastov: sialitická surovina - Ladce, Butkov, stavebný kameň Dubnica nad Váhom, Tunežice, štrkopiesky - Vážska niva, vápenec - Krivoklát, Ladce, Butkov.

Demografické predpoklady a obmedzenia:

Počet obyvateľov: 60589

Hustota osídlenia: 168,8 osôb/km²

Stupeň urbanizácie : 69,51 /podiel obyvateľov bývajúcich v mestách na celkovom počte/

Štruktúra podľa pohlavia: 51% žien

Zdroj: www.statistics.sk k 31.07.2011

Vekové zloženie obyvateľstva v okresoch Trenčianskeho kraja k 31. 12. 2010

Kraj, okres	Vek						Priemerný vek	Index starnutia
	predproduktívny		produktívny		poproduktívny			
	0 - 14		15 - 59 M/54 Ž		60+ M/55+ Ž			
	abs.	%	abs.	%	abs.	%		
Trenčiansky kraj	80 004	13,36	380 450	63,53	138 365	23,11	39,96	172,95
Ilava	7 878	13	39 523	65,23	13 192	21,77	39,57	167,45

Zdroj:www.statistics.

Počet obyvateľov podľa hlavných vekových skupín k 31. 12. 2010:

Vek	Počet obyvateľov	z toho muži	z toho ženy
0	594	304	290
1-4	2 140	1 051	1 089
5-9	2 370	1 227	1 143
10-14	2 818	1 435	1 383
15-19	3 986	2 075	1 911
20-24	5 008	2 568	2 440
25-29	5 354	2 813	2 541
30-34	5 141	2 700	2 441
35-39	4 375	2 230	2 145
40-44	4 099	1 991	2 108
45-49	4 673	2 322	2 351
50-54	4 870	2 398	2 472
55-59	4 490	2 221	2 269
60-64	3 251	1 475	1 776
65-69	2 433	1 011	1 422
70-74	1 976	790	1 186
75-79	1 638	622	1 016
80-84	928	321	607
85-89	405	119	286
90-94	77	24	53
95-99	44	12	32
100+	13	4	9
Celkom	60 683	29 713	30 970

Zdroj:www.statistics.sk k 31.12.2009

Veková štruktúra obyvateľstva: najpočetnejšia je veková skupina v produktívnom veku od 15-59 rokov. Geografický vývoj je charakterizovaný nadpriemerným podielom obyvateľstva v predproduktívnom a produktívnom veku s pomerne priaznivou vekovou štruktúrou na väčšine územia, s rastom priemernej strednej dĺžky života 39,57 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo:

	Spolu	Ženy	Muži
EAO - okres Ilava	31327	13930	17397

Zdroj: ÚPSVaR

Demografický vývoj je spomaľovaním procesu reprodukcie obyvateľstva a prebieha proces starnutia obyvateľstva. Podľa poslednej štatistiky pribudlo v roku 2011 za okres Ilava 662 živonarodených detí, zomrelo 536 osôb, prírastok sťahovaním 55 osôb. Za posledný rok ubudlo 192 osôb v okrese. Od roku 1997 mierne klesá podiel detskej (predproduktívnej) zložky obyvateľstva a zvyšuje sa podiel poproduktívnej zložky.

Demografické ukazovatele o okrese Ilava v rokoch 2000 - 2011

Ukazovateľ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Živonarodení	570	496	460	449	498	480	555	542	564	611	592	662
Zomrelí	501	526	539	586	538	592	546	560	596	603	564	536
Prírodný prírastok (-úbytok)	69	-30	-79	-137	-40	-112	9	-18	-32	8	28	126
Priťahovalí	362	352	424	430	450	430	449	446	438	347	410	416
Vystťahovalí	405	511	550	489	456	489	521	568	563	543	548	487
Prírastok (-úbytok) sťahovaním	-43	-159	-126	-59	-6	-59	-72	-122	-125	-196	-138	-71
Celkový prírastok (-úbytok)	26	-189	-205	-196	-46	-171	-63	-140	-157	-188	-110	55
Stav k 31. 12. spolu	62 260	61 869	61 664	61 468	61 422	61 251	61 188	61 048	60891	60703	60 781	60 589

Zdroj: www.statistics.sk

Obyvateľstvo podľa národnostnej štruktúry v okrese:

Národnosť	Počet obyvateľov
slovenská	58 504
maďarská	82
rómska	108
česká, moravská, sliezka	852
rusínska	9
ukrajinská	27
nemecká	57
poľská	32
ruská	15
iná a neudaná	907

Zdroj: www.statistics.sk

Ekonomický potenciál regiónu a jeho absorbčná schopnosť.

Okres Ilava má silnú tradíciu strojárskvej a elektrotechnickej výroby, aj keď došlo v posledných mesiacoch roku 2010 k zvýšeniu nezamestnanosti. Z dôvodu slabého dopytu je postihnutý najmä strojársky priemysel a firmy úzko spojené a závislé od neho, museli i takýmto spôsobom vyriešiť zľú ekonomickú situáciu. Výhodou pre tohto regiónu pre investorov je to, že po diaľnici je ľahko dopravne dostupný na trase Žilina - Trnava. Taktiež od českých hraníc sú vzdialené len niekoľko kilometrov.

Rozdelenie podľa ekonomických činností podľa SK NACE v okrese Ilava k 31.12.2011

SK NACE	Právnické osoby		Fyzické osoby	
	TN kraj	IL okres	TN kraj	IL okres
priemysel	1 907	273	8 311	1 163
z toho: priemyselná výroba	1 782	258	8 233	1 156
poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	560	38	1 543	167
stavebníctvo	1 033	108	9 872	755
ubytovacie a stravovacie služby	412	35	1 550	136
činnosti v oblasti nehnuteľností	1 779	190	185	23
doprava a skladovanie	426	37	1 319	113
informácie a komunikácia	384	43	881	87
veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	4 515	439	11 439	1 091
odborné, vedecké a technické činnosti	1 206	111	3 792	344
administratívne a podporné činnosti	595	60	1 000	95
umenie, zábava a rekreácia	858	57	318	30
ostatné	3 780	378	4 028	386
Spolu	17 455	1 769	44 238	4 390

Zdroj: www.statistics.sk

Podniky podľa počtu zamestnancov

rok	nezistené	0-19	20-49	50-249	250 a viac
2008	58	1 016	47	38	15
2009	63	1 015	38	38	13
2010	89	1 066	34	40	8
2011	100	1 078	49	40	10

Zdroj: www.statistics.sk

Podniky podľa druhu vlastníctva

rok	podniky spolu	súkromný sektor	z toho zahraničné	z toho medzinárodné
2008	1 174	1 170	76	63
2009	1 167	1 163	84	49
2010	1 237	1 232	97	42
2011	1 277	1 272	104	38

Zdroj: www.statistics.sk

V okrese Ilava prevládajú podniky počtom do 19 zamestnancov. Podľa vybraných druhov vlastníctva narastá počet podnikov súkromného sektora 1272 a medziročne klesá zahraničných podnikov.

Právnické osoby podľa vybraných právnych foriem

Obdobie	2009	2010	2011
Právnické osoby spolu	1 632	1 715	1 769
Obchodné spoločnosti	1 118	1 185	1 222
Družstvá	9	9	9
Štátne podniky	0	0	0
Rozpočtové organizácie	57	57	57
Príspevkové organizácie	8	8	7
Ostatné organizácie	440	456	474

Zdroj: www.statistics.sk

Porovnanie vybraných ukazovateľov okresu Trenčín a Ilava za rok 2011

Kraj, okres	TN kraj	okres Ilava	okres Trenčín
Tržby za vlastné výkony a tovar (v EUR)	6 909 515 573	937 078 997	681 121 727
Tržby z predaja do zahraničia (v EUR)	4 687 104 101	560 343 127	371 768 569
Priemerný evidenčný počet zamestnancov	67 413	8 498	9 019
Priemerná nominálna mesačná mzda v EUR	824	868	780

Zdroj: www.statistics.sk

Priemyselná výroba

Je zastúpená najmä:

- strojárskym priemyslom
- elektrotechnickým priemyslom
- automobilovým priemyslom
- drevospracujúcim priemyslom
- výrobou stavebných hmôt
- potravinárskym priemyslom

Najväčší zamestnávateľia:

Zoznam najväčších zamestnávateľov nad 100 zamestnancov

Názov spoločnosti	Sídlo	Počet zamestnancov	Druh vlastníctva
Delta Electronics (Slovakia), s.r.o.	Nová Dubnica	500-999	Medzinárodné s prevažujúcim súkromným sektorom
HANIL E-HWA AUTOMOTIVE SLOVAKIA s.r.o.	Dubnica nad Váhom	500-999	Zahraničné
Leoni Slovakia spol. s r.o.	Nová Dubnica	500-999	Zahraničné
T E M P O, spol. s r.o.	Dubnica nad Váhom	500-999	Súkromné tuzemské
Power - One s. r. o.	Dubnica nad Váhom	500-999	Zahraničné
Považská cementáreň, a.s.	Ladce	250-499	Medzinárodné s prevažujúcim súkromným sektorom
EVPÚ a.s.	Nová Dubnica	250-499	Súkromné tuzemské
KOAM s.r.o.	Dubnica nad Váhom	250-499	Zahraničné
Matador Automotive, a.s.	Dubnica nad Váhom	250-499	Súkromné tuzemské
METALURG_STEEL, spol. s r.o.	Dubnica nad Váhom	250-499	Súkromné tuzemské
NEWAYS SLOVAKIA, a.s.	Nová Dubnica	250-499	Zahraničné
ZVS holding, a. s.	Dubnica nad Váhom	250-499	Súkromné tuzemské
ZTS-LR NaJUS, a.s.	Dubnica nad Váhom	250-499	Súkromné tuzemské
SESTAV, spol s r.o.	Ilava	200-249	Súkromné tuzemské
KUKA ENCO WERKZEUGBAU, s. r.o.	Dubnica nad Váhom	150-199	Medzinárodné s prevažujúcim súkromným sektorom
BRESMAN, s.r.o.	Dubnica nad Váhom	150-199	Súkromné tuzemské
ZVS - ENCO, a.s.	Dubnica nad Váhom	150-199	Súkromné tuzemské
ZTS - ŠPECIÁL, a. s.	Dubnica nad Váhom	150-199	Súkromné tuzemské
ZTS-KABEL, s.r.o.	Dubnica nad Váhom	100-149	Zahraničné
Poľnohospodárske družstvo	Bolešov	100-149	Družstevné
ZTS Elektronika ES, a.s.	Nová Dubnica	100-149	Súkromné tuzemské
RIBE Metalurgia, k. s.	Dubnica nad Váhom	100-149	Medzinárodné s prevažujúcim súkromným sektorom
The Works, spol. s r.o.	Dubnica nad Váhom	100-149	Zahraničné
SlovZink, a.s.	Košeca	100-149	Súkromné tuzemské
AGROFARMA, s.r.o. Červený Kameň	Červený Kameň	100-149	Súkromné tuzemské
JAMP SVORADA s.r.o.	Dubnica nad Váhom	100-149	Súkromné tuzemské

Zdroj: www.statistics.sk

Významní investori :

Názov spoločnosti	Krajina pôvodu	Sektor	Mesto/Obec
Leoni Slovakia spol s r.o.	Nemecko	káble	Nová Dubnica
Power One, s.r.o.	Švajčiarsko	elektronika	Dubnica nad Váhom
Delta Electronics (Slovakia), s.r.o.	Taiwan	elektrotechnika	Nová Dubnica

Zdroj: www.sario.sk

Priemyselný park v okrese Ilava

rozloha 200 m² – greenfield Dubnica Industrial Area GF

- Delta Electronics Slovakia s.r.o. Dubnica nad Váhom (Taiwan)
- Visteon Slovakia, s.r.o. (Taiwan)

Z uvedeného je zrejmé, že v regióne prevažuje strojársky a elektrotechnický priemysel.

Poľnohospodárstvo

Z hľadiska poľnohospodárskej výroby má kraj rôzne pestovateľské podmienky. Rastlinná výroba v teplejších, nižšie položených častiach kraja produkuje najmä kukuricu, cukrovú repu, pšenicu a olejninu. Vo vyšších polohách sa pestujú prevažne zemiaky. So stúpajúcou nadmorskou výškou pribúdajú lúky a pasienky na ktoré nadväzuje chov hovädzieho dobytku a oviec.

Rozloha v ha	Poľnohosp. pôda	(z toho) orná pôda	Nepoľnohosp. pôda (ha)	(z toho) lesná pôda
35850	12929	5462	22921	18699

Zdroj: www.statistics.sk

Produkcia vybraných poľnohosp. plodín (t) podľa druhu plodiny a rok 2010

Kukurica na zrno (vrátane osiva)	1 839,02
Viacročné porasty tráv na ornej pôde	2 024,42
Lucerna	2 341,89
Pšenica mäkká ozimná (vrátane osiva)	4 895,69
Trvalé trávne porasty	5 612,21
Cukrová repa technická	14 964,50
Kukurica a jej miešanky na zeleno a siláž	16 635,78

Zdroj: www.statistics.sk

Predpoklady a obmedzenia technickej infraštruktúry

Z dopravného hľadiska

v regióne Ilava sa nachádzajú dve medzinárodné cesty a to : E75 (sever – juh), ktorá pokračuje na juhu na Bratislavu, na severe na Žilinu a hranice s Poľskom a E50 (západ – východ), ktorá smeruje na jednej strane cez Trenčín do Českej republiky a na druhej cez Žilinu do Košíc a na hranice s Ukrajinou. V blízkosti mesta prechádza trasa cestnej diaľničnej dopravy D1 Bratislava – Žilina – Košice, s ktorou ho spája diaľničný privádzač. Okrem nadradenej cestnej infraštruktúry územím okresu Ilava prechádza cesta II/507 nachádzajúce sa na pravom brehu Váhu .

V súvislosti so železničnou dopravou mesto Ilava leží v blízkosti hlavného železničného ťahu Bratislava – Žilina – Košice. Z hľadiska regionálnych trás prechádza cez okresy Ilava, Považská Bystrica a Púchov železničná trať Nemšová – Lednické Rovne, ktorý má vyslovene regionálny význam. V okrese Ilava sa nachádza regionálne letisko Dubnica nad Váhom – Slávnica, ktoré prevádzkuje Slovenský národný aeroklub ako letisko športového charakteru. V súčasnosti však neplní regionálnu funkciu. Jeho vzletová a pristávacia dráha v dĺžke 1180 m a šírke 150 m má trávnatý povrch. Pre ďalšie obdobie sa nepredpokladá zmena jeho funkcie, ktorá však nebráni využívaniu lietadiel, ktoré môžu využívať trávnatý povrch dráhového systému. Pre medzinárodné letecké spojenie je najbližším letisko v Bratislave.

Úroveň služieb obyvateľstvu, občianska vybavenosť.

V okrese Ilava pôsobia bankové a poisťovacie inštitúcie, ktorých počet a rozsah služieb je pre potreby rozvoja okrese postačujúci. Sociálne služby zabezpečuje 5 zariadení sociálnych služieb s celoročným pobytom a 1 detský domov. Vysokoškolské vzdelanie je poskytované viac ako 3500 študentom a v rámci stredných škôl približne 3000 študentom.

Vysoké školy k 30.10.2011

Fakulta	Mesto	Počet študentov	Počet absolventov
DUBNICKÝ TECHNOLOGICKÝ INŠTITÚT	Dubnica nad Váhom	5128	1296
Elektrotechnická fakulta	Dubnica nad Váhom	5128	1296

Zdroj: www.uips.sk

Stredné školy a odborné učilišťa k 15.09.2011

Typ školy	Názov školy	Adresa	Mesto	Počet študentov/absolventov
GYM	Gymnázium	Školská 2	Dubnica n. V.	777/174
	Spoj. Škola sv. J.Bosca	Trenčianska 66/28	Nová Dubnica	
SOŠ	SPŠ	Obrancov mieru 343/1	Dubnica n. V.	1991/604
	Obchodná akadémia	Hviezdoslavova 330/17	Ilava	
	Stredná odborná škola	Štúrova 1388/23	Dubnica n. V.	
	Stredná odborná škola	Pruské 294	Pruské	
ŠSS	OU internátne	Hviezdoslavova 668	Ladce	148/54

Zdroj: www.uips.sk

Zo zistení Štatistického úradu SR v roku 2011 využilo ubytovacie zariadenia 5524 návštevníkov z toho 1819 zahraničných. Je to pokles o 10% oproti predchádzajúcemu roku.

Kapacity a výkony ubytovacích zariadení cestovného ruchu za rok 2011

Okres	Počet ubytovacích zariadení	Počet izieb	Počet lôžok spolu	v tom		Počet miest na voľnej ploche
				stále lôžka	príležitostné lôžka	
Trenčiansky kraj	249	5 174	13 027	12 046	981	2 270
Ilava	12	174	459	442	17	200

Zdravotnú starostlivosť obyvateľom okresu Ilava a okoliu poskytuje predovšetkým NsP Ilava.

Sídelné a urbárne predpoklady a obmedzenia

Okres Ilava má 21 obcí, z toho 3 majú štatút mesta Ilava, Dubnica nad Váhom a Nová Dubnica.

Počet obyvateľov podľa pohlavia na území Trenčianskeho kraja, v okrese a mestách za rok 2011

Územie	Stav na začiatku obdobia			Stredný (priemerný) stav			Stav ku koncu obdobia		
	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy
Trenčiansky kraj	594 454	291 495	302 959	594 229	291 316	302 913	594 186	291 384	302 802
okres Ilava	60 534	29 678	30 856	60 598	29 702	30 896	60 589	29 699	30 890
Ilava	5 374	2 627	2 747	5 395	2 634	2 761	5 418	2 654	2 764
Dubnica nad Váhom	25 304	12 443	12 861	25 316	12 439	12 877	25 229	12 393	12 836
Nová Dubnica	11 486	5 570	5 916	11 457	5 558	5 899	11 469	5 565	5 904

Zdroj: www.statistics.sk

Ostatné obce

Obec	Stav obyvateľov	Obec	Stav obyvateľov
Bohunice	766	Krivoklát	266
Bolešov	1 529	Ladce	2 641
Borčice	383	Mikušovce	1 015
Červený Kameň	733	Pruské	2 153
Dulov	916	Sedmerovec	431
Horná Poruba	1 077	Slavnica	824
Kameničany	470	Tuchyňa	782
Košeca	2 522	Vršatské Podhradie	243
Košecké Podhradie	1 047	Zliechov	582

Zdroj: www.statistics.sk 31.12.2009

Z uvedenej tabuľky je zrejmé, že okres Ilava je čo sa týka počtu obyvateľov patrí k menším okresom a najväčšie mesto je Dubnica nad Váhom (25 229 obyvateľov). V celkového počtu žije v mestách takmer 70 % obyvateľov. Najviac osídlené sú obce s počtom 200 – 1000 obyvateľov.

Sociálne predpoklady a obmedzenia

Zamestnané osoby a priemerné mesačné mzdy v okrese Ilava a Trenčín – porovnanie v rámci kraja

Územie	Počet zamestnaných osôb k 31. 12. 2011				Osoby pracujúce na dohodu (fyzické osoby)	Odpracované hodiny osobami pracujúcimi na dohodu
	spolu	z toho				
		ženy	zamestnané osoby na kratší pracovný čas	zamestnané osoby na určitú dobu		
SR spolu	1 277 852	632 147	77 612	171 309	403 281	20 438 740
Trenčiansky kraj	132 159	65 294	6 092	16 479	30 965	1 585 828
okres Ilava	14 209	6 515	442	2 860	3 960	163 169
okres Trenčín	30 494	15 350	1 657	2 499	4 907	274 487

V podnikoch okresu Ilava s 20 a viac zamestnancami predstavoval v roku 2011 priemerný evidenčný počet zamestnancov 13515 osôb. Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v okrese Ilava za sledované obdobie narástla o 4,95% a činila 784 EUR, u fyzických osôb je nižšia o 11 EUR pri priemernom počte 13699 zamestnancov. V bytovej výstavbe bolo ku koncu roka 2011 dokončených o 18 bytov menej ako v predchádzajúcom roku. Záujem je hlavne o dvojizbové a štvorizbové byty, čo odzrkadľuje ekonomickú situáciu obyvateľov.

Územie	Počet dokončených bytov	v tom				
		jednoizbové a garsónky	dvojizbové	trojizbové	štvorizbové	päť a viacizbové
Trenčiansky kraj	1 227	66	191	314	378	278
Ilava	172	13	43	33	55	28

Zdroj: www.statistics.sk

Ekologické predpoklady a obmedzenia

Hodnotenie percentuálneho počtu obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu a čistiareň odpadových vôd predstavuje posun do oblasti 70 až 90%, čo preyšuje krajský a tiež celoslovenský priemer. Na území okresu Ilava výrobu elektrickej energie zabezpečujú vodné a tepelné elektrárne. Na výrobu elektrickej energie vo vodných elektrárnach sa využíva hydroenergetický potenciál rieky Váh, ktorý je trvalo obnovujúcim, a preto nevyčerpatelným primárnym energetickým zdrojom. Zároveň sú vodné elektrárne schopné pokrývať prudko meniace sa požiadavky na výkon v špičkovej časti denného diagramu zaťaženia. Podnebie Ilavskej kotliny vo veľkej miere určuje od západu vplyv Atlantického oceánu, od juhu vplyv Jadranského mora, od východu vplyv obrovskej rozsiahlej východnej pevniny - najmä koncom leta a začiatkom jesene. Silný vietor máva v povodí Váhu na jar niekedy priam erozívny účinok, zvlášť ak sa vyskytuje po suchej zime. Ináč Ilavská kotlina patrí klimaticky k typu teplej, mierne vlhkej oblasti s priemernou ročnou teplotou 8 °C.

Znečistenie ovzdušia sa meria na základe výskytu nežiaducich zložiek v ovzduší. Ide o výskyt Tuhých znečisťujúcich látok (TZL), oxidu siričitého (SO₂), oxidov dusíka (NO_x) a oxidu uhoľnatého (CO). Ilavský okres patrí medzi tie okresy Trenčianskeho kraja, ktoré nie sú na popredných miestach v znečisťovaní ovzdušia. Najväčším problémom v poslednej dobe

v okrese je stúpajúci výskyt oxidu uhoľnatého v ovzduší, ktorý bol v roku 2009 najvyšší v kraji. Medzi najväčších znečisťovateľov patria firmy Považská cementáreň, a.s., Ladce a Metalurg, a.s., Dubnica nad Váhom.

Produkcia v t na km² podľa územia /údaje sú len za stacionárne zdroje znečisťovania prostredia/

Územie	Tuhé emisie		Oxid siričitý		Oxid dusíka		Oxid uhoľnatý	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Slovenská republika	33 603	32 625	63 847	69 127	42 712	43 027	146 920	165 874
Trenčiansky kraj	4 146	3 843	33 252	37 232	7 329	6 892	10 481	11 476
Okres Ilava	337	317	34	38	887	778	2389	2038

Zdroj: www.statistics.sk

SWOT – analýza rozvoja regiónu

Silné stránky	Slabé stránky
vybavenie infraštruktúry v regióne (diaľnica, železnice, možnosť využitia prípadne letiska, rozvody: vody, elektriny, plynu, kanalizácie)	<i>úzko špecializovaný priemysel, predovšetkým orientovaný na strojársku a elektrotechnickú odvetvu, a taktiež aj automobilový priemysel</i>
vhodné podnikateľské prostredie pre rozvoj služieb	<i>pokles a nedostatok VPM hlavne pre odborníkov v strojárskom priemysle</i>
rozvinutá sieť a dostupnosť regionálnych stredných škôl s vysokou kvalitou všeobecného a odborného vzdelávania	<i>vysoký podiel znevýhodnených UoZ v evidencii – nad 50 rokov veku, prepustených z organizačných dôvodov, dlhodobo nezamestnaných a absolventov</i>
priaznivá veková a vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	<i>prevalencia strojárskych odborníkov v evidencii prevažne so učňovským vzdelaním</i>
geografická poloha	<i>útlm strojárkeho a elektrotechnického priemyslu</i>
možnosti cezhraničnej spolupráce s ČR	<i>vysoký podiel mužov v evidencii</i>
dostatok kvalifikovanej pracovnej sily	
Ohrozenia	Príležitosti
nedostatočné väzby medzi vzdelávacou sústavou a potrebami hospodárstva regiónu	<i>rozvoj malého a stredného podnikania za podpory nástrojov aktívnej politiky trhu práce</i>
Pretrvávajúca administratívna náročnosť národných projektov	<i>Vytvárať regionálne projekty v záujme riešenia situácie na trhu práce v regióne</i>
Nezáujem zamestnávateľov prijímať do pracovného pomeru znevýhodnených UoZ	<i>posilnenie systému celoživotného vzdelávania a cieľovej rekvalifikácie</i>
Meniaci sa legislatíva, usmernenia, metodické pokyny	<i>Odbúrať náročnú administratívu – využiť možnosti elektronického podávania žiadostí</i>

2. ANALÝZA TRHU PRÁCE OKRES ILAVA

Stav a predpokladaný vývoj rozsahu štruktúry zamestnanosti a štruktúry zamestnanosti

Okres Ilava podobne ako okres Trenčín patrí k regiónom v rámci Slovenskej republiky s dlhodobou evidovanou nízkou mierou nezamestnanosti a vysokým podielom zamestnanosti na celkovom objeme ekonomicky aktívneho obyvateľstva v porovnaní s ostatnými regiónmi v rámci SR. Hospodárska kríza výrazným spôsobom ovplyvnila vývoj zamestnanosti v regióne a následne aj vývoj nezamestnanosti ako dôsledku nerovnováhy medzi ponukou a dopytom na trhu práce v okrese Ilava. Hospodárska kríza sa dotkla predovšetkým výrobných firiem (elektrotechnický , strojársky priemysel) , sekundárne zasiahla prevažne firmy z oblasti stavebného priemyslu a drobných podnikateľov poskytujúcich rôzne druhy služieb.

Zamestnávateľa, v r. 2011 na trhu práce v okrese Ilava využívali pri obsadzovaní voľných pracovných miest vo svojich firmách agentúry dočasného zamestnávania. Uvedené agentúry vyhľadávali vhodných zamestnancov zo svojich databáz, ale zároveň sa obracali so žiadosťami o pomoc pri obsadení svojich voľných pracovných miest aj na ÚPSVaR.

Podiel vzniknutých dohôd o vykonaní prác, dohôd o o pracovnej činnosti v r. 2011 bol na celkovom podiele evidovaných uchádzačov o zamestnanie v roku 2011 v okrese Ilava takmer v podiele 2/3.

Pri obsadzovaní voľných pracovných miest zamestnávateľa takmer vždy pred uzatvorením riadnej pracovnej zmluvy využívali inštitút dohôd mimo riadneho pracovného pomeru v zmysle Zákonníka práce.

V oblasti vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti pretrváva stále záujem uchádzačov o zamestnanie o príspevok v súvislosti s vytvorením nových pracovných miest formou samozamestnania, t.j. vytvorením živností alebo inej podnikateľskej činnosti na základe iného ako živnostenského zákona. Najpreferovanejšie podporované profesie touto formou sú z oblasti služieb (kaderník, kozmetička, murár) resp. ostatných remeselných živností, nakoľko trh práce vyžaduje od občanov založenie živnosti. Zároveň na trhu práce prevažne práce sezónneho charakteru sú podmienené vznikom živností resp. vznikom dohôd o pracovnej činnosti, resp. dohôd o vykonaní práce.

Zamestnanosť v r. 2011 je v regióne okresu Ilava podmienená stavom a vývojom automobilového priemyslu, nakoľko za územím okresu sa nachádzajú subdodávateľské firmy predovšetkým automobiliek produkujúcich automobily KIA , BMV, PORSCHE, nakoľko v súčasnom období sa vyrába systémom JUST IN TIME , t.j. nevyrába sa na sklad, zamestnanosť v regióne takmer okamžite pociťuje vývoj produkcie v oblasti automobilového priemyslu. Zároveň stav a vývoj zamestnanosti a nezamestnanosti ako dôsledku deficitu v oblasti zamestnanosti podmienený aj rozhodnutiami vrcholového manažmentu vyššie uvedených firiem, nakoľko v období hospodárskej krízy uprednostňujú „lacnú pracovnú silu“ v iných regiónoch ako je SR, napr. Srbsko alebo štáty Severnej Afriky.

Zamestnanosť podľa KZAM v okrese Ilava r.2005-2010

Zamestnanosť podľa KZAM	Okres Ilava					
	rok 2005	rok 2006	rok 2007	rok 2008	rok 2009	rok 2010
Zákonodarcovia, vedúci a riadiaci zamestnanci	561	599	605	614	497	525
Vedeckí a odborní duševní zamestnanci	1 046	1 224	1144	1144	1308	1469
Technickí, zdravotníckí a pedagogickí zamestnanci a zamestnanci v príbuzných odboroch	1 521	1 542	1709	1709	2204	2069
Nižší administratívni zamestnanci	1 048	914	1080	1084	778	783
Prevádzkoví zamestnanci v službách a obchode	1 152	1 034	1004	931	835	969
Kvalifikovaní zamestnanci v poľnohospodárstve, lesníctve a v príbuzných odboroch (okr. obsl. stroj. a zariad.)	162	110	79	69	5	22
Remeselníci a kvalifikovaní výrobcovia, spracovatelia, opravári (okrem obsluhy strojov a zariadení)	2 827	2 737	1942	2693	2234	2707
Obsluha strojov a zariadení	3 627	3 020	3727	3885	2190	2239
Pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci	981	962	1364	1009	726	1222
Príslušníci armády (profesionálni vojaci)	0	0	0	0	0	0
Neuvedené zamestnanie (r.2005-2008 sa údaj nezverejňuje)	x	x	x	x	1775	439

Zdroj: www.statistics.sk

Pokles zamestnanosti v r. 2010 v porovnaní s obdobím 2009 bol v kategórii Technických zdravotníckych a pedagogických zamestnancov a zamestnancov v príbuzných odboroch.

**Zamestnanosť podľa SK NACE REV.2 v okrese Ilava r.2005-2010
(obdobie r. 2005-2008 OKEČ)**

Zamestnanosť podľa OKEČ	Okres Ilava					
	rok 2005	rok 2006	rok 2007	rok 2008	rok 2009	rok 2010
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a lesníctvo; Rybolov, chov rýb	570	485	1013	882	778	120
Priemyselná výroba	7 020	8 833	13568	14002	9269	6344
Stavebníctvo	225	218	1113	1245	1339	194
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	912	945	5524	4166	3245	1000
Hotely a reštaurácie, ubytovacie a stravovacie služby	45	43	276	318	532	x
Doprava, skladovanie, pošty a telekomunikácie	414	354	690	779	787	387
Finančné sprostredkovanie	87	86	216	217	166	72
Nehnutelnosti, prenájom a obchodné činnosti, činnosti v oblasti nehnuteľností	629	746	1467	1304	139	x
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	912	624	936	940	984	976
Školstvo, vzdelávanie	1 601	1 526	1595	1554	1316	1178
Zdravníctvo a sociálna pomoc	864	936	1224	1118	1776	413
Informácie a komunikácia	x	x	x	x	327	154
Odborné vedecké technické činnosti	x	x	x	x	255	x
Administratívne a podporné činnosti	x	x	x	x	901	413
Ostatné spoločenské, soc. a osob. služby, umenie	200	185	722	685	1145	60

Zdroj: www.statistics.sk

Pokles zamestnanosti v r. 2010 v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi je zrejmý z každej vykazovanej položky.

Stav a vývoj rozsahu a štruktúry voľných pracovných miest

V roku 2011 tvoril najväčší podiel voľných miest nahlásených pre UOZ vyučených, čo predstavovalo až 84,22 % z celkového počtu VPM zaevidovaných v r. 2011.

Počet voľných pracovných miest pre absolventov bol 30,73 % z celkového počtu nahlásených VPM v roku 2011. Najväčší podiel požadovaných absolventov bol zo strany zamestnávateľov so vzdelaním – vyučení, čo predstavovalo z celkového počtu voľných pracovných miest evidovaných UPSVaR v r. 2011 vhodných pre absolventom až 89,94 %.

Pre občanov so zdravotným postihnutím bolo zaevidovaných 17 VPM, čo predstavovalo iba 2,76 % z celkového počtu nahlásených voľných pracovných miest.

Štruktúra nahlásených voľných pracovných miest podľa vzdelania v r.2011

Stupeň vzdelania	Počet nahlásených VPM	VPM vhodné pre absolventov	VPM vhodné pre občanov so ZP
ZÁKL.	16	0	0
VYUČ.	518	170	16
SO	7	2	0
US	41	11	1
USO	16	5	0
USV	2	0	0
VYŠŠIE	9	0	0
VŠ	6	1	0
SPOLU	615	189	17

Deficitnými profesiami na trhu práce v okrese Ilava v roku 2011 boli profesie z oblasti strojárskoho priemyslu , a to presný obrábači materiálov : CNC frézari, CNC sústružníci, CNC vrtáči, nakoľko zamestnávateľia okrem obsluhy strojov vyžadovali ich nastavovanie , resp. programovanie.

Medziročne v r. 2011 nastal nárast počtu voľných pracovných miest evidovaných ÚPSVaR v okrese Ilava o 333,33 % , t.j. počet VPM v okrese Ilava s ktorými ÚPSVaR pracoval sa v r. 2011 strojnásobil v porovnaní s r. 2010, kedy ÚPSVaR evidoval za celý r. 2010 iba 205 VPM.

Štruktúra nahlásených voľných pracovných miest podľa KZAM v okrese Ilava v r. 2011

KZAM	Počet nahlásených VPM	VPM vhodné pre absolventov	VPM vhodné pre občanov so ZP
KZAM 0	0	0	0
KZAM 1	4	0	0
KZAM 2	8	1	0
KZAM 3	79	2	0
KZAM 4	13	7	0
KZAM 5	19	4	1
KZAM 6	6	0	0
KZAM 7	130	11	2
KZAM 8	293	125	0
KZAM 9	63	39	14
SPOLU	615	189	17

V evidencii VPM na ÚPSVaR Trenčín v okrese Ilava prevládali v roku 2011 VPM **KZAM 8 Obsluha strojov a zariadení**, čo predstavovalo 47,64 % z celkového počtu VPM. Ďalšou kategóriou, ktorá bola významne zastúpená v evidovaných voľných pracovných miestach boli profesie **KZAM 7 Remeselníci a kvalifikovaní výrobcovia, spracovatelia**, ktorí tvorili 21,14 % z celkového počtu evidovaných VPM v r. 2011. V najväčšom počte boli požadované zo strany zamestnávateľov predovšetkým profesie z oblasti strojárskoho priemyslu.

Stav a vývoj nezamestnanosti

Celkový stav a vývoj nezamestnanosti v regióne

Miera nezamestnanosti v regióne okresu Ilava v r. 2011 mala takmer stagnujúci charakter. V Januári 2011 dosiahla 7,13 %, v Júni 2011 7,20 %, v Decembri 2011 7,30 %. Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie k 31.12.2011 predstavoval 2594, čo medziročne v porovnaní s počtom 2432 UOZ k 31.12.2010 bol nárast o 6,71 %.

Na negatívnom vývoji miery nezamestnanosti sa prejavovala predovšetkým skutočnosť tolerancie vykonávania zárobkovej činnosti počas doby evidencie uchádzačov o zamestnanie v evidencii UOZ na UPSVaR a samotné podmienky na trhu práce, ktoré „nútia“ zamestnávateľov šetriť, t.j. neuzatvárať riadne pracovné pomery, ale iba dohody. Zamestnanosť je regionálne naviazaná na produkciu veľkých koncernov v oblasti automobilového priemyslu (napr. KIA).

Celkový vývoj počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie v okrese Ilava je spracovaný podrobne v nižšie uvedených tabuľkách.

Štruktúra UoZ z hľadiska pohlavia

UOZ	Rok 2011 v členení na kalendárne mesiace											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Muži	1281	1331	1357	1294	1288	1264	1238	1238	1232	1216	1261	1289
Ženy	1258	1242	1236	1201	1226	1269	1295	1300	1294	1277	1295	1305
Spolu	2539	2573	2593	2495	2514	2533	2533	2538	2526	2493	2556	2594

Podiel mužov z celkového počtu evidovaných UOZ v Januári 2011 bol 50,45 %, ženy tvorili 49,55 %. V Decembri 2011 bolo evidovaných 49,69 % mužov a 50,31 % žien z celkového počtu evidovaných UOZ. Počet žien a mužov v evidencii UOZ je takmer rovnocenne zastúpený počas celého roka 2011.

Štruktúra UoZ z hľadiska veku

Vek UOZ	Rok 2011 v členení na kalendárne mesiace											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
50 r. a viac	702	721	724	711	717	725	719	715	700	697	721	746
35-49 r.	769	773	770	738	739	728	731	736	708	699	719	751
25-34 r.	602	612	640	618	635	668	713	714	666	652	667	667
15-24 r.	466	467	459	428	423	412	370	373	452	445	449	430

Na základe štruktúry evidovaných UOZ podľa veku UOZ, je možné konštatovať, že vývoj podielu občanov vo veku 50 r. a viac na celkovom počte evidovaných UOZ v Januári 2011 dosahoval 27,65 %, no v Decembri 2011 narástol na 28,76 %. Pozitívnym zistením je fakt, že

podiel UOZ od 15-24 rokov veku v evidencii UOZ klesol v Decembri 2011 v porovnaní s obdobím Január 2011 z 18,35 % na 16,58 %. Najviac zastúpenou kategóriou v evidencii UOZ sú občania vo veku 35 až 49 rokov, v mesiaci Január tvorili 30,29 % z celkového počtu evidovaných UOZ, v Decembri 2011 28,95 %.

Štruktúra UoZ z hľadiska stupňa vzdelania

Stupeň vzdelania	Rok 2011 v členení na kalendárne mesiace											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
vzd.9 ved. výchova	4	3	2	0	0	1	1	1	1	2	2	2
vzd.8 vysokoškolské	207	199	195	198	234	284	316	300	265	255	235	229
vzd.7 vyššie	49	54	49	46	44	66	76	81	68	72	66	65
vzd.6 úpl.str.odb. s mat.	489	481	482	468	457	446	438	449	467	457	488	483
vzd.5 úpl.str.všeob. s mat.	75	75	78	76	77	73	76	76	72	71	79	74
vzd.4 úpl.str. s mat.	456	445	444	415	411	393	379	378	402	417	432	449
vzd.3 str.odb.bez mat.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
vzd.2 vyučenie	968	1015	1023	980	986	970	956	959	948	920	945	971
vzd.1 úplne základné	290	300	319	311	304	298	289	292	301	294	305	317
vzd.0 nedokončené zákl. a bez vzdel.	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4	3	3

V členení UOZ podľa vzdelania v roku 2011 v okrese Ilava bol stav v januári 2011 takmer totožný so stavom v decembri 2011, nepatrný nárast počtu evidovaných UOZ sa vyskytol v decembri 2011 v porovnaní s januárom 2011 v stupni vzdelania : 8,7,2,1, naopak nepatrný nárast v mesiaci december 2011 v porovnaní s obdobím január 2011 nastal v stupni vzdelania : 6,5,4.

Najväčší podiel UOZ tvorili v januári 2011 UOZ so stupňom vzdelania : 2 – vyučenie 38,12%, v decembri 2011 taktiež UOZ so stupňom vzdelania : 2 – vyučenie v celkovom podiele 37,43%.

Štruktúra UoZ z hľadiska KZAM

KZAM	Rok 2011 v členení na kalendárne mesiace											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
KZAM=1	40	39	43	42	40	41	44	43	43	41	39	40
KZAM=2	76	76	78	79	74	78	95	96	77	76	69	72
KZAM=3	187	190	181	177	181	177	191	195	180	179	184	182
KZAM=4	125	124	127	114	109	117	113	123	117	111	115	124
KZAM=5	231	226	228	238	230	224	220	215	215	221	230	220
KZAM=6	17	17	15	17	16	15	15	17	15	18	18	19
KZAM=7	307	312	310	301	310	297	292	283	260	252	261	276
KZAM=8	222	221	223	208	211	209	210	213	214	193	211	219
KZAM=9	210	220	208	192	204	204	193	193	208	216	238	254
KZAM=A	1123	1147	1179	1126	1139	1171	1160	1160	1197	1186	1191	1188
KZAM=0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0

Na základe štruktúry UOZ podľa KZAM, je zrejmé, že najväčší podiel tvorí KZAM A (posledného zamestnania) UOZ, ktorí pred evidenciou mali charakter osôb bez pracovného zaradenia, t.j. pred evidenciou nepracovali v konkrétnom zamestnaní, podiel týchto UOZ v Januári 2011 bol v objeme 44,23 % na celkovej počte UOZ, v Decembri 2011 45,80 %. Ďalšou najviac zastúpenou kategóriou boli UOZ KZAM 7 Remeselníci a kvalifikovaní výrobcovia, spracovatelia v období Január 2011 v objeme 12,09 % na celkovej počte evidovaných UOZ, v mesiaci December 2011 v objeme 10,64 % na celkovej počte UOZ, pri porovnaní období Január 2011 a December 2011 bol zaznamenaný ich pokles v objeme 2,26 % v mesiaci December 2011 na celkovej počte UOZ.

Počet občanov evidovaných viac ako 24 mesiacov pri porovnaní období január 2011 a december 2011 v okrese Ilava má rastúci charakter. V mesiaci január 2011 bolo evidovaných UOZ nad 24 mesiacov : 234 UOZ, ktorí predstavovali 9,22 % z celkového počtu UOZ, v mesiaci december 2011 to bolo už 411 UOZ čo predstavovalo až 15,84 % z celkového počtu evidovaných UOZ v okrese Ilava. Na tejto skutočnosti má predovšetkým podiel skutočnosť tolerancie vykonávania zárobkovej činnosti počas doby vedenia UOZ v evidencii UOZ na ÚPSVaR.

Štruktúra UoZ podľa doby evidencie na ÚPSVaR Štruktúra UoZ podľa doby evidencie na ÚPSVaR

Doba evidencie	Rok 2011 v členení na kalendárne mesiace											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
do 3 mesiacov	736	780	771	653	685	720	787	707	733	722	808	706
4 - 6 mesiacov	550	568	469	529	535	529	426	486	490	499	436	536
7 - 9 mesiacov	246	253	362	342	340	276	332	343	321	258	280	304
10 - 12 mesiacov	198	171	162	162	167	229	218	226	174	213	230	224
13 - 18 mesiacov	300	283	288	264	250	244	224	224	244	244	252	263

19 - 24 mesiacov	275	251	238	216	198	188	180	165	170	155	150	150
25 - 30 mesiacov	94	126	151	176	179	186	183	178	157	143	127	127
31 - 36 mesiacov	30	33	41	36	41	44	61	85	103	124	133	143
37 - 42 mesiacov	20	18	18	22	23	21	22	25	32	29	33	34
43 - 48 mesiacov	11	12	14	15	16	17	17	16	17	19	19	18
nad 48 mesiacov	79	78	79	80	80	79	83	83	85	87	88	89

Znevýhodnení uchádzači o zamestnanie na trhu práce

Štruktúra UoZ z hľadiska znevýhodnených skupín UoZ

Znevýhodnenie UoZ	Rok 2011 v členení na kalendárne mesiace											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
UoZ celkom	2539	2573	2593	2495	2514	2533	2533	2538	2526	2493	2556	2594
UoZ – ženy	1258	1242	1236	1201	1226	1269	1295	1300	1294	1277	1295	1305
UoZ – muži	1281	1331	1357	1294	1288	1264	1238	1238	1232	1216	1261	1289
UoZ nad 50 rokov	637	656	659	650	659	665	664	660	644	636	654	683
Absolventi	242	236	225	202	208	195	195	180	265	245	231	215
Dlhodobo evidovaní UoZ	910	901	927	905	896	879	884	889	916	895	900	920
Počet UoZ so ZP	113	113	107	105	111	118	115	119	109	108	109	107

Na základe vyššie uvedených faktov, najviac zastúpenou kategóriou z hľadiska znevýhodnenia sú UOZ dlhodobo evidovaní, v mesiaci január ich podiel tvoril 35,84 %, v mesiaci december 2011 35,50 %. Absolventi tvorili v januári 9,53 % z celkového počtu UOZ, v mesiaci december 2011 8,28 %. Občania nad 50 rokov tvorili v januári 2011 25,08 % z celkového počtu UOZ, v decembri 2011 26,33 %. Občania so ZP v januári 2011 tvorili 4,45 % z celkového počtu UOZ, v decembri 2011 4,12 %,

Po porovnaní období január 2011 a december 2011 vyplýva skutočnosť, že podiel evidovaných UOZ na celkovom počte UOZ klesol v decembri 2011 v kategórii: Dlhodobo evidovaných UOZ, Absolventov, Občanov so ZP. Naopak nárast bol zaznamenaný v mesiaci december 2011 v kategórii UOZ : Občanov nad 50 rokov veku.

Počet UoZ na 1 voľné pracovné miesto

Vývoj stavu voľných pracovných miest a počtu evidovaných UoZ za obdobie r. 2011

Popis položky	Rok 2010 v členení na kalendárne mesiace											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Počet VPM	24	18	15	11	122	138	138	164	156	287	287	297
Počet UoZ	2539	2573	2593	2495	2514	2533	2533	2538	2526	2493	2556	2594
Počet UoZ na 1 VPM (UOZ/VPM)	106	149	173	227	21	19	19	15	16	9	9	9

Vývoj počtu evidovaných VPM v roku 2011 mal stúpajúci charakter, v mesiaci január 2011 pripadalo na 1 VPM 106 UOZ, v mesiaci december 2011 to bolo už iba 9 UOZ.

Najvýznamnejším zamestnávateľom, ktorý nahlásil VPM bola firma TEMPO, s.r.o., Dubnica nad Váhom.

Politika trhu práce

Sprostredkovanie zamestnania

Sprostredkovanie zamestnania v roku 2011 prebiehalo ako činnosť zameraná na vyhľadávanie pracovných miest a zároveň ponúkajúce vhodné zamestnanie uchádzačom o zamestnanie a záujemcovi o zamestnanie. ÚPSVaR ďalej na základe doručených požiadaviek zamestnávateľov vyhľadával a ponúkal vhodných zamestnancov zamestnávateľom.

ÚPSVaR Trenčín v okrese Ilava realizoval sprostredkovanie zamestnania na pracoviskách ÚPSVaR: Dubnica nad Váhom a Ilava.

V období roku 2011 v okrese Ilava sa uskutočnilo 15 výberových konaní pre zamestnávateľov. Na týchto VK sa zúčastnilo 278 uchádzačov o zamestnanie a 10 občanov.

Prehľad vyradených UoZ v r. 2011 je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Štruktúra vyradených UoZ za r. 2011

Dôvod vyradenia UoZ	Rok 2010 v členení na kalendárne mesiace											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Umiestnení cez ÚP	23	22	20	36	17	14	15	10	20	18	11	5
Umiestnení inak (sám, SZČO)	143	159	169	209	205	190	200	152	279	197	121	118
Vyradení pre nespôluprácu	8	20	6	14	13	24	10	11	8	18	12	16
Ostatní (požiadanie o vyradenie, iné)	36	29	40	34	37	46	40	35	85	36	52	51
Spolu	210	230	235	293	272	274	265	208	392	269	196	190

V rámci sprostredkovania zamestnania bolo umiestnených na trhu práce prostredníctvom ÚPSVaR v okrese Ilava 211 UoZ, čo predstavuje 6,95 % z celkového počtu vyradených UoZ za obdobie r. 2011.

Sprostredkovanie zamestnania vykonávalo v regióne okresu Ilava 6 štátnych zamestnancov - sprostredkovateľov. Na jedného zamestnanca, ktorý sa podieľal na sprostredkovaní zamestnania UOZ potom pripadlo v rámci ročného priemerného stavu evidovaných UoZ 423 evidovaných UoZ za r. 2011.

Odborné poradenské služby § 43

V roku 2011 ÚPSVaR Trenčín v okrese Ilava poskytol **2305 odborných poradenských služieb**, spolu **2305** UoZ odborné poradenské služby, z toho bolo **1149** žien.

V rámci odborného poradenstva sa realizovalo individuálnou formou vypracovanie individuálneho akčného plánu so znevýhodnenými UoZ v zmysle §8 písm. a),b),c),d) zák.č.5/2004 Zákona o službách zamestnanosti, a to:

- absolventi škôl
- občania starší ako 50 rokov veku
- dlhodobo evidovaní UoZ
- osamelí rodičia s deťmi

nakoľko v evidencii uchádzačov o zamestnanie tvoria podstatnú časť občania nad 50 rokov, uvedená kategória bola zastúpená najpočetnejšie i pri vypracovaní individuálneho akčného plánu zo znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie. Uvedená kategória občanov sa v evidencii uchádzačov o zamestnanie akumuluje – narastá, a práve preto sa javí ako najrizikovejšia. Občania nad 50 rokov uvádzajú ako dôvod neúspechu na trhu práce, priamu alebo nepriamu diskrimináciu zo strany zamestnávateľov, resp. personálnych agentúr. Na základe zistení ÚPSVaR táto kategória UOZ je flexibilná, kvalifikačne vybavená, avšak nemá dostatočné znalosti z oblasti cudzieho jazyka (ANJ, NEJ).

Individuálnych akčných plánov bolo celkovo vypracovaných s 705 uchádzačmi o zamestnanie, z toho s 356 ženami.

U uchádzačov o zamestnanie, ktorým boli vypracované IAP, stále prevládalo aj v r. 2011 učňovské vzdelanie, najmenšou skupinou boli UoZ so základným vzdelaním a bez vzdelania.

Mimo IAP odborný poradca realizoval individuálny poradenský rozhovor so 139 uchádzačmi o zamestnanie.

V rámci individuálnych poradenských rozhovorov boli klienti poučení o možnosti uplatňovania nástrojov aktívnej politiky trhu práce. Najväčší záujem prejavili o nástroje aktívnej politiky ako vzdelávacie kurzy a príspevok na začatie samostatnej zárobkovej činnosti, ktorí mnohí vnímajú ako jediné východisko uplatnenia sa na trhu práce. Zo strany absolventov škôl pretrváva veľký záujem o absolventskú prax.

Odborný poradca ďalej realizoval aj výber na vzdelávanie a prípravu pre trh práce individuálnou formou. Individuálne sa výberu zúčastnilo 194 UoZ. Najväčší záujem prejavili klienti o vzdelávacie kurzy ako: intenzívne jazykové kurzy, opatrovatelka, účtovníctvo, pracovník SBS, zvärač.

Skupinové poradenské aktivity sa v r. 2011 v okrese Ilava neboli realizované.

Finančné príspevky v rámci odborných poradenských služieb neboli v r. 2011 poskytované v okrese Ilava.

Poskytovanie informačných a poradenských služieb

V roku 2011 ÚPSVaR v pôsobnosti okresu Ilava poskytol celkovo 8813 informačných a poradenských služieb 7679 individuálnou formou, 2524 skupinovú formou.

Najväčší podiel poskytnutých informačných a poradenských služieb opäť ako v r. 2010 aj v r. 2011 spočíval v informáciách o VPM - 2488 IPS služieb, čo predstavuje 28,23 % z celkového počtu poskytnutých IPS služieb v roku 2011.

Informačné a poradenské služby boli poskytnuté 2338 klientom individuálne, 886 skupinovú formou, z toho bolo 1062 žien - IPS individuálnou formou, na skupinových aktivitách sa zúčastnilo 428 žien. Občanov so ZP bolo v rámci poskytnutých IPS služieb individuálnou formou 82, na skupinových IPS službách sa zúčastnilo 56 občanov so ZP.

V rámci IPS služieb boli poskytnuté IPS služby žiakom SŠ a ZŠ, ktorých sa zúčastnilo 111 žiakov SŠ a ZŠ. IPS služby boli poskytnuté skupinovú formou, bolo zrealizovaných 7 skupinových IPS stretnutí na ZŠ a 2 skupinové IPS stretnutia na SŠ.

IPS služby v roku 2011 boli v okrese Ilava poskytnuté 114 zamestnávateľským subjektom individuálnou formou v celkovom objeme 219 IPS služieb. Najviac boli zastúpené informácie týkajúce sa výberu zamestnanca v celkovom objeme 65 IPS služieb.

Zamestnávanie cudzincov

V okrese Ilava bolo v roku 2011 podaných celkovo 10 nových žiadostí o udelenie povolenia na zamestnanie pre občanov tretích krajín, na ktoré aj boli udelené povolenia na zamestnanie (Kórejská republika 6, Macedónsko 1, Kanada 1, Ukrajina 1, Azerbajdžan 1) Predĺžených bolo 9 povolení na zamestnanie. Povolenia na zamestnanie boli vydávané a predlžované hlavne v oblasti automobilového priemyslu, zdravotníctva a sklárstva Z dôvodu ukončenia pracovnoprávneho vzťahu boli odňaté 4 povolenia na zamestnanie.

V okrese Ilava v roku 2011 začalo pracovať na pracovnoprávny vzťah 49 občanov EÚ, pracovnoprávny vzťah ukončilo v tomto období 38 občanov EÚ. Celkový počet občanov EÚ vyslaných na výkon práce bol 28, vyslanie ukončilo 27 osôb. Hlavnou oblasťou zamestnania bola automobilová priemyselná výroba, stavebníctvo, informačné technológie a sklársky priemysel. 8 občanov tretích krajín, na zamestnanie ktorých sa na území SR nevyžaduje povolenie na zamestnanie, začalo pracovnoprávny vzťah, 7 občanov tretích krajín ukončilo pracovnoprávny vzťah.

Agentúry dočasného zamestnávania - § 29

V roku 2011 bolo vydané povolenie pre agentúru dočasného zamestnávania nasledovným subjektom:

STOND, s.r.o., L.Štúra 1, 018 41 Dubnica nad Váhom

B&B Business Group, s.r.o., M.Gorkého 380/18, 018 51 Nová Dubnica

Agentúra GM-STEEL, s.r.o., Partizánska 1281/14, 018 41 Dubnica n/Váhom má pozastavené povolenie na vykonávanie činnosti.

Poskytnutie náhrady časti cestovných výdavkov UoZ, ktoré súvisia s absolvovaním pohovoru alebo výberového konania u zamestnávateľa - § 32

Príspevok je financovaný zo štátneho rozpočtu.

Okres Ilava Spolu	Z toho ženy	Z toho znevýhodnení	Celková výška poskytnutých príspevkov v Eur
62	37	18	496,03

Vzdelávanie a príprava pre trh práce - § 46

V roku 2011 sa realizovali 3 druhy vzdelávania a prípravy pre trh práce:

- Tradičné remeslá (Modul: Viazanie a aranžovanie kvetín, Modul: Od Adventu do Vianoc)
- Operátor CNC strojov
- Nechtový dizajn

Vzdelávanie bolo financované z národných projektov NP III-2/A Vzdelávanie a príprava pre trh práce a NP III-2/B Zvyšovanie zamestnanosti a zamestnateľnosti znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie. Podrobnejší prehľad poskytuje nasledovná tabuľka.

Spôsob financovania	Dohodnutý počet UoZ	Dohodnutá suma (kurzovné) v Eur	Ženy z celk. počtu UoZ	Znevýhodnení z celk. počtu
NP III-2/A	2	1 996,80	0	0
NP III-2/B	14	6 870,60	14	14

Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť - § 49

Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť (SZČ) vyplácaný formou paušálneho príspevku podľa § 49 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2011 spolufinancovaný zo zdrojov štátneho rozpočtu a Európskeho sociálneho fondu a realizovaný v súlade s národným projektom NP I-2/D.

V roku 2011 sme zaznamenali výrazný nárast záujemcov o poskytnutie predmetného príspevku.

Prehľad vývoja v realizácii príspevku na SZČ v roku 2011 za okres Ilava

Dohodnuté pracovné miesta	Dohodnutá suma v Eur	Vytvorené pracovné miesta	Počet umiestnených UoZ
91	234.329,55	96	96

Štruktúra umiestnených UoZ na SZČ (vytvorené PM)

Štruktúra	SPOLU	ILAVA
Ženy	128	43
Absolventi §8 a)	29	13
Nad 50 rokov §8 b)	26	13
DNO §8 c)	52	23
Rod. život §8 d)	8	7
Zverenie súdom §8 e)	2	1
Zdravotné. dôvody §8 f)	0	0
EU cudzinec §8 g)	0	0
OZP §8 h)	2	1
Pokles schopnosti §8 i)	0	0
Cudzinec azyľ §8 j)	0	0
Nemôže vykon. zamestnanie §8 k)	30	8
Neskoč. štúdia §8 l)	0	0
Nezik. 1 zamest. pred VT §8 m)	0	0
Skonč. ústav. a ochr. výchovy §8 n)	0	0
Prepustenie z VT. a väzby §8 o)	0	0

Príspevok na zapracovanie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie - §49a

V okrese Ilava v roku 2011 nebola uzatvorená ani jedna dohoda so zamestnávateľom o zapracovaní znevýhodneného uchádzača o zamestnanie pred prijatím do zamestnania.

Preto v roku 2012 navrhujeme zvýšiť informovanosť napr. zverejnením informácií v miestnych a regionálnych médiách, osobným prípadne písomným oslovením potencionálnych

zamestnávateľov aby bol zo strany zamestnávateľov väčší záujem o zamestnávanie znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného UoZ - § 50

V roku 2011 sa príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie realizoval mimo národných projektov a bol financovaný zo štátneho rozpočtu. Zamestnávateľov neprejavili záujem o tento príspevok. Úrad uzatvoril dohodu len s 2 zamestnávateľmi na vytvorenie 3 pracovných miest. Z toho jeden zamestnávateľ od dohody odstúpil ešte pred začatím plnenia podmienok dohody.

	Počet vytvorených PM	Priemerný počet mesiacov	Celková výška príspevku v Eur	Priemerná výška príspevku v Eur
Ilava	3	12	4073,76	1 357,92

Príspevok je určený na zamestnávanie znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie v zmysle § 8 Zákona č.5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov štruktúru znevýhodnených ukazuje nasledovná tabuľka:

	§8 b)	§8 c)	§8 k)
Ilava	2	2	1

Príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami - §50a

Príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami sa realizoval do 31.10.2011 mimo národných projektov a bol financovaný zo štátneho rozpočtu. Od 01.12.2012 sa príspevok realizoval v súlade s Národným projektom č. I-2/D " Vybrané aktívne opatrenia trhu práce na podporu zamestnanosti" a bol financovaný zo zdrojov ESF a ŠR.

V sledovanom období vzrástol záujem zamestnávateľov o daný príspevok. Je to dané tým, že zamestnávatelia nemajú záujem o príspevok v zmysle §50 a príspevok na novovytvorené pracovné miesto v zmysle §50e skončil 31.12.2010. V roku 2011 uzatvoril úrad dohodu so 19 zamestnávateľmi na podporu 35 pracovných miest v celkovej dohodnutej výške 151 846,80 Eur.

	Počet podporených PM	Priemerný počet mesiacov	Celková výška príspevku v Eur	Priemerná výška príspevku v Eur
Ilava	35	24	151 846,80	4338,48

Celkovo bolo podporených 35 uchádzačov o zamestnanie z toho 15 UoZ bolo znevýhodnených v zmysle §8 zákona č.5/2004 zákona o službách zamestnanosti.

Štruktúra znevýhodnených UoZ

	§8 a)	§8 b)	§8 c)
Ilava	3	6	6

Najviac pracovných miest bolo podporených v službách a v remeselníckych profesiách.

SWOT - analýza politiky zamestnanosti a trhu práce §50 a §50a

Silné stránky	Slabé stránky
Pri vysokej odvodovej záťaži je takýto príspevok pre zamestnávateľa výhodný, prispieva k vytváraniu nových pracovných miest	<i>Administratívna náročnosť príspevkov, zložitosť príspevku, pri §50a je nutná spolupráca s účtovníkom, resp. mzdárom zamestnávateľa</i> <i>Výška príspevkov a priveľká byrokracia</i>
Ohrozenia	Príležitosti
Pretrvávajúca administratívna náročnosť národných projektov	<i>Odbúrať náročnú administratívu – využiť možnosti elektronického podávania žiadostí</i>
Meniaca sa legislatíva, usmernenia, metodické pokyny	<i>Prepojenosť jednotlivých inštitúcií- SP, ZP, DÚ, Inšpektorát práce</i>
Nezáujem zamestnávateľov prijímať do pracovného pomeru znevýhodnených UoZ	<i>Spolupodieľať sa pri realizácii projektov so zamestnávateľmi</i>
Dĺžka vedenia UoZ v evidencii UoZ pre účely poskytovania príspevkov je prídlhá	<i>Vytvárať regionálne projekty v záujme riešenia situácie na trhu práce v regióne</i>

Príspevok na podporu vytvárania a udržania pracovných miest v sociálnom podniku - § 50c

V roku 2011 bola uzatvorená 1 dohoda o poskytnutí príspevku na podporu vytvárania a udržania pracovných miest v sociálnom podniku refundáciou finančných prostriedkov na 2 pracovné miesta pre znevýhodnených UoZ z evidencie úradu v dohodnutej sume 12 070,56 Eur. Z uzatvorenej dohody bolo reálne vytvorené len jedno pracovné miesto.

Príspevok na podporu vytvárania a udržania pracovných miest v sociálnom podniku bol financovaný zo štátneho rozpočtu.

Príspevok na podporu udržania zamestnanosti - § 50 d

Príspevok na podporu udržania zamestnanosti sa poskytuje zamestnávateľovi, ktorý zachová pracovné miesta aj v prípade vážnych prevádzkových dôvodov, pre ktoré nemôže zamestnancom pridelovať prácu a ktorý v záujme predísť alebo obmedziť prepúšťanie zamestnancov po dohode s úradom obmedzí na prechodné obdobie svoju prevádzkovú činnosť tak, že nebude zamestnancom pridelovať prácu v rozsahu najmenej 4 % ustanoveného týždenného pracovného času.

V roku 2011 neboli podpísané nové dohody so zamestnávateľmi avšak zamestnávateľa s ktorými boli podpísané dohody v roku 2009 žiadali o vyplatenie príspevku na podporu udržania zamestnanosti aj v roku 2011.

Celkový počet podporených pracovných miest na ktoré bol vyplatený príspevok - 275. Celkový poskytnutý príspevok - 14 531,24 Eur.

Okres	Počet podporených pracovných miest na ktoré bol 1x vyplatený príspevok	Celkový počet podporených pracovných miest	Celkový poskytnutý príspevok v Eur
Ilava	3	275	14 531,24

Príspevok sa zamestnávateľovi poskytoval na úhradu preddavku na zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a príspevku na starobné dôchodkové sporenie, platených zamestnávateľom z náhrady mzdy a na úhradu preddavku na zdravotné poistenie a poistného na sociálne poistenie plateného zamestnancom z náhrady mzdy, ktorá patrí zamestnancovi.

Príspevok na podporu regionálnej a miestnej zamestnanosti - § 50i

V okrese Ilava nastúpilo do pracovného pomeru 34 znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie, ktorí pracovali pre 9 obcí, jedno mesto a jednu organizáciu, ktorá vykonávala svoju činnosť v niektorej z oblastí podľa § 52a ods. 1 písm. a). Celkovo bolo zazáväzkovaných 123 150,96 €.

Počet subjektov realizujúcich AČ	Počet uzatvorených dohôd	Dohodnuté PM	Vytvorené PM
11	13	35	34

Štruktúra umiestnených UoZ

Ženy	5
§ 8 a)	2
§ 8 b)	23
§ 8 c)	7
§ 8 h)	6
§ 8 k)	5

Boli prijímaní predovšetkým na profesie pomocných pracovníkov - upratovačka, údržbár, vodič. Pomáhali pri separácii odpadu, úprave verejných priestranstiev, údržbe zelene, likvidácii divokých skládok odpadu, údržbe a oprave majetku obce.

Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe - § 51

Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe bol vyplácaný formou paušálneho príspevku podľa § 51 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti. Od 1.1.2011 do 30.06.2011 bola výška paušálneho príspevku v sume 185,38 EUR, od 1.7.2011 sa zvýšila sumu životného minima a výška paušálneho príspevku sa zmenila na sumu 189,83 EUR.

Dohody uzatvorené od 01.01.2011 boli financované zo zdrojov ESF a ŠR v súlade s Národným projektom Absolventská prax, kód NP: 27110130017.

Počet zaradených absolventov škôl na absolventskú prax za rok 2011

Okres	Počet absolventov zaradených na absolventskú prax
Ilava	99

Štruktúra zaradených znevýhodnených absolventov na absolventskej praxi

Ženy	74
§8a	73
§8b	0

§8c	6
§8d	0
§8e	0
§8f	0
§8g	0
§8h	0
§8i	0
§8j	0
§8k	1
§8l	0
§8m	0
§8n	0
§8o	0
§8p	0

- celková dohodnutá výška príspevku v okrese Ilava bola 71 678,46 Eur
- priemerná doba vykonávania absolventskej praxe jedným absolventom v okrese Ilava bola 3,5 mesiaca
- úspešnosť vykonávania absolventskej praxe z hľadiska umiestnenia absolventa na trhu práce, u zamestnávateľa, u ktorého vykonával absolventskú prax, alebo u iného zamestnávateľa, t.j. počet absolventov, ktorí počas absolventskej praxe príp. po jej ukončení sa umiestnili (zamestnali sa) na trhu práce bol 11
- úspešnosť absolventskej praxe vykonávanej v roku 2011 v okrese Ilava bola 11,11 %, t.j. 11 absolventov našlo uplatnenie na trhu práce

Aktivácia uchádzačov o zamestnanie - § 52, § 52a

	Počet subjektov realizujúcich AČ	Počet uzatvorených dohôd	Dohodnuté PM	Priemerný doba trvania miesta v mesiacoch	Vytvorené PM	Počet miest pre organizátorov
§ 52	1	1	1	6	1	0
§ 52a	0	0	0	0	0	0

Štruktúra umiestnených UoZ na aktivačnú činnosť

Počet umiestnených UoZ		§ 52
		1
Z toho	Ženy	0
	§ 8 b)	1
	§ 8 c)	1
	§ 8 h)	1

Dohodnuté a poskytnuté finančné prostriedky v Eur

	Výška dohodnutého príspevku
§ 52	151,20

Príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb - § 52

V roku 2011 využila príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb jedna obec, zamerané na verejno-prospešné práce.

Vykonávali sa tieto činnosti:

- čistenie a budovanie odtokov, čistenie a kosenie verejných priestranstiev, zvoz separovaného odpadu, nátery lavičiek a detských preliezok.

Príspevok na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby - § 52a

Do aktivačnej činnosti formou dobrovoľníckej služby sa v roku 2011 v okrese Ilava nezapojil žiadny subjekt.

Príspevok na dochádzku za prácou - § 53

Príspevok na dochádzku za prácou poskytuje úrad mesačne na úhradu časti preukázaných cestovných výdavkov na dochádzku z miesta trvalého pobytu alebo z miesta prechodného pobytu zamestnanca do miesta výkonu zamestnania uvedeného v pracovnej zmluve alebo na úhradu časti preukázaných cestovných výdavkov na dochádzku z miesta trvalého pobytu alebo z miesta prechodného pobytu občana do miesta prevádzkovania samostatnej zárobkovej činnosti.

Na príspevok na dochádzku za prácou má občan právo, ak spĺňa stanovené podmienky a to: občan, ktorý bol UoZ vedeným v evidencii o zamestnanie najmenej 3 mesiace a bol vyradený z evidencie UoZ z dôvodu podľa § 36 ods. 1 písm. a) alebo b) zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na úhradu časti preukázaných cestovných výdavkov na dochádzku z miesta trvalého pobytu alebo z miesta prechodného pobytu do miesta výkonu zamestnania uvedeného v pracovnej zmluve a späť alebo na úhradu časti preukázaných cestovných výdavkov na dochádzku z miesta trvalého pobytu alebo z miesta prechodného pobytu do miesta prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti a späť.

Príspevok na dochádzku sa poskytuje v sume preukázaných cestovných výdavkov, najviac v sume 135 eur mesačne v závislosti od vzdialenosti miesta výkonu zamestnania alebo miesta prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti od miesta trvalého pobytu zamestnanca alebo od miesta prechodného pobytu.

Schválené žiadosti boli financované z finančných prostriedkov NP 1-2, NP 1-2/B, NP 1-2/D a štátneho rozpočtu.

Pri financovaní z národných projektov je financovanie v pomere: štátny rozpočet (15 %) a zdroje ESF (85 %).

Kumulatív od začiatku roka 2011 - okres Ilava

Počet podporených UoZ	241
z toho ženy	127
Celkový finančný príspevok v Eur	50 751,93

Štruktúra - od 1. mája 2008 sa nesleduje u žiadateľov na tento príspevok štruktúra žiadateľa, pretože príspevok dostane každý občan bez ohľadu na štruktúru, ak spĺňa zákonom stanovené podmienky.

Priemerný počet mesiacov vyplácania príspevku na jedného občana okres Ilava: 7 mesiacov.

Priemerná výška príspevku na 1 občana v okres Ilava: 35,00 Eur.

Príspevok na dopravu do zamestnania -§ 53b

O tento príspevok zatiaľ nepožiadali ani jeden zamestnávateľ i napriek informovanosti a publicity o poskytnutej pomoci.

Preto v roku 2012 je potrebné zvýšiť informovanosť a publicitu o poskytnutej pomoci napr. zverejnením informácií v miestnych a regionálnych médiách, osobným prípadne písomným oslovovaním potencionálnych zamestnávateľov o možnosti poskytnutia príspevku.

Príprava na pracovné uplatnenie občana so zdravotným postihnutím - § 55a

V roku 2011 nebol poskytnutý príspevok na pracovné uplatnenie občana so zdravotným postihnutím v okrese Ilava.

Príspevok na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska - § 56

V roku 2011 bolo prostredníctvom § 56 v chránených dielnach a na chránených pracoviskách vytvorených **7** pracovných miest pre občanov so zdravotným postihnutím.

Pracovné miesta boli vytvorené v nasledovných profesiách:

Profesia	KZAM	Počet pracovných miest
pomocný účtovník	3433	1
predavač	5211	3
robotník	9142	2
masér	514402	1

Celková výška dohodnutého príspevku predstavuje **59 548,08** Eur. Priemerná výška príspevku na jedno pracovné miesto bola **8506,87** Eur.

Celková výška dohodnutého príspevku na pracovné miesta obsadené UoZ so ZP predstavuje **59 548,08** Eur. Priemerná výška príspevku na jedného UoZ so ZP **8506,87** Eur.

V roku 2011 nebola predčasne ukončená žiadna dohoda uzatvorená v zmysle § 56, do evidencie UoZ pred uplynutím dvoch rokov neprišiel žiadny UoZ.

V porovnaní s predchádzajúcim obdobím sme zaznamenali nárast počtu vytvorených pracovných miest.

Štruktúra umiestnených UoZ – §56 v roku 2011

Počet umiestnených UoZ	7
Ženy	4
Absolventi § 8 a)	0
Nad 50 rokov § 8 b)	3
DNO § 8 c)	0
§ 8 d)	0
§ 8 e)	0
Zdravotné dôvody § 8 f)	0
§ 8 g)	0
OZP § 8 h)	7
§ 8 i)	0
§8 j)	0
§8 k)	0
§8 l)	0
§8 m)	0
§8 n)	0
§8 o)	0

Príspevok na udržanie občana so ZP v zamestnaní - § 56a

V roku 2011 boli prostredníctvom § 56a podporené 2 pracovné miesta pre občanov so ZP.

Pracovné miesta boli vytvorené v nasledovných profesiách:

Profesia	KZAM	Počet prac.miest
Predavačka	5211	2

Celková výška dohodnutého príspevku predstavuje 2 419,38 Eur. Priemerná výška príspevku na jedno pracovné miesto bola 1209,69 Eur.

V roku 2011 nebola predčasne ukončená žiadna dohoda uzatvorená v zmysle § 56a.

Štruktúra PM – § 56a v roku 2011

Počet spolu	1
Ženy	2
ZP do 70%	2

Príspevok občanovi so zdravotným postihnutím na samostatnú zárobkovú činnosť - § 57

Príspevok občanovi so ZP na SZČ podľa § 57 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v roku 2011 bol financovaný zo zdrojov štátneho rozpočtu.

V roku 2011 boli uzatvorené 4 dohody v zmysle § 57 s UoZ so ZP na celkovú sumu 32.188,16 Eur. Príspevok bol v roku 2011 poskytnutý 4 UoZ so ZP vo výške 32.188,16 Eur.

Štruktúra UoZ so ZP:

UoZ so ZP	Pohlavie	Dĺžka evidencie (v mesiacoch)	Znevýhodnenie	Vek	SK Nace Rev.2
1	Ž	21	c,h	45	47.19
1	Ž	6	h	29	69.10
1	M	6	c,h	49	33.19
1	M	8	h	46	85.59

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že zo štyroch UoZ boli 2 muži a 2 ženy. Všetci UoZ so ZP sú z vekovej kategórie od 25 do 54 rokov a sú znevýhodnení.

Štruktúra umiestnených UoZ - § 57 v roku 2011 (vytvorené PM)

Počet umiestnených UoZ	5
Ženy	2
Absolventi § 8 a)	0
Nad 50 rokov § 8 b)	0
DNO § 8 c)	2
§ 8 d)	0
§ 8 e)	0
Zdravotné dôvody § 8 f)	0
§ 8 g)	0
OZP § 8 h)	5
§ 8 i)	0
§ 8 j)	0
§ 8 k)	0
§ 8 l)	0
§ 8 m)	0
§ 8 n)	0
§ 8 o)	0

UoZ so ZP začali prevádzkovať samostatne zárobkovú činnosť v nasledovných oblastiach :
Maloobchod, oprava a údržba, vzdelávanie a výkon advokácie

Príspevok na obnovu alebo technické zhodnotenie hmotného majetku CHD alebo CHP - § 57a

Na uvedený príspevok nebola v roku 2011 uzatvorená žiadna dohoda.

Príspevok na činnosť pracovného asistenta - § 59

O príspevok na činnosť pracovného asistenta požiadala jedna OSZČ so zdravotným postihnutím, s ktorou bola podpísaná aj dohoda o poskytnutí príspevku. Miesto asistenta bolo obsadené uchádzačom mimo evidencie. Pracovný asistent poskytuje pomoc OSZČ so zdravotným postihnutím pri vykonávaní zamestnania v maloobchode s novinami. Celkový dohodnutý príspevok na 12 mesiacov bol vo výške 5 009,28 Eur.

Vyplatený príspevok v roku 2011 bol vo výške 3 238,72 Eur.

Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov CHD a CHP a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov - § 60

Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov CHD a CHP a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov podľa § 60 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v roku 2010 bol financovaný zo zdrojov štátneho rozpočtu.

Prehľad vývoja v realizácii príspevku - § 60 v roku 2011

- celková výška príspevkov v regióne – 154 761,84 Eur
- priemerná výška príspevku na 1 PM občana so ZP - 611,71 Eur
- počet podporených pracovných miest - 253

Príspevok na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov nebol.

3. ANALÝZA SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY OKRES ILAVA

Analýza a očakávané tendencie vývoja pomoci v hmotnej núdzi

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín v zmysle zákona NR SR č. 453/2003 Z.z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí a rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona NR SR č. 599/2003 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov poskytuje v okrese Ilava pomoc v hmotnej núdzi na dvoch pracoviskách: v Ilave a Dubnici nad Váhom.

V oblasti poskytovania pomoci v hmotnej núdzi dávkou a príspevkami sa aj v roku 2011 kládol dôraz na aktivizáciu občana využitím všetkých dostupných nástrojov pomoci. Dôležitým cieľom bolo zabezpečenie základných životných podmienok sociálne slabších občanov s nízkymi príjmami alebo bez príjmov, bezodkladným rozhodovaním pomoci v hmotnej núdzi a následným poskytovaním dávky a príspevkov v hmotnej núdzi. Pritom dôraz na aktívnu účasť občana na zlepšení si vlastnej sociálnej situácie zostal zachovaný.

V roku 2011 sme zaznamenali negatívne dôsledky ekonomickej krízy, ktorú najhoršie znášali najmä občania, ktorí náhle stratili zamestnanie a ocitli sa v systéme pomoci v hmotnej

núdzi. Zamestnávateľia nevytvárali dostatočný počet trvalých pracovných miest a občania preto nemali možnosť sa zamestnať a riešiť si sociálnu situáciu. Následkom negatívnych vplyvov na hospodárstvo a zároveň dlhodobým poskytovaním dávky a príspevkov v hmotnej núdzi po strate zamestnania sa znižovala pracovná flexibilita občanov, zhoršili sa najmä ich pracovné návyky, zvýšila sa apatia a vznikol nezáujem o dianie v spoločnosti. Dochádzalo k absencii snahy o ďalšiu seberealizáciu, prípadne záujmu o rodinu. Potrebné je preto aj naďalej klásť dôraz na motiváciu a aktívnu účasť občanov pri riešení vlastnej nepriaznivej sociálnej situácie s využitím všetkých ponúkaných prostriedkov na dosiahnutie maximálneho získania výhod v rámci platných právnych predpisov.

Napriek ekonomickej kríze sme v roku 2011 zaznamenali pokles počtu poberateľov dávky a príspevkov v hmotnej núdzi. Dôvodom tejto skutočnosti bol fakt, že občania nemali uzatvorený trvalý pracovný pomer a nemali preto príjem zo závislej činnosti, avšak využívali štatút zamestnania na dohody o vykonaní práce a dohody o pracovnej činnosti. Vo väčšej miere s vzhľadom na príjem z týchto dohôd sa odnímal nárok na dávku a príspevky v hmotnej núdzi, nakoľko príjem z dohôd prevyšoval sumu nárokov stanovených platným zákonom o pomoci v hmotnej núdzi. Uvedená skutočnosť mala za následok aj zníženie počtu poberateľov dávky a príspevkov v hmotnej núdzi v roku 2011.

Výrazný pokles počtu poberateľov bol zaznamenaný v mesiacoch január a február 2011 u poberateľov – dôchodcov následkom zvýšenia dávky dôchodkového poistenia.

Práca v oblasti poskytovania dávky a príspevkov v hmotnej núdzi je náročná aj z dôvodu legislatívnych zmien. Vyžaduje si kvalitnú odbornú zdatnosť, flexibilitu a neustále vzdelávanie pracovníkov

Činnosť v oblasti pomoci v hmotnej núdzi bola v roku 2011 zameraná na:

- rozhodovanie o dávkach a príspevkoch v hmotnej núdzi a náhradnom výživnom
- poskytovanie dotácií na stravu, školské potreby
- vybavovanie podaní občanov a poskytovanie poradenstva občanom
- koordináciu činnosti orgánov a organizácií uvedených v zákone o pomoci v hmotnej núdzi

V roku 2011 Úrad PSVR Trenčín prostredníctvom svojich pracovísk Ilava a Dubnica nad Váhom v rámci konania o pomoci v hmotnej núdzi a náhradnom výživnom rozhodol celkovo v 4 878 prípadoch, z čoho bolo 4515 rozhodnutí vydaných v konaní o pomoc v hmotnej núdzi a zvyšok, t.j. 363 rozhodnutí bolo vydaných v konaní o náhradnom výživnom.

Oproti roku 2010 bol zaznamenaný nižší počet poberateľov s následným znížením sumy vyplatených finančných prostriedkov.

Priemerný mesačný objem finančných prostriedkov vynaložených na zabezpečenie pomoci v hmotnej núdzi dávkou a príspevkami k dávke v roku 2010 (154 933 Eur) poukazuje na znižujúcu tendenciu v porovnaní s priemerom roka 2011 (135 936 Eur).

Tabuľka č.1.

Vývoj počtu poberateľov dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke

	Poberatelia dávky a príspevkov v hmotnej núdzi			Suma vyplatených finančných prostriedkov
	Poberatelia (žiadatelia) o dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke	Poberatelia (žiadatelia) o dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke so spoločne posudzovanými osobami	Podiel počtu poberateľov pomoci v hmotnej núdzi k počtu obyvateľov okresu Ilava (61048)	
JANUÁR	1586	2137	3,50	134608
FEBRUÁR	1528	2071	3,39	141178
MAREC	1583	2121	3,47	143619
APRÍL	1575	2099	3,44	141631
MÁJ	1547	2059	3,37	137610
JÚN	1528	2041	3,34	135745
JÚL	1525	2042	3,34	132823
AUGUST	1509	2019	3,31	130639
SEPTEMBER	1517	2025	3,32	131797
OKTÓBER	1522	2036	3,33	131968
NOVEMBER	1503	2016	3,30	129839
DECEMBER	1488	1990	3,26	128304
PRIEMER	1534	1905	3,12	135936

Dávka v hmotnej núdzi

Zákon o pomoci v hmotnej núdzi rozdeľuje dávku nasledovne:

- pre jednotlivca
- pre jednotlivca s dieťaťom alebo najviac so 4 deťmi
- u dvojice bez detí
- u dvojice s dieťaťom alebo najviac so 4 deťmi
- u jednotlivca s viac ako 4 deťmi
- u dvojice s viac ako 4 deťmi

Dávka sa môže zvýšiť o dávku pre tehotnú ženu od 4. mesiaca tehotenstva. Ďalej sa môže zvýšiť o dávku, ak je občan rodičom dieťaťa do jedného roku veku.

Pri splnení podmienok ustanovených týmto zákonom sa občanovi dávka zvýši o dávku pre dieťa na účely zabezpečenia jeho základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi, ak toto dieťa plní povinnú školskú dochádzku

Príspevok na zdravotnú starostlivosť

Príspevok na zdravotnú starostlivosť patrí každému občanovi po splnení nároku na dávku a príspevky vo výške 2,00 Eur, pokiaľ mu neboli príspevky zastavené na šesť mesiacov z dôvodu nesplnenia povinnosti určených zákonom o pomoci v hmotnej núdzi.

Príspevok na bývanie

Príspevok na bývanie je určený na úhradu nákladov spojených s bývaním na pomoc v hmotnej núdzi. Príspevok na bývanie patrí občanovi v hmotnej núdzi a fyzickým osobám, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú po splnení podmienok nároku na dávku.

Príspevok na bývanie patrí ak je občan v hmotnej núdzi :

- vlastník bytu, rodinného domu alebo nájomcom bytu alebo rodinného domu alebo nájomcom obytnej miestnosti v zariadení určenom na trvalé bývanie
- poberateľ starobného dôchodku, občan, ktorý dovŕšil 62 rokov veku a je poberateľom inej dôchodkovej dávky
- poberateľ, ktorému je poskytovaná starostlivosť v zariadení sociálnych služieb celoročne
- poberateľ s právom doživotného užívania bytu alebo rodinného domu

Tabuľka č.2

Vývoj počtu poberateľov príspevku na bývanie

Rok 2011	Vlastník, nájomca RD, bytu	Starobný dôchodca, vek vyšší ako 62 rokov	Zariadenia s celoročným pobytom	Právo doživotného užívania bytu, RD
JANUÁR	570	266	10	7
FEBRUÁR	567	220	10	7
MAREC	580	228	10	7
APRÍL	573	228	9	6
MÁJ	555	225	9	6
JÚN	559	223	9	6
JÚL	558	222	9	6
AUGUST	544	217	9	7
SEPTEMBER	550	220	9	7
OKTÓBER	559	219	8	7
NOVEMBER	550	220	8	7
DECEMBER	547	220	8	7

Zníženie počtu poskytovaných príspevkov na bývanie v roku 2011 súviselo s celkovým znížením počtu poberateľov dávky a príspevkov. Zaznamenali sme však zvýšený počet poskytovaných príspevkov na bývanie z dôvodu uzatvorenia nájomných zmlúv.

Zníženie počtu poskytovaných príspevkov na bývanie v roku 2011 súviselo aj s neschopnosťou poberateľov dávky a príspevkov uhrádzať skutočné náklady spojené s bývaním vzhľadom na príjem z dávky a príspevkov, ktorí títo poberatelia majú.

Aktivačný príspevok

Aktivačný príspevok bol aj v roku 2011 vhodným motivačným nástrojom pre občana v hmotnej núdzi na to, aby si aktívne riešil svoju sociálnu situáciu. Výsledky uvádzame v tabuľkách č. 3 a 4.

Tabuľka č.3

Vývoj počtu poberateľov aktivačného príspevku v členení

	ZAMESTNANÍ OBČANIA			EVIDOVANÍ UCHÁDZAČI O ZAMESTNANIE		
	A1a Zvyšovanie kvalifikácie	A1b Vzdelávanie a príprava pre trh práce	A1c Menšie obecné služby	A2a Zvyšovanie kvalifikácie	A2b Vzdelávanie a príprava pre trh práce	A2c Menšie obecné služby
JANUÁR	1	0	0	12	0	14
FEBRUÁR	1	0	0	10	0	10
MAREC	1	0	0	9	0	12
APRÍL	1	0	0	9	0	17
MÁJ	1	0	0	11	0	19
JÚN	1	0	2	11	0	21
JÚL	1	0	3	11	0	21
AUGUST	1	0	3	7	0	17
SEPTEMBER	1	0	3	7	0	18
OKTÓBER	0	0	3	6	0	16
NOVEMBER	0	0	3	7	0	16
DECEMBER	0	0	2	12	0	14

Tabuľka č.4

Počet poberateľov aktivačného príspevku v členení

	A3a Aktivačný príspevok pre dlhodobo nezamestnaného, ktorý sa zamestnal	A3b Aktivačný príspevok pre dlhodobo nezamestnaného, ktorý začal vykonávať SZČO	A4 Poberatelia rodič. príspevku zvyšujúci si kvalifikáciu
JANUÁR	35	1	0
FEBRUÁR	27	2	0
MAREC	29	3	0
APRÍL	26	3	0
MÁJ	24	2	0
JÚN	27	2	0
JÚL	25	4	0
AUGUST	24	3	0
SEPTEMBER	18	3	0

OKTÓBER	22	4	0
NOVEMBER	19	6	0
DECEMBER	16	7	0

V roku 2011 bol zaznamenaný pokles počtu poberateľov aktivačného príspevku oproti roku 2010. Avšak v členení podľa skupín poberateľov a druhu aktivačnej činnosti je nárast počtu poberateľov aktivačného príspevku evidovaných uchádzačov o zamestnanie z dôvodu zvyšovania kvalifikácie o 350%, u poberateľov aktivačného príspevku pre dlhodobo nezamestnaných, ktorí sa zamestnali, a to o 107,8 % a pri poberateľoch aktivačného príspevku pre dlhodobo nezamestnaných, ktorí začali vykonávať SZČO, a to o 81,8%. U ostatných poberateľov aktivačného príspevku bol na pracoviskách zaznamenaný mierny pokles.

V roku 2011 v porovnaní s rokom 2010 bol zaznamenaný porovnateľný počet vyplatených aktivačných príspevkov pre občanov v hmotnej núdzi, ktorí vykonávali menšie obecné služby a sú evidovaní ako uchádzači o zamestnanie. Pre dlhodobo evidovaných uchádzačov o zamestnanie nie je dostatočne motivujúca výška aktivačného príspevku pri vykonávaní menších obecných služieb, preto o tieto služby nejavia záujem. Na druhej strane sú občania v hmotnej núdzi, ktorí majú záujem vykonávať tieto služby, avšak sú vyradení z evidencie uchádzačov o zamestnanie z rôznych dôvodov, a preto tieto služby nemôžu vykonávať.

V porovnaní s rokom 2010 bol viac ako 100 % - ný nárast poskytovania aktivačného príspevku z dôvodu prijatia zamestnania dlhodobo evidovanými uchádzačmi o zamestnanie, ktorí boli bezprostredne pred prijatím tohto zamestnania občanmi v hmotnej núdzi a bola im poskytovaná pomoc v hmotnej núdzi dávkou a príspevkami. Kým v roku 2010 bol vyplatený aktivačný príspevok z tohto dôvodu v priemere mesačne 141 občanom, v roku 2011 bol vyplatený v priemere mesačne 293 občanom. Celkový percentuálny nárast v roku 2011 teda predstavuje 107,8 % v porovnaní s rokom 2010.

V roku 2010 v mesačnom priemere 1,83 občanov začalo bezprostredne po ukončení poberania dávky a príspevkov vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť a využilo tak možnosť získania aktivačného príspevku pre dlhodobo evidovaných uchádzačov o zamestnanie, ktorí boli bezprostredne pred začatím samostatnej zárobkovej činnosti občanmi v hmotnej núdzi a bola im poskytovaná pomoc v hmotnej núdzi. V roku 2011 bol aktivačný príspevok z dôvodu začatia samostatnej zárobkovej činnosti priznaný v mesačnom priemere 3,33 občanom. Od mesiaca júl 2011 občania v hmotnej núdzi dlhodobo evidovaní ako uchádzači o zamestnanie využili vo väčšej miere poskytnutie príspevku na začatie vykonávania SZČ z finančných zdrojov aktívnej politiky trhu práce zo schémy DE MINISIS dôsledkom čoho bol zaznamenaný nárast aktivačného príspevku tejto skupine občanov.

Ochranný príspevok

Ochranný príspevok patrí občanovi, ak si tento občan alebo s ním spoločne posudzované osoby z dôvodu v zákone o pomoci v hmotnej núdzi určených životných situácií nemôže/zabezpečiť alebo zvýšiť príjem vlastnou prácou a splnil/i podmienky nároku na dávku v hmotnej núdzi. Životné situácie, ktoré majú za následok vznik nároku na ochranný príspevok sú vymenované nižšie, pričom vývoj počtu poberateľov ochranných príspevkov je podľa tohto členenia uvedený v tabuľke č. 5.

Ochranný príspevok patrí občanovi, ktorý:

- dosiahol vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
- je invalidný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %,

- je osamelý rodič, ktorý sa osobne, celodenne a riadne stará o dieťa do 31 týždňov veku dieťaťa,
- sa osobne, celodenne a riadne stará o dieťa, ktoré je podľa posudku príslušného orgánu dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím,
- sa osobne, celodenne a riadne stará o občana, ktorý je podľa posudku príslušného orgánu občan s ťažkým zdravotným postihnutím,
- má nepriaznivý zdravotný stav, za ktorý sa na účely tohto zákona považuje choroba, porucha zdravia uznaná príslušným ošetrojúcim lekárom trvajúca nepretržite viac ako 30 dní, alebo
- sa zúčastňuje na resocializačných programoch, v rámci ktorých si nemôže zabezpečiť príjem vlastnou prácou.

Tabuľka č.5

Vývoj počtu poberateľov ochranného príspevku v členení

	O1	O2	O3	O4	O5	O6	O7
JANUÁR	285	32	0	1	10	280	1
FEBRUÁR	239	28	0	1	11	287	1
MAREC	249	28	0	1	10	260	0
APRÍL	247	29	0	1	10	254	1
MÁJ	242	29	1	1	10	248	1
JÚN	240	28	1	1	10	240	1
JÚL	233	28	1	1	9	249	1
AUGUST	226	27	4	1	8	242	1
SEPTEMBER	228	28	5	1	8	245	1
OKTÓBER	227	27	7	1	8	225	1
NOVEMBER	230	24	5	1	6	223	3
DECEMBER	228	27	5	1	6	225	3

V roku 2011 počet poberateľov ochranného príspevku z dôvodu dosiahnutia veku potrebného na nárok na starobný dôchodok poklesol v porovnaní s rokom 2010. K zníženiu počtu tohto príspevku prispela skutočnosť, že občanom – s nárokom na starobný dôchodok zanikol nárok na poskytovanie dávky a príspevkov v hmotnej núdzi následkom zvýšenia dávky dôchodkového poistenia od 1.1.2011.

Poberanie ochranného príspevku z dôvodu, že občan je invalidný a jeho pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je vyšší ako 70 % mierne poklesol oproti roku 2010.

Mierny nárast bol zaznamenaný pri výplate ochranného príspevku osamelému rodičovi, ktorý sa osobne, celodenne a riadne stará o dieťa do 31 týždňov veku dieťaťa. V dnešnej spoločnosti štatút manželstva nie je prioritou, deti sa narodia mimo manželstva, kde výchovu zabezpečuje väčšinou matka a z toho dôvodu sa považuje za osamelého rodiča s nárokom na ochranný príspevok.

Počet poskytovaného ochranného príspevku u občana, ktorý sa celodenne, riadne stará o dieťa, ktoré je podľa posudku príslušného orgánu dieťa s ŤZP je porovnateľný v roku 2011 s rokom 2010.

Počet poskytovaného ochranného príspevku u občana, ktorý sa celodenne, riadne stará o občana, ktoré je podľa posudku príslušného orgánu občanom s ŤZP je porovnateľný v roku 2011 s rokom 2010.

V roku 2011 priemerný mesačný počet vyplatených ochranných príspevkov z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu, za ktorý sa na účely zákona o pomoci v hmotnej núdzi považuje choroba, porucha zdravia uznaná príslušným ošetrojúcim lekárom trvajúca viac ako 30 dní v porovnaní s rokom 2010 poklesol v priemere mesačne o 40 príspevkov. Pokles súvisí s úmerným znížením počtu poberateľov dávky a príspevkov a v neposlednej miere aj so znížením výšky ochranného príspevku v zmysle legislatívnej zmeny zákona o pomoci v hmotnej núdzi.

Ochranný príspevok pre občana, ktorý sa zúčastňuje na resocializačných programoch, v rámci, ktorých si nemôže zabezpečiť príjem vlastnou prácou sa v roku 2011 zvýšil oproti roku 2010 o 150%. V dôsledku nepriaznivej sociálnej situácie v spoločnosti (nezamestnanosť, nedostatok finančných prostriedkov) sa zvýšil počet občanov v hmotnej núdzi a fyzických osôb, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, ktorí potrebujú odbornú pomoc a liečbu závislostí v resocializačných zariadeniach.

Analýza vývoja poberateľov náhradného výživného

Poskytuje sa v zmysle zákona číslo 201/2008 Z.z. o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona číslo 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezov Ústavného súdu SR č. 615/2006 Z.z. oprávnenej osobe, teda dieťaťu, ak si vyživovaciu povinnosť neplní povinná osoba, ktorou sa rozumie rodič dieťaťa alebo iná fyzická osoba, ktorej bola právoplatným rozhodnutím súdu alebo súdom schválenou dohodou uložená povinnosť platiť výživné dieťaťu

Predmetný zákon zároveň rieši situáciu aj sirôt, ktorých výška sirotských dôchodkov ako aj sirotských výsluhových dôchodkov nedosahuje výšku minimálneho výživného ustanoveného zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov alebo ktorým nevznikol nárok na sirotský dôchodok.

Počet vydaných rozhodnutí v oblasti náhradného výživného mal v roku 2011 stúpajúcu tendenciu oproti roku 2010 ako aj vyplatených finančných prostriedkov na náhradnom výživnom mal stúpajúcu tendenciu. Nárast počtu poberateľov bol výsledkom viacerých činiteľov, medzi ktoré môžeme zaradiť:

- zvýšená informovanosť občanov
- poskytovanie poradenstva občanom
- neschopnosť alebo aj úmysel povinných osôb plniť vyživovaciu povinnosť

Tabuľka č. 6

Vývoj počtu poberateľov náhradného výživného v roku 2011

	Deti, ktorým povinná osoba neplatí výživné		Počet poberateľov – osirelá oprávnená osoba	
	Počet detí	Vyplatené fin. prostriedky	Počet detí	Vyplatené fin. prostriedky
JANUÁR	137	7 304	15	381
FEBRUÁR	146	7 640	15	381
MAREC	145	7 644	15	381
APRÍL	143	7 370	15	381
MÁJ	147	7 528	15	381

JÚN	144	7 282	13	380
JÚL	141	7 335	13	330
AUGUST	143	7 466	14	364
SEPTEMBER	145	7 621	14	364
OKTÓBER	142	7 406	14	364
NOVEMBER	145	7 699	15	390
DECEMBER	151	8 021	17	442

Pri porovnaní údajov roka 2011 s rokom 2010 môžeme konštatovať takmer 100% nárast v počte detí u poskytovaného náhradného výživného z dôvodu neplnenia vyživovacej povinnosti povinnou osobou. V roku 2011 bol priemerný mesačný počet detí na náhradnom výživnom 144 v porovnaní s rokom 2010, kedy bol priemerný mesačný počet detí 77. Úmerne k zvýšenému počtu detí na náhradnom výživnom sa zvýšila suma na vyplatených finančných prostriedkoch.

Vzhľadom na ekonomickú situáciu v spoločnosti a počet pracovných miest sa zvýšil počet žiadateľov o náhradné výživné z dôvodu, že povinné osoby nemali príjem, z ktorého by mohli plniť vyživovaciu povinnosť, prípadne sa úmyselne tejto povinnosti vyhýbali aj napriek tomu, že majú príjem.

V prípade poberateľov náhradného výživného z radov osirelých detí úrad zaznamenal mierny nárast z dôvodu, že zomrelé osoby si v minulosti neplatili odvody do dôchodkového poistenia a nárok na sirotsky dôchodok nevznikol.

Analýza vývoja počtu poberateľov dotácií

Zákonom č. 544/2010 Z.z. o dotáciách v pôsobnosti MPSVaR SR sa upravuje účel, rozsah, podmienky a spôsob poskytovania dotácií na podporu rozvoja sociálnej oblasti v pôsobnosti MPSVaR SR.

Poskytovali sa dotácie na stravu a školské potreby deťom, ktoré navštevujú predškolské zariadenia alebo školu a žijú v rodinách, ktorým sa poskytovala pomoc v hmotnej núdzi riešená dávkou v hmotnej núdzi a príspevkami, alebo ktorých príjem bol najviac vo výške životného minima.

Pre deti z rodín, ktorým sa poskytovala pomoc v hmotnej núdzi a pre deti z rodín, ktorých príjem nedosahuje výšku životného minima, ktoré navštevujú predškolské zariadenie bola zriaďovateľom základných škôl a predškolských zariadení poskytovaná dotácia na stravu a dotácia v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Vývoj počtu poberateľov a vynaložených finančných prostriedkov ukazuje tabuľka č. 7

Tabuľka č. 7.

Vývoj počtu poberateľov dotácií na stravu v roku 2011

	Počet zriaďovateľov	Počet škôl z toho		Poskytnutá suma finančných prostriedkov		
		Poskytovanie dotácie individuálne	Poskytovanie dotácie na všetky deti	Poberajúcich dávku a príspevky v HN	S príjmom do životného minima	Poskytnutá suma finančných prostriedkov spolu
JANUÁR	12	23	0	2324,06	257,78	2581,84
FEBRUÁR	12	22	0	2021,35	69,45	2090,80
MAREC	11	20	0	2673,32	210,75	2884,07
APRÍL	11	20	0	2157,00	178,16	2335,16
MÁJ	11	20	0	2835,20	243,76	3078,96
JÚN	11	20	0	3012,34	243,76	3256,10
JÚL	2	2	0	31,50	0,00	31,50
AUGUST	1	1	0	7,00	0,00	7,00
SEPTEMBER	12	17	0	2169,39	91,80	2261,19
OKTÓBER	12	17	0	2588,95	229,93	2818,88
NOVEMBER	12	21	0	2062,13	209,45	2271,58
DECEMBER	12	22	0	1801,15	168,86	1970,01

V porovnaní s rokom 2010 došlo v oblasti poskytovania dotácie na stravu pre deti z rodín poberajúcich dávku a príspevky v hmotnej núdzi v roku 2011 k vyplateniu menšieho objemu finančných prostriedkov, čo je mesačne v priemere o 3,47 percent. Priemerný mesačný objem vyplatených finančných prostriedkov v roku 2010 predstavoval sumu 2042,14 Eur, v roku 2011 to bolo 1973,62 Eur. V oblasti poskytovania dotácie na stravu pre deti z rodín, ktoré nie sú poberateľmi dávky a príspevkov v hmotnej núdzi, ale ich príjem nedosahuje sumu životného minima, bolo vyplatených finančných prostriedkov o 6,63% menej ako v roku 2010, kedy priemerne mesačne vyplatená suma predstavovala čiastku 169,16 Eur a v roku 2011 bolo na stravu pre tieto deti vynaložených v priemere 158,64 Eur mesačne.

Dotácie na školské potreby sa poskytujú iba dvakrát do roka a v roku 2011 boli poskytnuté vo výške uvedenej v tab. č.7:

Tabuľka č. 8.

Vývoj počtu poberateľov dotácií na školské potreby v roku 2011

	Počet zriaďovateľov	Počet škôl z toho		Poskytnutá suma finančných prostriedkov		
		Poskytovanie dotácie individuálne	Poskytovanie dotácie na všetky deti	Poberajúcich dávku a príspevky v HN	S príjmom do životného minima	Poskytnutá suma finančných prostriedkov spolu
FEBRUÁR	11	16	0	2241,00	265,60	2506,60
SEPTEMBER	12	16	0	2254,60	166,00	2420,60

V mesiaci februári 2011 bol objem finančných prostriedkov vyplatených na dotácie na školské potreby porovnateľný s rokom 2010. V okrese Ilava sa v mesiaci septembri 2011 mierne zvýšil objem finančných prostriedkov na dotáciu na školské potreby, a to najmä z dôvodu, že do tejto siete pribudli rodičia detí, ktorí síce neboli poberateľmi dávky a príspevkov v hmotnej núdzi, ale ich príjem bol pod hranicou životného minima (nízky príjem zo zamestnania, príjem z DoVP a v neposlednom rade pribudli deti z predškolských zariadení).

Analýza a očakávané tendencie vývoja štátnych sociálnych dávok

Agenda štátnych sociálnych dávok sa zabezpečuje na pracoviskách Ilava a Dubnica nad Váhom. Do jej pôsobnosti patrí rozhodovanie o nasledovných príspevkoch:

- príspevok pri narodení dieťaťa
- príplatok k príspevku pri narodení dieťaťa
- príspevok rodičom
- prídavok na dieťa
- príplatok k prídavku na dieťa
- rodičovský príspevok
- príspevok na pohreb

Okrem vyššie uvedených príspevkov v roku 2011 do rozhodovacej pôsobnosti štátnych sociálnych dávok patrilo aj uplatňovanie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení neskorších predpisov a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení neskorších predpisov, ktoré sú záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch Európskeho hospodárskeho priestoru vrátane Švajčiarska pri uplatnení prechodných ustanovení v súvislosti s Islandom, Lichtenštajnskom, Nórskom a Švajčiarskom.

Koordinácia rodinných dávok

V rámci koordinácie rodinných dávok bolo v okrese Ilava v roku 2011 evidovaných 91 slovenských žiadateľov o prídavok na dieťa a 5 slovenských žiadateľov o rodičovský príspevok v členských štátoch Európskej únie. Zároveň bolo v okrese Ilava potvrdených 223 formulárov, ktoré slúžia na výmenu informácií medzi jednotlivými členskými štátmi Európskej únie. V rámci koordinácie rodinných dávok bol počet slovenských žiadateľov v krajinách Európskej únie v r. 2011 porovnateľný s r. 2010.

Príspevok pri narodení dieťaťa, príplatok k príspevku pri narodení dieťaťa, príspevok rodičom

Podľa zákona č. 235/1998 Z.z. o príspevku pri narodení dieťaťa, o príspevku rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovane narodili dvojčatá a ktorým sa menia ďalšie zákony v znení neskorších predpisov sa v roku 2011 vyplatil príspevok pri narodení dieťaťa pre 624 novonarodených detí v celkovej sume 94 455 Eur.

Pri narodení prvého, druhého alebo tretieho dieťaťa sa príplatok k príspevku pri narodení dieťaťa, v roku 2011 poskytol 594 poberateľom (pre 601 detí) v celkovom objeme takmer 407 772 Eur.

Rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri a viac detí alebo v priebehu dvoch rokov opakovane dvojčatá alebo viac detí súčasne, sa v roku 2011 poskytol 3 poberateľom v celkovej sume 872 Eur.

Pre porovnanie je informácia o počte vyplatených dávok a počte poberateľov v roku 2010 a v roku 2011 uvedená v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1

	Rok 2010		Rok 2011	
	počet príspevkov	vyplatená suma	počet príspevkov	vyplatená suma
Príspevok pri narodení	561	86 735	617	94 455
Príplatok k príspevku	540	373 848	594	407 772
Príspevok rodičom	2	607	3	872

Z tabuľky č. 1 je zrejmé, že počet poberateľov jednotlivých príspevkov v porovnaní s predchádzajúcim rokom vzrástol, a to z dôvodu narodenia väčšieho počtu detí, v dôsledku čoho boli finančné prostriedky vyplatené vo vyššom objeme.

Prídavok na dieťa

Podľa zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov je prídavok na dieťa určený na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa. V roku 2011 sa prídavok poskytoval v sume 22,01 Eur mesačne. V priemere bol mesačne poskytnutý 7 721 poberateľom pre 12 272 detí. Na pracoviskách bol v roku 2011 vyplatený prídavok v celkovej sume 3 238 569 Eur.

Rodičom nezaopatrených detí, na ktoré nemožno uplatniť daňový bonus bol vyplácaný príplatok k prídavku na dieťa v mesačnej sume 10,32 Eur. V roku 2011 bol v okrese Ilava vyplatený v priemere mesačne 52 poberateľom a celkovej v sume 6 451 Eur.

Informácie o celkovom počte a sumách vyplatených dávok prídavku a príplatku k prídavku na dieťa v roku 2010 a v roku 2011 sú uvedené v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2

	Rok 2010		Rok 2011	
	Počet príspevkov	Vyplatená suma	Počet príspevkov	Vyplatená suma
Prídavok na dieťa	93 912	3 308 000	92 647	3 238 569
Príplatok k prídavku na dieťa	516	6 000	625	6 451

Po porovnaní oboch období možno konštatovať, že v roku 2011 bolo v okrese Ilava vyplatených menej príspevkov ako v roku 2010, v dôsledku čoho boli vynaložené aj nižšie finančné prostriedky na vyplatenie uvedenej dávky. Tento pokles je spôsobený tým, že sa znížil počet detí, na ktoré je možné uplatniť si nárok na prídavok v porovnaní s predchádzajúcim obdobím, čo je spôsobené jednak demografickým zložením obyvateľstva, v dôsledku ukončenia štúdia, ale aj dovŕšenia vekovej hranice 25 rokov.

Čo sa týka príplatku k prídavku na dieťa, v roku 2011 možno pozorovať nárast oproti roku 2010 čo je spôsobené tým, že sa zvýšil počet poberateľov v neproduktívnom - dôchodkovom veku, keďže príplatok k prídavku na dieťa sa vypláca prevažne tejto kategórii poberateľov.

V nadväznosti na rozhodovaciu činnosť vo veci prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa bolo na pracoviskách v Ilave a Dubnici nad Váhom v roku 2011 vydaných celkom 1302 rozhodnutí.

Rodičovský príspevok

Rodičovský príspevok upravuje zákon č. 571/2009 Z.z. o rodičovskom príspevku v znení neskorších predpisov. Rodičovský príspevok je príspevok štátu určený oprávneným osobám na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa. Základnou podmienkou pre poberanie rodičovského príspevku je starostlivosť o dieťa do troch rokov veku alebo do šiestich rokov veku, pokiaľ ide o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom. V roku 2011 bola suma rodičovského príspevku 190,10 Eur. Oprávneným osobám, ktorým bol rodičovský príspevok priznaný podľa zákona účinného do 31. decembra 2010 sa tento v roku 2011 poskytoval v súlade s § 12b ods. 4 v sume 256,- Eur a to najdlhšie do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom dieťa dovŕšilo vek 20 mesiacov.

V roku 2011 v okrese Ilava bolo vyplatených 16 257 rodičovských príspevkov v celkovom objeme 3 326 344 Eur.

Údaje o počte a sumách vyplatených rodičovských príspevkov v rokoch 2010 a 2011 sú pre porovnanie uvedené v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3

Rodičovský príspevok	Rok 2010	Rok 2011
Počet vyplatených príspevkov	16 140	16 257
Celková vyplatená suma RP	3 204 191	3 326 344

Nárast počtu rodičovských príspevkov a zároveň aj celkovej vyplatenej sumy rodičovských príspevkov v roku 2011 oproti roku 2010 bol spôsobený predovšetkým zvýšením sumy rodičovského príspevku za kalendárny mesiac od 01. 01. 2011 ale aj tým, že od uvedeného dátumu sa zmenil zákon o rodičovskom príspevku, podľa ktorého poberateľ tejto dávky môže popri poberaní rodičovského príspevku vykonávať zárobkovú činnosť, čo spôsobilo, že o rodičovský príspevok v roku 2011 požiadali tí, ktorí do 31. 12. 2010 naň nemali nárok, keďže vykonávali zárobkovú činnosť.

V rozhodovacom procese bolo vo veci rodičovského príspevku v okrese Ilava vydaných v roku 2011 celkom 628 rozhodnutí.

Príspevok na pohreb

Na úhradu výdavkov spojených so zabezpečením pohrebu zomretého úrad poskytuje príspevok na pohreb vo výške 79,67 Eur. Nárok na túto štátnu sociálnu dávku sa posudzuje podľa zákona č. 238/2008 Z.z. o príspevku na pohreb v znení neskorších predpisov. V roku 2011 sa v okrese Ilava vyplatil príspevok na pohreb 523 poberateľom v celkovej sume 41 667 Eur.

Analýza a očakávané tendencie vývoja príspevkov na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa

Zákon č. 627/2005 Z.z. o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa v znení neskorších predpisov upravuje poskytovanie príspevkov, ktorými štát podporuje náhradnú starostlivosť o dieťa, ak náhradnú starostlivosť o dieťa vykonáva osobne na základe rozhodnutia súdu alebo na základe rozhodnutia príslušného orgánu iná fyzická osoba ako rodič. Na pracoviskách v Ilave a v Dubnici nad Váhom sa v zmysle zákona o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti rozhoduje o týchto príspevkoch:

- jednorazový príspevok pri zverení dieťaťa do náhradnej starostlivosti,
- jednorazový príspevok pri zániku náhradnej starostlivosti,
- opakovaný príspevok dieťaťu,

- opakovaný príspevok náhradnému rodičovi,
- osobitný opakovaný príspevok náhradnému rodičovi,
- odmena pestúna podľa § 19 ods. 3.

Informácie o celkovom počte a sumách vyplatených príspevkov na podporu náhradnej starostlivosti v roku 2010 a v roku 2011 sú uvedené v tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4

Príspevky v náhradnej starostlivosti	Rok 2010		Rok 2011	
	Počet príspevkov	Vyplatená suma	Počet príspevkov	Vyplatená suma
Jednorazové príspevky v NS (pri zverení, pri zániku)	7	3 000	11	7 636
Opakovaný príspevok dieťaťu	575	64 000	583	62 147
Opakovaný príspevok náhradnému rodičovi	164	27 000	151	24 874
Osobitný opak. príspevok NR	24	1 625	24	1 635
Odmena pestúna § 19 ods. 3	107	5 000	94	4 462
Príspevky v NS spolu:	877	100 625	863	100 754

Z prehľadu vidieť, že v roku 2011 sa v okrese Ilava vyplatilo celkom 863 príspevkov na podporu náhradnej starostlivosti v celkovej sume 100 754 Eur. V porovnaní s rokom 2010 bol celkový počet vyplatených príspevkov nižší, ale v celkovo vyššom vyplatenom objeme finančných prostriedkov. Z hľadiska rozdelenia jednotlivých príspevkov môžeme v roku 2011 v porovnaní s predchádzajúcim rokom na jednej strane pozorovať nárast čo sa týka vyplatených jednorazových príspevkov pri zverení a zániku do náhradnej starostlivosti a opakovaného príspevku dieťaťu, a na druhej strane úbytok vyplatených opakovaných príspevkov náhradnému rodičovi a odmeny pestúna.

Čo sa týka tendencií vývoja príspevkov na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa je potrebné konštatovať, že počet príspevkov závisí od viacerých ukazovateľov, ku ktorým patrí jednak forma zverenia do náhradnej starostlivosti, suma výživného, ktorá sa zohľadňuje ako príjem pri rozhodovaní o nároku na opakovaný príspevok dieťaťu, ale aj ekonomická situácia obyvateľov, ktorá keď je zhoršená môže mať za následok väčší počet detí zverených do náhradnej starostlivosti a v neposlednom rade aj vývoj pôrodnosti a demografické zloženie obyvateľstva.

V rozhodovacej činnosti pri posudzovaní nároku na príspevky v náhradnej starostlivosti sa v roku 2011 v okrese Ilava vydalo 124 rozhodnutí.

Analýza a očakávané tendencie vývoja príspevku na starostlivosť o dieťa

Poskytovanie príspevku na starostlivosť o dieťa upravuje zákon č. 561/2008 Z.z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého sa príspevok poskytuje na starostlivosť o dieťa do troch rokov veku dieťaťa alebo do šiestich rokov veku dieťaťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom. Poskytovaním príspevku štát prispieva rodičovi alebo fyzickej osobe, ktorej je dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na úhradu výdavkov vynaložených na starostlivosť o dieťa v čase, keď rodič vykonáva zárobkovú činnosť alebo študuje na strednej alebo vysokej škole.

Ak poskytovateľom služby je zariadenie, iná právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá poskytuje službu na živnosť, príspevok je financovaný z prostriedkov európskeho sociálneho

fondy (ESF) v rámci projektu NP XXV-2 „Príspevok na službu starostlivosti o dieťa“. S účinnosťou od 01. 01. 2011 je príspevok na starostlivosť o dieťa poskytovaný v sume preukázaných výdavkov, najviac v sume 230,- Eur.

Od 01. 01. 2011 sa príspevok na starostlivosť o dieťa poskytuje aj v sume 41,10 Eur, ak sa starostlivosť o dieťa zabezpečuje inou fyzickou osobou bez živnostenského oprávnenia alebo rodičom, ktorý vykonáva zárobkovú činnosť a nezabezpečí starostlivosť o dieťa jednou z vyššie uvedených foriem. Tento príspevok je financovaný z prostriedkov štátneho rozpočtu (ŠR).

Informácie o počte a objeme vyplatených príspevkov na starostlivosť o dieťa v roku 2011 a pre porovnanie aj v roku 2010 v okrese Ilava, sú uvedené v tabuľke č. 5 v členení podľa príspevkov financovaných zo štátneho rozpočtu (ŠR) a príspevkov financovaných v rámci projektu NP XXV-2 z prostriedkov európskeho sociálneho fondu (ESF).

Tabuľka č. 5

Príspevok na starostlivosť o dieťa	Rok 2010		Rok 2011	
	Počet príspevkov	Vyplatená suma	Počet príspevkov	Vyplatená suma
Príspevok na starostlivosť o dieťa – ŠR	307	14 249	72	2 957
Príspevok na starostlivosť o dieťa - ESF	145	11 017	120	22 607
Príspevok na starostlivosť o dieťa ŠR a ESF spolu:	452	25 266	192	25 564

Z celkového prehľadu vyplatených príspevkov na starostlivosť je vidieť, že počet príspevkov financovaných zo štátneho rozpočtu ako aj z európskeho sociálneho fondu v roku 2011 je nižší ako v roku 2010, čo je spôsobené predovšetkým zmenou legislatívy od 01. 01. 2011 (zmena zákona o rodičovskom príspevku a zmena zákona o príspevku na starostlivosť o dieťa) v dôsledku čoho poberatelia príspevku na starostlivosť o dieťa, ktorí nemali nárok na rodičovský príspevok z dôvodu výkonu zárobkovej činnosti a príp. aj umiestnenia dieťaťa v materskej škole, prešli opäť na poberanie rodičovského príspevku. Aj napriek nižšiemu počtu vyplatených príspevkov na starostlivosť o dieťa, bol v roku 2011 v porovnaní s rokom 2010 vyplatený väčší objem finančných prostriedkov financovaných z európskeho sociálneho fondu, a to z dôvodu zmeny sumy príspevku na starostlivosť od januára 2011 z 164,22 Eur na 230,- Eur mesačne.

V rozhodovacom procese bolo vo veci príspevku na starostlivosť o dieťa v okrese Ilava vydaných v roku 2011 celkom 108 rozhodnutí.

Analýza vývoja príspevku rodičovi

Príspevok rodičovi sa vyplácal v súlade so zákonom č. 561/2008 Z.z. o príspevku na starostlivosť v znení neskorších predpisov. Novelou uvedeného zákona bol s účinnosťou od 01. 01. 2011 tento príspevok zrušený, pričom ale v súlade s prechodnými ustanoveniami bolo možné na základe žiadostí o príspevok rodičovi podaných po 31. decembri 2010 za obdobie pred 01. januárom 2011 tento príspevok vyplatiť za obdobie pred 01. januárom 2011.

Príspevok rodičovi v okrese Ilava bol v roku 2011 vyplatený 9 poberateľom v celkovej sume 3 738 Eur, pričom vo veci nároku na tento príspevok bolo vydané 1 rozhodnutie.

Analýza vývoja počtu poberateľov dotácií na výkon osobitného príjemcu poskytovaných úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny na poberateľa štátnej sociálnej dávky

Zákonom č. 544/2010 Z.z. o dotáciách v pôsobnosti MPSVaR SR sa upravuje účel, rozsah, podmienky a spôsob poskytovania dotácií na podporu rozvoja sociálnej oblasti v pôsobnosti MPSVaR SR. Na základe tohto zákona mohli úrady práce, sociálnych vecí a rodiny poskytnúť dotáciu na výkon osobitného príjemcu poberateľa štátnej sociálnej dávky. Zo strany mestských a obecných úradov v okrese Ilava nebol záujem o dotáciu, ktorú bolo možné poskytnúť na výkon osobitného príjemcu pre poberateľov štátnej sociálnej dávky.

Analýza a očakávané tendencie vývoja v oblasti posudkových činností

1. Štruktúra počtu vydaných posudkov podľa okresov a krajov:

A. Komplexné posudky na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov

Vydané komplexné posudky (MFP nad 50%)	474
--	-----

Oproti predchádzajúcemu roku sme zaznamenali nárast v počte vydaných posudkov s mierou funkčnej poruchy nad 50% o 7%. Vo vývoji pretrváva mierne stúpajúca tendencia.

B. Lekárske posudky s MFP pod 50% na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov

Vydané lekárske posudky s MFP pod 50%	14
---------------------------------------	----

C. Posudky vydané na účely štátnych sociálnych dávok

Posudky vydané na účely štátnych sociálnych dávok	68
---	----

D. Posudky vydané na účely zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov

Posudky vydané na zákona č. 5/2004 Z.z.	5
---	---

E. Posudky vydané na účely parkovacích preukazov

Posudky vydané na účely parkovacích preukazov	25
---	----

Pokles počtu vydaných posudkov na účely parkovacích preukazov súvisí so zmenou legislatívy. Od 01.07.2011 slúži ako podklad na vydanie rozhodnutia o parkovacom preukaze lekársky posudok.

F. Komplexné posudky podľa druhu zdravotného postihnutia, u ktorého bola MFP 50% a viac

Vydané komplexné posudky podľa druhu zdravotného postihnutia	
I. Infekčné a parazitárne choroby	0
II. Choroby krvi, krvotvorných orgánov a poruchy imunitných mechanizmov	2
III. Endokrinné poruchy, poruchy výživy a premeny látok	129
IV. Duševné poruchy a poruchy správania	42
V. Nervový systém (poškodenie mozgu, miechy a periférnych nervov)	69

VI. Zrak	17
VII. Poškodenie ORL orgánov (sluchový, rovnovážny orgán, dýchacie a hltacie orgány) a ďalšie ORL postihnutia	20
VIII. Srdce a obehové ústrojenstvo	48
IX. Dýchacia sústava	7
X. Tráviace ústrojenstvo	44
XI. Ochorenie kože	17
XII. Pohybový a podporný aparát	30
XIII. Močové ústrojenstvo	19
XIV. Pohlavné orgány	27
XV. Hlava a tvár	0
XVI. Kombinované postihnutie zraku a sluchu	3

G. Komplexné posudky vydané na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov podľa navrhovaných príspevkov

Komplexné posudky podľa navrhovaných príspevkov	
Peňažný príspevok na osobnú asistenciu	15
Peňažný príspevok na kúpu pomôcky, na výcvik používania pomôcky a na úpravu pomôcky	50
Peňažný príspevok na opravu pomôcky	75
Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla	11
Peňažný príspevok na prepravu	0
Peňažný príspevok na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže	10
Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov:	
- na diétne stravovanie	128
- súvisiace s hygienou alebo opotrebovanie šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia	198
- súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla	68
- súvisiace so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom	1
Peňažný príspevok na opatrovanie	105

H. Podiel fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím z počtu obyvateľov v SR v %

Podiel FO s ŤZP z počtu obyvateľov v SR v %	0,07
---	------

I. Podiel držiteľov preukazov s ťažkým zdravotným postihnutím z počtu obyvateľov v SR v %

Podiel držiteľov preukazov s ŤZP z počtu obyvateľov v SR v %	0,07
--	------

J. Podiel fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím do 18 rokov (detí) z celkového počtu ťažko zdravotne postihnutých osôb v %

Podiel FO s ŤZP do 18 rokov z celkového počtu ŤZP osôb v %	4,17
--	------

K. Počet žien a mužov z celkového počtu ťažko zdravotne postihnutých osôb

Celkový počet zdravotne postihnutých osôb	3934
Počet žien	2285
Počet mužov	1649

L. Počet detí od 3-6 rokov, ktoré majú nepriaznivý zdravotný stav pre účely vyplácania rodičovského príspevku

Počet detí od 3-6 rokov, ktoré majú nepriaznivý zdravotný stav pre účely vyplácania rodičovského príspevku	124
--	-----

2. Počty vydaných rozhodnutí

Počty vydaných rozhodnutí	
o preukaze ŤZP a ŤZP/S	334
o parkovacom preukaze	148
Spolu	482

3. Počet vydaných preukazov fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím (bez sprievodcu, so sprievodcom) za rok 2011 v členení podľa veku

Počet vydaných preukazov občana	s ŤZP	s ŤZP/S	Spolu
do 6 rokov veku	5	5	10
od 6 do 18 rokov	10	31	41
nad 18 rokov	261	230	491

Okrem preukazov vydávaných v novom konaní na základe rozhodnutia, prebieha výmena preukazov občana s ťažkým zdravotným postihnutím za preukazy fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré už obsahujú aj ochranné prvky (vodotlač, hologram, zaliatie preukazu do fólie). Vydávanie nových preukazov je časovo náročnejšie. Výmena preukazov bude prebiehať do 31. decembra 2013. V priebehu roku 2012 a 2013 očakávame zvýšený záujem o výmenu preukazov, ako aj hromadné výmeny preukazov pre obyvateľov zariadení sociálnych služieb.

4. Počet držiteľov preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím a preukazov fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím CELKOVO

Počet držiteľov preukazov občana s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím	
bez sprievodcu	2076
so sprievodcom	1722
do 18 rokov	152
nad 18 rokov	3646
Spolu	3798

5. Počet vydaných parkovacích preukazov za rok 2010

Počet vydaných parkovacích preukazov	
na základe odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom	69
na základe zrakového postihnutia (praktická alebo úplná slepota oboch očí)	4
na základe výmeny za osobitné označenie	5
Spolu	78

Výmena osobitných označení motorových vozidiel za parkovacie preukazy prebieha postupne. V roku 2011 sme napriek očakávanému zvýšenému záujmu vymenili len 5 označení. Keďže lehota na výmenu osobitných označení za parkovacie preukazy sa skrátila do 31. decembra 2012 očakávame v budúcom roku zvýšený záujem o ich výmenu.

6. Počet držiteľov parkovacích preukazov CELKOVO

Počet držiteľov parkovacích preukazov celkovo (+ na základe migrácie)	311
---	-----

Uvedený údaj obsahuje držiteľov parkovacích preukazov vyhotovených tunajším úradom, spolu držiteľmi osobitných označení motorových vozidiel vyhotovenými obvodným a krajským úradom - údaj z migrácie.

7. Počet evidovaných fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím v členení podľa veku

Počet evidovaných fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	
do 3 rokov veku	2
do 6 rokov veku	22
do 15 rokov veku	102
do 18 rokov veku	38
do 60 rokov veku	1628
do 65 rokov veku	399
nad 65 rokov veku	1743

8. Počet evidovaných fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorí majú mieru funkčnej poruchy určenú zvýšením o 10%

Počet evidovaných fyzických osôb s ŤZP s MFP určenou zvýšením o 10%	13
---	----

9. Počet detí s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom

Počet detí s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom	
do 6 rokov veku dieťaťa	124
6 – 15 rokov veku dieťaťa	0
15 – 18 rokov veku dieťaťa	2
Spolu	126

V roku 2011 nebolo posúdené žiadne dieťa z vekovej kategórie 6 – 15 rokov, pretože príspevok k prídavku na dieťa, na účely ktorého sa posudzovanie vykonávalo, bol zrušený. Nárast v počte detí s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom v kategórii do 6 rokov veku o 15% súvisí so zmenou legislatívy, ktorá umožňuje mamičkám poberať rodičovský príspevok a súčasne pracovať.

10. Štruktúra počtu prejednávanych prípadov posudzovania zdravotnej spôsobilosti UoZ (možnosti zaradenia do vhodného zamestnania vzhľadom na zdravotný stav, možnosti účasti na programe aktívnych opatrení na trhu práce a na aktivačnej činnosti vzhľadom na zdravotný stav, opodstatnenosti zdravotných dôvodov na skončenie prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti zo zdravotných dôvodov, na ktorú bol poskytnutý príspevok,

Počet prípadov posudzovania zdravotnej spôsobilosti UoZ v roku 2011

na účely možnosti zaradenia do vhodného zamestnania vzhľadom na zdravotný stav	3
na účely možnosti účasti na programe aktívnych opatrení na trhu práce a na aktivačnej činnosti vzhľadom na zdravotný stav	0
na účely opodstatnenosti zdravotných dôvodov na skončenie prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti zo zdravotných dôvodov, na ktorú bol poskytnutí príspevok	1
Spolu	4

11. Počet posudkov vydaných odborným konzíliom posudkových lekárov

Posudky vydané odborným konzíliom posudkových lekárov	1
---	---

Analýza a očakávané tendencie poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín vykonáva svoju pôsobnosť aj v regióne okresu Ilava, kde sú zriadené dve pracoviská v mestách Ilava a Dubnica nad Váhom s cieľom čo najviac priblížiť výkon štátnej správy v oblasti kompenzácií ťažkého zdravotného postihnutia k občanovi. Na uvedených pracoviskách sú vytvorené referáty peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia s piatimi zamestnancami, ktorí vykonávajú všetky úkony stanovené zákonom č. 447/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Tabuľka č. 1

Peňažné príspevky na kompenzácie

Obdobie	Rok 2011	
	Počet poberateľov	Čerpanie finančných prostriedkov v eurách
Január	1 685	91 696,74
Február	1 692	103 485,40
Marec	1 699	118 213,90
Apríl	1 704	109 745,51
Máj	1 688	90 781,34
Jún	1 702	112 733,88
Júl	1 696	101 733,57
August	1 692	96 737,68
September	1 699	106 249,61

Október	1 699	119 438,90
November	1 698	105 926,79
December	1 698	110 277,33

Celkom bola vyplatená suma 1 264 020,65 Eur a priemerný mesačný počet poberateľov predstavuje v okrese Ilava 1 838 osôb.

Peňažný príspevok na kúpu pomôcky

V roku 2011 bol uvedený peňažný príspevok poskytnutý 45 žiadateľom s vyplatenou sumou 35 664,50 Eur. V porovnaní s rokom 2010 zaznamenávame nárast o 12 žiadateľov. U žiadateľov naďalej pretrvával záujem o pomôcky ako sú počítače, skenery a tlačiarne. Taktiež o pomôcky pre sluchovo postihnutých ako sú načúvacie aparáty a špeciálne zariadenia na prenos zvuku. Celkovo môžeme konštatovať, že záujem o poskytovanie uvedených pomôcok je dôsledkom kvalitnej informačnej činnosti zo strany správneho orgánu a miestnych základných organizácií, ktoré združujú jednotlivé kategórie zdravotného postihnutia občanov regiónu.

Peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky

V okrese Ilava bol poskytnutý peňažný príspevok 1 žiadateľovi v celkom vyplatenej sume 389,50 Eur. Jednalo sa o získanie oprávnenia na vedenie osobného motorového vozidla.

Peňažný príspevok na úpravu pomôcky

V sledovanom období uvedený peňažný príspevok nebol poskytnutý.

Peňažný príspevok na opravu pomôcky

Peňažný príspevok bol poskytnutý 2 žiadateľom s vyplatenou sumou 184,46 Eur.

Peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia

V okrese Ilava bol poskytnutý peňažný príspevok 5 žiadateľom, čo je medziročný nárast o 1. Vyplatená bola čiastka 43 153,51 Eur. Potreby žiadateľov boli uspokojené aj poskytnutím vráteného funkčného zdvíhacieho zariadenia.

Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla

V roku 2011 sme poskytli peňažný príspevok 10 žiadateľom, čo je medziročný pokles o 4 žiadateľov. Vyplatená bola čiastka 968 047,59 Eur. Uvedené údaje však nekopírujú záujem žiadateľov o uvedený peňažný príspevok, nakoľko takmer rovnakému počtu žiadostí nebolo zo strany správneho orgánu vyhovené.

Peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla

V sledovanom období uvedený peňažný príspevok nebol poskytnutý.

Peňažný príspevok na úpravu bytu

V roku 2011 bol príspevok poskytnutý 3 žiadateľom s vyplatenou sumou 3 176,68 Eur. Aj v prípade uvedeného peňažného príspevku môžeme konštatovať, že približne polovici žiadostí nebolo vyhovené. Dôvodom bolo nesplnenie zákonných podmienok pre vznik nároku zo zdravotného hľadiska, taktiež zo strany žiadateľov sa často nejednalo o odstránenie bariér.

Peňažný príspevok na úpravu rodinného domu

Peňažný príspevok bol poskytnutý 5 žiadateľom a vyplatená bola čiastka 10 639,28 Eur.

Peňažný príspevok na úpravu garáže

V sledovanom období peňažný príspevok na úpravu garáže nebol poskytnutý. Rovnako ako v predchádzajúcich obdobiach nie je zo strany žiadateľov o uvedený peňažný príspevok záujem.

Peňažný príspevok na osobnú asistenciu

V priemere sa poskytuje peňažný príspevok 41 žiadateľom mesačne. Celková suma vyplatená na peňažný príspevok na osobnú asistenciu bola 176 2464,62 Eur.

Peňažný príspevok na prepravu

Peňažný príspevok sa poskytuje 4 poberateľom, celkom sa vyplatila čiastka 3 412,39 Eur. O uvedený príspevok pretrvávajú nezaujím zo strany potenciálnych žiadateľov, nakoľko v regióne nie je vhodným riešením kompenzácie sociálnych dôsledkov ich ťažkého zdravotného postihnutia.

Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie

Opakovane zaznamenávame medziročný nárast žiadateľov o peňažný príspevok vzhľadom na zhoršujúci sa zdravotný stav obyvateľstva v danej oblasti, postihnutia maloletých detí nevynímajúc. Uvedený opakovaný peňažný príspevok sa mesačne poskytuje v priemere 667 poberateľom. Vyplatená suma činila 148 962,05 Eur.

Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na hygienu a opotrebovanie

Priemerný počet poberateľov predstavuje mesačne 715 osôb a celková vyplatená suma bola 149 689,31 Eur. Aj v prípade uvedeného peňažného príspevku dôvodom postupného nárastu je nepriaznivá situácia v zdravotnom stave obyvateľstva.

Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na prevádzku osobného motorového vozidla

Peňažný príspevok sa mesačne poskytuje v priemere 268 poberateľom. Celková vyplatená suma bola 99 546,18 Eur. Záujem o uvedený peňažný príspevok zo strany žiadateľov bol veľký, avšak takmer 2/3 nebolo zo strany správneho orgánu vyhovené.

Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na psa so špeciálnym výcvikom

Príspevok sa poskytuje mesačne 3 poberateľom. Celkom bolo vyplatených 1 501,29 Eur.

Peňažný príspevok na opatrovanie

V priemere poskytujeme peňažný príspevok na opatrovanie 314 poberateľom mesačne. V danom príspevku sa počet poberateľov menil v dôsledku úmrtí opatrovaných osôb, taktiež skončením opatrovania z iných dôvodov (zmena fyzickej osoby, ktorá vykonávala opatrovanie, umiestnenie opatrovanej osoby do zariadenia sociálnych služieb s celoročným pobytom a pod.). Celková vyplatená suma bola 523 389,26 Eur. Aj u peňažného príspevku na opatrovanie konštatujeme veľký záujem zo strany žiadateľov, ktorý je čiastočne spôsobený nepriaznivým zdravotným stavom občanov, resp. starnutím obyvateľstva, taktiež záujem je podmienený nezamestnanosťou v regióne. Nezamestnaní žiadatelia si takýmto spôsobom chceli riešiť svoju

vlastnú sociálnu situáciu. Z rozhodovacej činnosti taktiež vyplynulo, že v r. 2011 viac ako ½ žiadostí nebolo vyhodené, nakoľko opatrované osoby nespĺnili zákonnú podmienku stupňa odkázanosti na opatrovanie.

Počet poberateľov jednorazových peňažných príspevkov na kompenzáciu v členení:

• peňažný príspevok na kúpu pomôcky	45 poberateľov
• peňažný príspevok na výcvik používania pomôcky	1 poberateľ
• peňažný príspevok na úpravu pomôcky	0 poberateľov
• peňažný príspevok na opravu pomôcky	2 poberateľov
• peňažný príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia	5 poberateľov
• peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla	10 poberateľov
• peňažný príspevok na úpravu osobného motorového vozidla	0 poberateľov
• peňažný príspevok na úpravu bytu	3 poberatelia
• peňažný príspevok na úpravu rodinného domu	5 poberateľov
• peňažný príspevok na úpravu garáže	0 poberateľov

Počet poberateľov SPOLU: 71 poberateľov

Počet poberateľov opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu priemerne mesačne v členení:

• osobná asistencia	41 poberateľov
• preprava	4 poberatelia
• zvýšené výdavky - diétne stravovanie	659 poberateľov
• zvýšené výdavky – hygiena alebo opotrebovanie	718 poberateľov
• zvýšené výdavky – prevádzka osobného motorového vozidla	226 poberateľov
• zvýšené výdavky – starostlivosť o psa so špeciálnym výcvikom	3 poberatelia

Počet poberateľov SPOLU: 1 380 poberateľov

Počet poberateľov peňažného príspevku na opatrovanie priemerne mesačne v členení:

Fyzické osoby poberajúce dávku dôchodkového poistenia opatrujúce:

• 1 fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím	107 poberateľov
• viac fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	4 poberatelia
• Fyzické osoby poberajúce peňažný príspevok na opatrovanie podľa prechodného ustanovenia § 66 ods. 5 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	16 poberateľov

Ostatné fyzické osoby opatrujúce:

• celodenne 1 fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím	182 poberateľov
• celodenne viac fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	3 poberatelia
• čiastočne 1 fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím	8 poberateľov
• čiastočne viac fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím	0 poberateľov
• kombinovane viac fyzických osôb s ťažkým zdravot. postihnutím	0 poberateľov

Rozhodovacia činnosť ÚPSVaR Trenčín - okres Ilava

Prehľad za obdobie r. 2011 - §22 až §36

Obdobie 2011	§22	§24	§ 32	§ 33	§ 34	§ 35	§ 36
rozhodnutie o priznaní PP*	4	58	2	5	11	1	
rozhodnutie o nepriznaní PP	1	3		2	9		
vyplatenie rozdielu				1			
povinnosť vrátiť rozdiel		2			1		
rozhodnutie o znížení PP	2						1
rozhodnutie o zvýšení PP	47						2
rozhodnutie o odňatí PP a zastavení výplaty							1
rozhodnutie o povinnosti vrátiť PP, alebo pomernú časť							
zastavenie výplaty							
Rozh.o odňatí							
obnovenie výplaty							
rozhodnutie o prerušení konania	3	46		9	9	1	
rozhodnutie o zastavení konania	1	5		5	2	2	
prehodnotenie v zmysle §66 ods 5							
Rozh.o odvolaní v rámci autoremedúry							
Spolu	58	114	2	22	32	4	6
z toho: rozhodnutie vydané po lehote							
Rozh. o ustanovení znalca							
Rozh. o ustanovení opatrovníka							

Prehľad za obdobie r. 2011 - §38 až 40 a spolu

Obdobie 2011	§37	§38 diéta	§38 hygiena	§38 POMV	§38 PES	§ 40	Spolu
rozhodnutie o priznaní PP*	8	88	93	25		79	374
rozhodnutie o nepriznaní PP	8	19	32	42		44	160
vyplatenie rozdielu	1						2
povinnosť vrátiť rozdiel	3						6
rozhodnutie o znížení PP						27	30
rozhodnutie o zvýšení PP		1				182	232
rozhodnutie o odňatí PP a zastavení výplaty		25	35	9		67	135
rozhodnutie o povinnosti vrátiť PP, alebo pomernú časť		1	2			7	10
zastavenie výplaty		2	2			1	5

Rozh.o odňatí							0
obnovenie výplaty		2				1	3
rozhodnutie o prerušení konania	12	3	2			2	87
rozhodnutie o zastavení konania	5	26	56	5		6	113
prehodnotenie v zmysle §66 ods 5							0
Rozh.o odvolaní v rámci autoremedúry							0
Spolu	37	167	224	82	0	416	1164
z toho: rozhodnutie vydané po lehote							0
Rozh. o ustanovení znalca							0
Rozh. o ustanovení opatrovníka			2				2

Prehľad o vybavených žiadostiach o peňažné príspevku na kompenzáciu

Počet všetkých podaní **7 327**, z toho:

- počet žiadostí o peňažné príspevky na kompenzáciu **587**, z toho:
- počet nevybavených žiadostí o peňažné príspevky na kompenzáciu **528**.

Prehľad o poskytnutom peňažnom príspevku na úpravu bytu, peňažnom príspevku na úpravu rodinného domu, peňažnom príspevku na úpravu garáže

Peňažný príspevok bol priznaný spolu v 8 prípadoch, pričom výška nákladov podľa dokladov o cene bola spolu 17 054,08 Eur. V sledovanom období v rámci všetkých konaní v predmetnom peňažnom príspevku nebol vyhotovený žiadny znalecký posudok, nebola vyplatená žiadna odmena znalca, a teda ani vyčíslená žiadna úspora.

SWOT analýza v oblasti sociálnych vecí a rodiny.

Silné stránky	Slabé stránky
vysoko odborne pripravení a kvalifikovaní pracovníci	veľký počet klientov na jednu pracovníčku
odborná spolupráca s inými inštitúciami pri zabezpečovaní základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi a tiež aj náhradného výživného, štátnych sociálnych dávok a peňažných príspevkov na kompenzáciu	vysoký počet administratívnych úkonov pri výkone činnosti, chýbajúca prepojenosť informačnej databázy s inými správnymi orgánmi, nedostatok časového priestoru na vykonávanie terénnej sociálnej práce
Ohrozenia	Príležitosti
dopad ekonomickej krízy na občana ako jednotlivca ale aj na rodinu	neustále zvyšovanie kvalifikácie pracovníkov úradu
nízky až žiadny záujem miest a obcí o riešenie problémov svojich občanov	zapájanie neštátnych subjektov a samosprávy do problematiky v oblasti sociálnych vecí a rodiny

Analýza a očakávané tendencie pri vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela veľmi závažne zasahuje do rodinných vzťahov a životov ľudí v tej najintímnejšej sfére, ktorou je rodina. Zároveň závisí od mnohých faktorov spoločenského života ako sú najmä sociálno-ekonomické podmienky, riešenie bytovej otázky, nezamestnanosť atď. Počet spisov SDD stúpa, čo je spôsobené najmä finančnou krízou, nárastom nezamestnanosti, nedostupnosťou bytov, ekonomickou nezávislosťou žien a pod. Finančná kríza spôsobuje stratu zamestnania mnohých žiteľov rodiny, čím sa výrazne zhoršujú finančné podmienky pre fungovanie rodiny. Mnohí otcovia rodín ale aj matky sú nútené hľadať si prácu v zahraničí, čím trpí rodina a vzťahy v nej. So stúpajúcou nezamestnanosťou a nemožnosťou sa uplatniť na trhu práce súvisí znížený príjem do rodiny, čoho priamym dôsledkom je neschopnosť splácať úvery na bývanie, či vôbec hradiť narastajúce náklady na bývanie. Mnohé rodiny nemajú vlastné bývanie, čo ich „odsudzuje“ na život v podnájme, ktorý je finančne veľmi náročný (platí sa prenájom ako aj platí bežné výdavky spojené s užívaním bytu) a ktorý vzhľadom na nedostatočný príjem financií do rodiny nie je možné pokryť. Rodiny sa tak dostávajú do dlhových, ktoré nie sú schopné splácať. Ocitajú sa často bez strechy nad hlavou, resp. striedajú často podnájmy. Zároveň sa zhoršujú vzťahy medzi manželmi, resp. partnermi, čo sa nepriaznivo podpisuje aj vo vzťahu k deťom.

Počet spisov SDD za rok 2011 bol 624 rodín s počtom detí 792, z toho nových prípadov v priebehu sledovaného roka pribudlo 80 rodín s 102 deťmi.

Čo sa týka rozhodovacej činnosti - v roku 2011 nevydal ÚPSVR Trenčín, pracovisko Ilava žiadne rozhodnutie o uložení výchovného opatrenia – upozornenia, povinnosti zúčastniť sa na liečbe v špecializovanej ambulancii starostlivosti, o povinnosti zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe a o povinnosti podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulancii starostlivosti. Výchovné opatrenia podľa zákona č. 305/2005 Z.z. neboli využívané kvôli administratívnej náročnosti, ktoré kladie na rozhodovaciu činnosť zákon o správnom konaní č. 71/1967 Z. z., ďalej vzhľadom na efektivitu uloženého výchovného opatrenia (chýba vymožiteľnosť uloženého výchovného opatrenia nakoľko ide o výchovné opatrenia nariadené úradom nie súdom) ako aj skutočnosť, že výchovné opatrenia uložené orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately nemajú pre občanov takú právnu silu a váhu ako výchovné opatrenia uložené súdom.

Návrhy a podnety na vydanie predbežného opatrenia sú veľmi závažným zásahom do rodinnoprávnych vzťahov. Dôvody musia byť veľmi vážne, aby splnili podmienky podľa občianskeho súdneho poriadku, teda či si situácia vyžaduje dočasnú úpravu pomerov, či situácia neznesie odklad a teda je nutné rozhodnúť o predbežnom opatrení. V roku 2011 bolo podané 4 podnety na vydanie predbežného opatrenia, 1 na nariadenie ústavnej starostlivosti 3 na zrušenie ústavnej starostlivosti. Podnetov vo veciach výchovy a výživy mal. detí bolo celkovo 87.

Ústavná starostlivosť je najzávažnejším opatrením podľa zákona o rodine, ktorým súd vstupuje do vzťahov rodičov a detí. Pri jej nariadení sa rodičom dieťa odníma z osobnej starostlivosti a prichádzajú o právo osobne sa starať o dieťa. Dôvodmi sú zanedbávanie starostlivosti, záškoláctvo a iné dôvody. Samotné bytové podmienky nie sú podľa zákona o rodine dôvodom na nariadenie ústavnej starostlivosti, pritom sú jedným z hlavných faktorov v rámci dôvodov pre ktoré je nariadená ústavná starostlivosť.

S podanými návrhmi a podnetmi vo veciach výchovy a výživy súvisia súdne pojednávania vo veciach maloletých detí a to v rámci rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností k mal. deťom, vo veciach výživného, úpravy styku, zapretia alebo určenia otcovstva, zmeny zverenia, schválenie právneho úkonu, nariadenia ústavnej starostlivosti, príp. výchovných opatrení. Počet pojednávania za rok 2011 bol 178, čo znamená vysoké nároky na dostatočný počet erudovaných

pracovníkov oddelenia SPODaSK, ktorí zastupujú práva a právom chránené záujmy detí pred súdom ako kolízny opatrovník. Počet kolíznych opatrovníkov za pracovisko Ilava bol 2, pričom v jednom prípade je práca kolízneho opatrovníka kombinovaná s agendou NRS za okres Ilava a v druhom so sociálnou kuratelou pre deti. Stúpa náročnosť prípadov, čo neúmerne zvyšuje psychickú náročnosť vykonávanej činnosti. Počet detí, ktoré zastupoval úrad – pracovisko Ilava v rámci výkonu funkcie kolízneho opatrovníka bolo za rok 2011 147. Dve pracovníčky pracoviska Ilava dochádzajú na súdne pojednávania do vzdialenejšieho Trenčína, čím sa zvyšuje časová náročnosť výkonu funkcie KO ako aj prestoje medzi pojednávaniaми znemožňujú vrátiť sa medzi na pracovisko, resp. vykonávať prácu v teréne. Neraz sa stáva, že obidve pracovníčky sú v rovnakom čase mimo úrad, čo je náročné z dôvodu vybavovania klientov priamo na pracovisku.

Zároveň so zmenou občianskeho súdneho poriadku začala prebiehať aj zmena štruktúry súdov, s cieľom vytvoriť tzv. „rodinné súdy“, ktoré by sa výhradne venovali problematike rodiny, úprave rodinných vzťahov ako celku. K trom sudkyňiam opatrovateľského oddelenia, ktoré mali v agende rodinné právo, pribudla ďalšia z civilného oddelenia a tento trend má pokračovať aj v budúcom roku, pričom predstava je, aby celkovo bolo pokrytá agenda „rodiny“ 4 sudkyňami, čo však vyžaduje aj personálne navýšenie počtu sudcov tohto oddelenia.

Dôvodmi nariadenia ústavnej starostlivosti bolo najmä zanedbávanie detí rodičmi a záškoláctvo. Nad rodinou navrhujeme súdu nariadiť v prípade pretrvávania nedostatkov v zabezpečovaní riadnej starostlivosti o deti dohľad ako výchovné opatrenie, ktorý vykonávame v súčinnosti so školou, lekárom, obcou, referátom poradensko -psychologických služieb ÚPSVR, či externým psychológom, detským psychiatrom, príp. iným odborníkom. Krajným riešením pri neplnení účelu nariadeného výchovného opatrenia je nariadenie ústavnej starostlivosti.

Ukončenie poskytovania starostlivosti v zariadeniach na vykonávanie rozhodnutí súdu bolo v roku 2011 v 3 prípadoch z dôvodu plnoletosti a v 1 z dôvodu sanácie rodinného prostredia. Celkovo bola ukončená starostlivosť u 4 detí.

Náhradná osobná starostlivosť je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča. Je v našej praxi dosť využívaným inštitútom. V prípade, že biologická rodina nemôže alebo nie je schopná zabezpečiť starostlivosť o dieťa, je tu širšia rodina, ktorá v potrebných prípadoch nahrádza rodiča v rámci osobnej starostlivosti o dieťa. Súd pri rozhodovaní o náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa. V roku 2011 nebolo žiadne dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Pestúnska starostlivosť je takisto samostatne upravená v zákone o rodine, je náhradnou starostlivosťou spolu s náhradnou osobnou starostlivosťou a ústavnou starostlivosťou. V prípadoch, kedy rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa a ak je to v jeho záujme potrebné, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a splnila zákonom stanovené podmienky. Počet detí zverených do pestúnskej starostlivosti starým rodičom bolo 5 a to do 3 rodín starých rodičov, v priebehu roka ubudlo 1 dieťa z pestúnskej starostlivosti z dôvodu plnoletosti. V rámci roka 2011 celkovo k 31.12. evidujeme 10 detí v pestúnskej starostlivosti 7 pestúnskych rodín.

Osvojenie ako samostatne upravená časť v Zákone o rodine je inštitútom, pri ktorom vzniká medzi osvojiteľmi a osvojencami vzťah ako je medzi biologickými rodičmi a deťmi. O osvojení rozhoduje na návrh osvojiteľov súd. Osvojiteľia sú zapísaní v rodnom liste osvojenca namiesto biologických rodičov, čím zanikajú práva a povinnosti biologických rodičov. Právoplatne osvojené bolo 1 dieťa a to 1-ným rozhodnutím súdu.

Sociálna kuratela pre deti je špecifická oblasť z okruhu sociálnoprávnej ochrany. Venuje sa deťom s poruchami správania, deťom, ktoré zanedbávajú školskú dochádzku, páchajú trestnú činnosť, alebo sú obeťou trestného činu, s výchovno-problémovým správaním, deťom so

závislosťami. Počet prípadov v roku 2011 bol celkovo 70, z toho 29 detí do 14 rokov a 41 detí od 15 do 18 rokov. Najväčšiu skupinu v rámci dôvodov vykonávania sociálnej kurately pre deti tvorí trestná činnosť a pomoc a ochrana v priestupkovom konaní, poruchy správania, zanedbávanie školskej dochádzky, úteky a narušené vzťahy. Experimentovanie a závislosti na drogách sa v rámci vykonávania opatrení sociálnej kurately nevyskytlo. Svedkom trestného činu bolo 1 dieťa. Sociálna kuratela sa pre plnoleté fyzické osoby vykonáva iba na pracovisku Trenčín, pričom zahŕňa plnoletých aj z Dubnice a Ilavy a príslušných obcí.

V rámci vykonávania opatrení na zabezpečenie sústavnej ochrany života, zdravia a priaznivého psychického, fyzického a sociálneho vývinu sú pracovníci v tzv. dosažitelnosti. Každý pracovný deň od 15, 00 hod. do rána druhého dňa do 7.00 hod. vrátane víkendov sa striedajú pracovníci oddelenia v pohotovosti v mieste bydliska s pridelením služobného telefónu pre prípad, že by boli volaní k výsluchu dieťaťa ako obeť trestného činu alebo z dôvodu, že dieťa páchalo trestnú činnosť alebo že sa dieťa ocitlo bez akejkoľvek starostlivosti a je potrebné vykonať opatrenia na zabezpečenie ochrany zdravia, fyzického, psychického a sociálneho vývinu dieťaťa – podanie podnetu na vydanie predbežného opatrenia na umiestnenie dieťaťa, ktoré je ohrozené na živote do starostlivosti ústavného zariadenia alebo inej osoby. V roku 2011 bol podaný 1 návrh na vydanie predbežného opatrenia pre 1 dieťa.

Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa vykonávajú okrem iných prostredím aj v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorými sú krízové strediská, detské domovy, resocializačné strediská a v zariadeniach na vykonávanie rozhodnutí súdu a to sú diagnostické centrá, reedukačné centrá a domovy sociálnych služieb.

Krízové strediská vykonávajú predovšetkým opatrenia v rámci nariadeného predbežného opatrenia alebo výchovného opatrenia, kedy plnia úlohy odbornej diagnostiky. Deti majú byť podľa zákona prednostne umiestňované na predbežné alebo výchovné opatrenie do krízového strediska. Po uplynutí doby, na ktoré bolo vydané predbežné opatrenie a dôvody jeho nariadenia pominuli, sa dieťa môže opätovne vrátiť k svojim rodičom, alebo je nad ním nariadená ústavná starostlivosť, pričom je premiestnený do detského domova alebo reedukačného centra alebo je nad ním nariadené výchovné opatrenie na 6 mesiacov v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky. Samozrejme pri umiestňovaní sa vždy zohľadňuje perspektíva zotrvania v zariadení, či na prechodné obdobie alebo dlhší časový úsek a tiež či po uplynutí doby, na ktorú bolo nariadené predbežné opatrenie sa dieťa môže vrátiť do pôvodného prostredia alebo je nad ním nariadená ústavná starostlivosť. V takom prípade nemôže zostať umiestnený v krízovom stredisku ale premiestnený do iného zariadenia. S cieľom vyhnúť sa premiestňovaniu dieťaťa v prípade, že kolízny opatrovník usúdi, že pôjde o nariadenie ústavnej starostlivosti, sa hneď umiestňuje do detských domovov nie do krízových stredísk.

Na tento účel si určený úrad, ktorým je aj ÚPSVR Trenčín v rámci priorít v oblasti vykonávania rozhodnutí súdu predplácal miesta v krízových strediskách na výkon predbežného alebo výchovného opatrenia. Od 1.7.2011 prešli kompetencie vo vzťahu k prioritám v oblasti vykonávania ústavnej starostlivosti v detských domovoch ako na výkon rozhodnutia súdu v krízových a resocializačných strediskách na Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, resp. na jeho detašované pracoviská v Žiline alebo v Košiciach. Pre Trenčiansky kraj plní úlohu koordinátora pracovisko Žilina.

ÚPSVR Trenčín uzatvoril v roku 2011 zmluvu o poskytnutí finančného príspevku na miesta v krízovom stredisku, ktoré zriaďuje neštátny subjekt nezisková organizácia Orchidea, so sídlom v Prievidzi v počte 10 miest a v krízovom stredisku Centrum sociálnych služieb Domino, ktorého zriaďovateľom je Trenčiansky samosprávny kraj v počte 5 miest. Od 1.7. 2011 boli postúpené zmluvy na Ústredie práce.

Do krízových stredísk boli v roku 2011 nebolo za pracovisko Ilava umiestnené žiadne dieťa, taktiež ani do resocializačného strediska na základe rozhodnutia súdu na podklade posudku od odborného lekára – adiktológa.

V detských domovoch bolo k 1.1.2011 umiestnených 14 detí, 2 deti boli novoumiestnené a u 4 detí bola ukončená ústavná starostlivosť. Počet detí k 31.12 2011 v detských domovoch bol 16.

V reedukačných zariadeniach bolo umiestnených na začiatku roka 6 detí, z toho 2 novoumiestnené, v 4 prípadoch bola ukončená starostlivosť. Stav detí na konci roka 2011 bol 4 deti.

V domovoch sociálnych služieb nebolo v rámci roka 2011 ani ku koncu roka umiestnené žiadne dieťa.

SWOT analýza sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately

Silné stránky	Slabé stránky
kvalifikovaní pracovníci, ktorí si prehľujú vedomosti ďalším vzdelávaním	nedostatočná flexibilita súdov
odborná spolupráca s orgánmi činnými v trestnom konaní	vysoký počet administratívnych úkonov pri výkone činnosti
spolupráca s detskými domovmi na vysokej odbornej úrovni	nelegálna migrácia maloletých a plnoletých osôb
Ohrozenia	Príležitosti
legislatívne medzery v zákonoch	<i>neustále zvyšovanie kvalifikácie pracovníkov úradov a zamestnancov detských domovov</i>
nízky až žiadny záujem obcí o riešenie problémov svojich občanov	<i>zapájanie neštátnych subjektov a obcí do problematiky sociálnoprávnej ochrany</i>
narastajúci počet rozvodov a nestabilita rodín	
dopad ekonomickej krízy na rodinu	